LEONIDA NEAMȚU

deodată, inevitabilul...

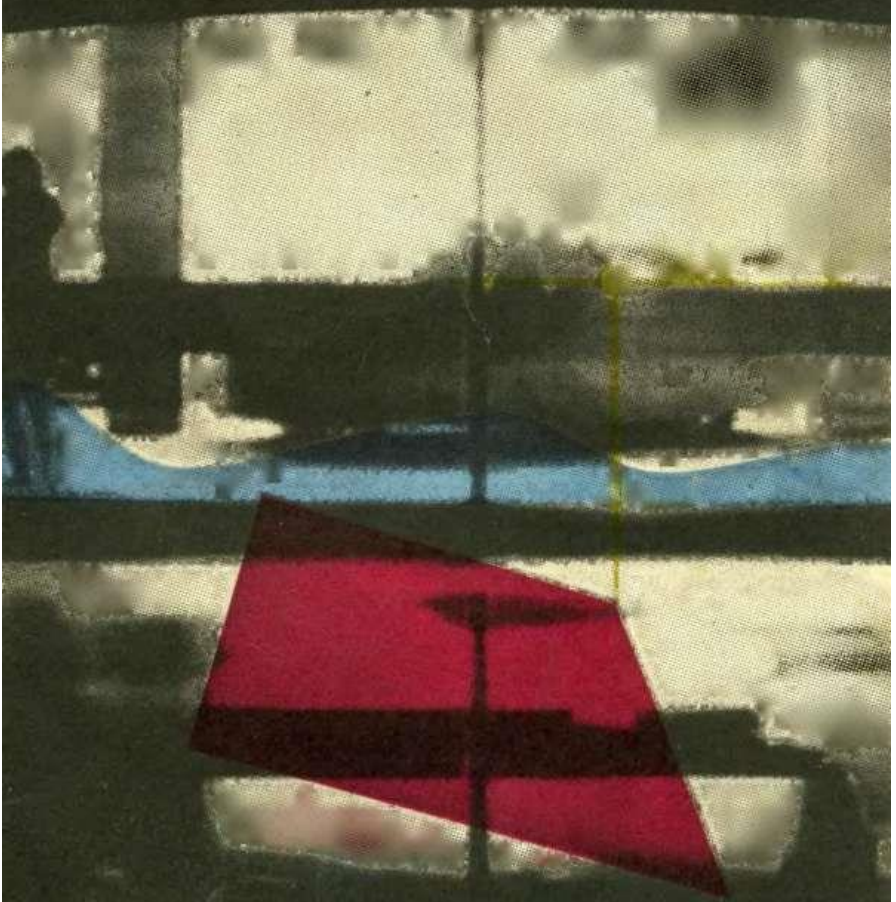

editura albatros

LEONIDA NEAMȚU

DEODATĂ, INEVITABILUL

EDITURA ALBATROS
Bucureşti, 1990

ULIŢA LUPULUI DINAFARĂ şi alte naraţiuni

INVENŢIUNI

Acum 15 352 ani a fost inventată păpădia Mai exact acum 15 352 ani, două luni, trei zile, patru minute, 33 sec a fost inventată păpă.

Asta ne mai lipsea. Un dezastru!

Vântul, inventat ceva mai 'nainte, îşi făcu datoria, împrăştie drăciile alea, semințele în formă de paraşută, drăciile ce zboară peste tot şi, când inventatorul reveni din concediu, văzu o planetă în întregime galbenă.

I se făcură reproşuri! Culoarea asta nu convine oricui, provoacă, zice-se nevroze, irită conjunctiva ochilor de culoare deschisă, deci dă catar conjunctival, conjunctivită şi alte scheme neplăcute pentru ochi şi nervi.

Inventatorul luă vitamina C forte, vitamina B-6, mâncă mult peşte să-i vină fosforul la cap şi inventă anti-păpădia, *saxifraga carnivora*

Altă catastrofă!

Saxi-car, anti-păpădia, hali în treacăt toate păpădiile şi se proclamă stăpână peste toate, chiar şi peste oameni, prin urmare ghinionistul inventator, după ce se mai îndop ă cu vitamine, reuşi să născocească anti-anti-păpădia, *saxifraga saxifraga*, şi astfel se instală un oarecare echilibru.

Pe urmă, inventatorul, după o meritată odihnă la clinica de ergo… cum dracu-i spune? – inventă archeopterixul, pe care, fiind imperfect croit, îl transformă în vultur şi în vrabie. Iată cum marile proiecte se metamorfozează în vrăbii. Pe urmă, acest inventator minunat născoci nucul – asta da! –, jderul şi alte viețuitoare şi plante şi, ca o culme a perfecțiunii, inventă omul.

Culme a perfecțiunii, pe drakku! Omul acela avea un singur ochi! Inventatorul concepu ursul de cavernă, ursul polar, ursul carpatin, apoi se mai odihni.

Mare inventator, dar nu prea gândea!

Omul cu un singur ochi nu avea *unghi vizual,* sau cam aşa ceva, şi din această cauză nu era în stare să determine distanțele.

Inventatorul descoperi holera, care decimă omul cu un singur ochi, după care îl perfecționă, croindu-l cu doi ochi, şi acum totul era-n regulă cu unghiul vizual.

Dar inventatorul n-avea pace, acolo la ergoterapie i-au dat nişte injecții nepotrivite, el inventă scarlatina şi alte delicii de acest soi... Dar nici acum nu era bine! Omul cu doi ochi avea o singură ureche şi nu putea să determine locul de unde vin sunetele, deci inventatorul, după noi schițe şi meditații, inventă omul cu două urechi, aşa cum îl ştim azi (după ce inventase ciuma bubonică pentru a decima omul imperfect, cu o singură ureche).

După un timp, într-o inspirație, poate nefericită, inventatorul inventă femeia şi o aduse în fața omului. Omul o examină şi-i întoarse spatele. Inventatorul o cercetă şi el şi, după alte cugetări, ajunse la concluzia că primului model de femeie îi lipseşte ceva, de-aia trimise asupra ei un *stol* da microbi, care o şi lichidară, apoi făcu o femeie căreia să nu-i lipsească nimic, femeia perfectă. De data asta, omul nu-i mai întoarse spatele

Tot fojgăind pe planetă, atingând trunchiurile şi stâncile cu bagheta magică de făcut invenții, o țandăra sări din baghetă...

Inventatorul nu observă, ci, ostenit, plecă într-un lung concediu.

De absența lui se folosi omul, care găsise, absolut întâmplător, *țandăra magică.*

Şi inventă focul, roata, guma de mestecat, Pepsi şi multe altele.

Când reveni de la odihnă, inventatorul se luă cu mâinile de cap.

Îl apucase durerea de cap!

Antinevralgicul nu se inventase încă. Îl inventă pe dată.

Însă din nou se luă de cap, îl apucă iar durerea, când văzu ce văzu.

Undeva, pe un ocean, două flote imense se nimiceau una pe alta cu mare spor şi zor!

Fiindcă acela care găsise *ţandăra magică* descoperise şi praful de puşcă şi altele...

„No, bine", mârâi inventatorul Mai privi o clipă şi decise: „Am să mă izolez undeva, ca să vă pedepsesc!"

Găsi o insuliţă ce părea complet pustie, dar care era de fapt poligon experimental. Abia-şi montase cortul pe insuliţă, că inventatorul se pomeni cocoţat în vârful unei ciuperci uriaşe şi sinistre, cauzată de o explozie atomică.

Foarte supărat, inventatorul abia reuşi să se salveze, şi să salveze de la dezastru bagheta magică de făcut invenţii; inventă iute o navă cosmică şi o zbughi în alt Univers, decis să nu mai facă invenţii care să se-ntoarcă împotriva lui şi-a altora...

INSOMNIE, SAU POVESTE DESPRE BĂIATUL FOARTE GRAV BOLNAV

Puţin după miezul nopţii, Doctorul, cuprins de disperare, se duse la fereastră. Ninsoarea contenise, un vânt contrariu risipise norii, iar acum pe cer trona o lună de zile mari, mai exact, de nopţi mari.

Deodată Doctorul tresări. Observase într-o rază a lunii un Lup traversând poiana în diagonală. Avea un mers atât de liniştit, şi trecând prin dreptul ferestrei îi aruncă Doctorului o privire atât de înţelegătoare, bizară, atât de umană, încât acesta avu un sentiment de ireal.

Se dezlipi de fereastră, se apropie de patul băiatului bolnav, îl ridică încetişor, sprijinindu-l în pernă. Pleoapele

bolnavului se zbătură, în ochii injectați luci febra. Doctorul îi strecură între buze pastila şi-l făcu s-o înghită cu puțin ceai. Ştia foarte bine că pastilele pe care le administra băiatului nu sunt suficiente, ar fi fost necesar un medicament mult mai puternic, însă oraşul era departe, ninsoarea cumplită din ultimele două zile blocase drumurile, telefonul cabanei nu mai funcționa, pesemne vifornița rupsese firele undeva.

Doctorul îşi pregăti schiurile, conştient că şansele sale de a ajunge la oraş şi de a reveni la timp sunt nule. Mari şanse avea să se rătăcească sau să cadă undeva istovit, să înghețe. Totuşi, totuşi, trebuia să încerce! Mulți din băieții din clasa a şasea, care se odihneau acum în dormitorul comun, schiau mai bine decât el, dar cum să trimită un copil în puterea nopții, mai ales că, puțin înainte văzuse un Lup!

Probabil că acum ieşiseră la preumblare toate haitele!

Se pregăti să-l trezească pe cabanier pentru a-l instala la căpătâiul bolnavului, când, deodată, uşa scârțâi imperceptibil şi-şi făcu apariția Paul M., un mic diavol de puşti ce legase, cu puțin înaintea vacanței, clopoțelul de coada unei mâțe, care miță speriată, fugise pe coridoare dând o... *pauză falsă!*

Doctorul îl întrebă ce e cu el, de ce nu doarme, diavolul de Paul M. îl privi pe colegul său bolnav, apoi examină cu ochi critic pregătirile Doctorului.

— Mergeți la oraş după medicamente?

Doctorul făcu semn că da şi duse degetul la gură pentru ca Paul să vorbească mai încet.

— Nu vă supărați, zise băiatul, dar nu veți ajunge niciodată Nu aveți antrenament şi sunteți... cam bătrân. Voi merge eu cu Mihăiță, suntem cei mai buni schiori din şcoală, Mihăiță e gata îmbrăcați...

Doctorul clătină din cap, nici vorbă de aşa ceva, Paul insistă, insistă şi Mihăiță, care şi apăruse cu schiurile pe umăr, când, iarăşi imperceptibil, uşa scârțâi şi intră Lupul.

— O fiară! tresări Doctorul şi apucă un băț de schi.

— Potoleşte-te, Doctore, nu sunt o fiară, nici măcar lup, sunt un câine, zise Lupul, care învățase multe din experiența

vieții. Am venit să vă ajut. Ştiu că aveți aici un băiat grav bolnav.

— Cum ai putea să ne ajuți? se miră Doctorul.

— Am să vă aduc medicamentele necesare, scrie numai rețeta! Ai încredere-n mine, Doctore!

— Imposibil! Aşa ceva nu s-a mai văzut, Lupule!

— Nu sunt Lup, ci câine, insistă Lupul. Şi apoi, n-aveți altă şansă! Nimeni dintre voi nu poate să ajungă la o farmacie!

— Dar tu poți?

— Da! Cunosc pădurea şi cotloanele şi am mulți prieteni!

— Vai de mine, tot nişte lupi?

— Nu sunt lup, Doctore, pricepe odată! Cel puțin azi, nu sunt lup. Scrie repede rețeta!

Lupul goni printre nămeți cât îi țineau puterile.

Ajunse la farmacia pădurii, unde farmacist şi doctor de serviciu era chiar Bursucul.

Lupul căzu, gâfâind, şi prezentă rețeta.

— Nu am acest medicament, spuse, regretând, Bursucul.

— Du-te la Urs, să meargă el mai departe, eu nu mai pot!

— Ursul doarme, nu se mai trezeşte până-n primăvară.

— Am uitat, de ostenit ce sunt..., suspină Lupul. Cine are locuința cea mai apropiată?

— Cum, cine? Vulpea. Mă duc, rămâi aici de pază!

Bursucul ajunse târâş-grăpiş la Vulpe, care şerpui imediat către culcuşul Iepurelui. Iepurele înlemni.

— Nu te mănânc! îl linişti Vulpea. În orice caz, nu acum. Ia rețeta asta şi tunde-o către Jder, e caz de viață şi moarte!

Urecheatul fugi ca vântul până la bordeiul Jderului. Acesta ajunse cât putu de iute la hanul lui Bală. Trezit din somn, Bală se înfurie, dar când pricepu despre ce era vorba, sări în cizme, îşi puse cel mai gros cojoc, cea mai mare căciulă şi, având rețeta în buzunar, îşi croi drum până la locuința Ceasornicarului. Dumirindu-se asupra cazului, acesta săltă pe schiuri şi în scurt timp îi preda ştafeta lui Halalaie Visătorul.

Visătorul ajunse cu bine la oraş, găsi imediat farmacia de gardă, luă medicamentul, care circulă înapoi în sens invers, adică: Halalaie-Ceasornicarul-hangiul Bală-Jderul-Iepurele-Vulpea-Bursucul-Lupul.

Orizontul încă nu apucase să se albăstrească a dimineaţă când Lupul se ivi la cabană cu medicamentul mult aşteptat.

Doctorul n-avu timp să se minuneze, luă seringa pregătită şi-i făcu băiatului bolnav o primă injecţie. Ostenit, căzu apoi pe un scaun. Brusc deschise ochii, exact când trebuia să facă a doua injecţie.

— Unde e?

— Cine? întrebă micul Paul M.

— Cum, cine? Lupul…

— Zicea că nu e lup, ci câine.

„Ciudat! gândi Doctorul, efectuând următoarea injecţie. Nimeni n-are să mă creadă de voi povesti…” Şi iar se aplecă deasupra băiatului bolnav.

Către orele şapte dimineaţa, pe fruntea bolnavului se iviră mărgele de transpiraţie. Febra începea să scadă.

Către amiază, băiatul fost „grav bolnav”, căruia acum îi mergea mult mai bine, mâncă un pic de supă şi un pic de rasol, iar apoi colegii îl vizitară, povestindu-i cum, în toiul nopţii, un lup mare şi, fireşte, cenuşiu, adusese medicamentul. Băiatul zâmbi şi nu crezu. Îl întrebă pe Doctor, care, încercănat de nesomn, dar fericit, zâmbi, nu dădu un răspuns, ci un sfat: „Acum eşti ca şi vindecat. Trebuie să dormi!”

În amurg, când zăpezile deveneau albastre, Doctorul pipăi uşor fruntea bolnavului. Apoi se duse la fereastră, aceeaşi fereastră.

Între două tufişuri stătea Lupul.

Se priviră în ochi.

Doctorul dădu din cap: „Totul merge bine, îţi mulţumesc!”.

Lupul nu dădu din cap, el nu era om, nu cunoştea acest gest, dar, satisfăcut, dispăru.

A doua zi dimineaţă, în timp ce băiatul se afla în convalescenţă, şi în afara oricărui pericol, Doctorul ieşi însoţit de

bătrânul cabanier, un om al muntelui. Da, erau „amprentele” unui lup mare, certifică „specialistul”.

Urmele urcau pe nişte trepte invizibile, pierzându-se-n adâncul pădurii.

Doctorul nu e nici azi în stare să afirme cu toată certitudinea cine i-a adus streptomicina care a salvat viața copilului.

BALADA GHEŢARULUI

A fost odată un munte mare şi semeț. Din depărtări, călătorul ostenit, gata să se prăbuşească în mijlocul şesului galben şi prăfos, observând muntele, cuprins de o nouă îmbărbătare, şuiera printre dinți: Iată muntele, muntele!!! Curaj!

Şi se târa mai departe…

Muntele trăia o viață a lui, mândră şi solitară.

Mândru şi solitar şi cu fruntea mângâiată de aripile şoimilor, răcorit de umbra pădurilor eterne şi nimeni – nimeni – n-a bănuit vreodată că sub munte, şi în munte, îşi ascundea ființa un ghețar imens, alb şi viu, sculptat de milenii în roca sură şi portocalie, un ghețar de la începutul lumilor, ramificat, şi haotic, cu mari goluri interioare prin care galopau ecouri venite din adâncuri, glasuri nemaiauzite de care se bucura numai el, ghețarul, cu stalagmite şi stalactite ce alcătuiau o arhitectură misterioasă şi primară.

Aşa trăia ghețarul.

Şi aşa trăia muntele.

Între ghețar şi munte, trăia şi Timpul.

Pe munte boncăluiau cerbi şi urlau haite cenuşii de lupi, iar printre perdelele ploilor oblice săltau arcuit râşii către vreo pradă.

Se iviră şi oameni ce-şi puseseră-n gând să cucerească muntele, şi prima echipă pieri, dispăru definitiv, încă ’nainte

de a atinge buricul gigantului, dar deşertăciunea amorului propriu împinse alte şi alte echipe ce-şi înfipseră pioleții şi carabinierele în pieptul, în umerii, în gâtul muntelui, pieriră pe rând cu toatele, până ce, într-o zi, doi supraviețuitori ridicară steag victorios în punctul cel mai înalt, şi nu mai are importanță dacă au reuşit să coboare înapoi teferi şi vii.

Muntele cel semeț continua să rămână o mare atracție, dar despre ghețar nu ştia nimeni, căci se ținea ascuns, şi nimeni n-a aflat despre boala sa.

Fiindcă ghețarul de sub munte şi din interiorul muntelui s-a îmbolnăvit grav. De o boală specifică ghețarilor. Cu totul incurabilă.

Boala imensului ghețar era un firicel subțire de apă ce țâşni din munte sub formă de izvor, chiar la o răscruce, jos, spre bucuria drumeților. Ei afirmară că nu mai sorbiseră o apă atât de rece, limpede şi gustoasă. Era rece fiindcă provenea direct din ghețar, dulce fiindcă trecea prin coapsa muntelui dizolvând săruri importante, care-i dădeau frăgezime şi tărie. Şi era limpede fiindcă provenea dintr-o maladie incurabilă.

Ghețarul înțelese ce se petrece cu el şi se resemnă Muntele continuă să fie semeț, cu toate că sub el încetul cu încetul se căsca un gol din ce în ce mai amenințător. După un mare interval de timp, veni clipa şi ghețarul muri.

În acelaşi moment, continuând să nu înțeleagă ce se petrece, sorbit de neanturi, se prăbuşi şi muntele, târând în prăpastie cerbi, lupi, codri.

Se prăbuşi fără să înțeleagă de ce, mirându-se doar, poate.

Şi nu mai fu munte.

Şi nici vreun ghețar nu se mai născu pe-acolo.

Împreună cu ghețarul, muri şi boala sa.

Deci, nu mai fu nici izvor.

Un geograf cam miop şterse de pe harta sa muntele, ca şi cum nici n-ar fi fost. Puse harta înapoi în dulap, se scotoci după cheie prin buzunare şi, înainte de a ieşi, stinse lumină. Dispariția izvorului nu-l preocupa.

BALADA CERCULUI DIABOLIC

unu

A fost oarecândva un lup flămând He! Poveştile pretind că lupii arfi totdeauna flămânzi. Poate că exagerează, poveştile. Lupul meu era însă cu adevărat flămând ca drakku. Afacerile îi mergeau din ce în ce mai rău. Dăduse târcoale, când mai largi, când mai strânse, unui grajd mărginaş voind a sustrage din acea instituție vițelul cel mai suculent, dar paza fiind severă, fusese nevoit să se retragă, în vreme ce mațele sale încăpătoare concertau a deznădejde.

Cu această deosebită tristețe adormise el, Lupul, în bârlogul său cel mai tainic însă foamea, cu un spasm rece, îl deşteptă la prima oră şi când deschise dumnealui ochii, ce văzu? Văzu plantat fix la intrarea locuinței sale ultrasecrete un *indicator* mare, să-l observi de la o poştă, pe care o frumoasă săgeată albastră cu zorzoane şi briz-brizuri indica ferm o anumită direcție, iar sub săgeată scria negru pe alb (cu inevitabilele greşeli de ortografie): „În at-entzia Domnilor Lupii! Carrne proaspete de viț-el L-a discreție! Nu înt-âirziați!!”

Lupul se frecă la ochi, avea motive, iar după ce se frecă, avu bucuria şi certitudinea că nu e vorba de „halucinațiuni” provocate de inaniție; indicatorul era real. Inutil să adăugăm că dumnealui Lupul porni imediat în salturi mari pe direcția săgeții. După atâta post devenise uşurel ca o dâră de fum, ca un fuior de cenuşă...

După ce parcurse tot mai gâfâit o frumoasă distanță, *un* alt panou-indicator ce apăru brusc îl pironi. Ce glăsuia acest nou panou? Iată ce:

„Grat’iss numai pentru Domnii Lupii Viț-el! Urm-ați direcția indicată!!!”

Direcția de pe noul indicator prezenta o vagă deviere față de cea inițială, dar Lupul porni iarăşi cu nădejde, convins că

se află doar la câțiva paşi de râvnita destinație. Un al treilea panou-indicator, cu un conținut aproape identic, îi corectă uşor-uşor direcția de marş...

Până către seară, târându-se greu, Lupul mai trecu prin fața a nenumărate indicatoare. Toate făgăduiau aceeaşi trufanda, gratis, însă toate corectau uşor-uşor ruta... Buimac, Lupul continuă chinul până ce căzu sleit, năuc, văzând că se află în fața propriului bârlog, de unde plecase în zori. Un nou panou se afla înfipt acolo. Lupul citi şi reciti:

„Tea-m păcălit Rău! Mă, ce T-am mai păcălit!! Hi-hi-hi! Crezi căț-i merje cu MINE? Acha crez-i? Hi-hi!"

Iscălit: „Mama vițe-lului, WAKKA".

doi

Trăia odată un potcovar Şi potcovarul ăsta-şi cunoştea meseria lui potcovărească precum nimeni altul. Să nu vă închipuiți că lipea de copitele cailor sau vacilor niscaiva nichel, argint sau aur, nu, dumnealui folosea metal simplu şi ieftin, dar îl potrivea cu atâta meşteşugită răbdare că, *încălțați* astfel, murgii şi roibii şi caii albi se simțeau mai eleganți decât fanții cei mai fanți, şi alergau atât de uşor! Deci potcovarul nostru avea toate motivele să fie fericit, dar nu era. Nu era şi gata. Chiar, nu era. Potcoavele sale purtau un semn tainic şi semnul acesta putea fi desluşit pe toate drumurile mari şi mici ale ținutului, încă un motiv să fie fericit, însă el tot nu era, şi într-o zi lăsă foalele, ciocanul, potco varia sa vestită şi plecă în lumea largă să descifreze sensul adevăratei fericiri. Da, porni în lume. Porni în lume, ca un prost ce era. Şi ce făcu el? Căscă ochii şi răsuci întrebări, mirându-i pe unii, plictisindu-i pe alții. Îi interogă pe oameni dacă ştiu ce e fericirea şi dacă-s fericiți, dar răspunsuri limpezi nu avu. Chiar, nu prea avu Unul, cică, ar fi fost fericit de i-ar zornăi mai mulți gologani prin buzunare. Altul, dacă ar avea o țâdulă de academician în jăb. Altul – dacă ar stăpâni mai multe case, sau un vapor...

Ce răspunsuri mai erau şi astea? Evazive, clar. Nu-l mulțumeau, şi nemulțumit rămase, tot colindând pribeag, până ce colilie i se făcu barba. Da, domnilor.

Şi iată că ajunse, încetul cu încetul, într-un ținut despre care începu să-l bântuie ceva ca o amintire, vagă precum ultimul vis al zorilor.

I se părea cunoscute ba un cot de apă, ba un stejar, ba o turlă aurie. Întrebă şi aici: ştiți ce este fericirea? Şi fu răsplătit cu aceleaşi răspunsuri evazive, nătânge, până ce, într-o zi, unul îi spuse limpede:

— Păi, nu. Eu nu sunt fericit.

— De ce, omule?

— Nu vezi? Îmi lipseşte un picior!

— E important?

— Taie-ți un picior şi-ai să vezi, îl îndemnă celălalt, care nu părea un nătărău, şi necunoscutul ăsta care nu părea un nătărău adăugă:

— Dacă te interesează însă, află că am cunoscut cândva un om fericit!

— Chiar?

— Chiar, chiar! Vezi linia pădurii?

— Cum n-aş vedea-o?

— Acolo unde parcă se mai poate deosebi ceva...

— Ce anume?

— Cum să-ți zic, ceva ca o fantomă de horn...

— O fantomă de...? Eşti în toate mințile?

— Sunt!

— Da?

— Da! Acolo a fost oarecândva o potcovărie. Un potcovar straşnic o stăpânea.

— Cât de straşnic?

— Cel mai straşnic cu putință. Toți alergau la el. Şi ştii ce semn punea el pe potcoavele sale?

— Nu, de unde aş şti?

— Aşa e, că nu prea eşti de pe-aici... Pe toate potcoavele cioplea o inimă, o inimă mică, dar îndeajuns de mare ca să poată fi observată pe orice drum. Şi toate drumurile erau presărate cu „semnul” lui...

— Şi unde-i potcovarul acela fericit? Unde a plecat?

— Unde? Nu se ştie...

— Dar de ce a plecat?

— Nici asta nu se ştie. Unii au zis că se plângea că e nefericit.

— Dar spuneai că era, că trebuia să fie fericit!

— Ar fi trebuit, dar poate că nu era. Poate că *nu ştia* că e fericit.

— Dar de ce nu i-a spus-o careva?

— Dar cum să spui asemenea lucru, cumetre, *cu ce fel de cuvinte?* ridică din umeri cel ce nu părea un nătărău, şi se tot duse, şchiopătând.

ULIŢA LUPULUI DINAFARĂ

La ora şase fără nu ştiu câte minute acceleratul, cu ochii cârpiți de nesomn, trase la linia trei. Din vagon coborî un bărbat scund, cu fața puternic bronzată. Făcu numai câțiva paşi, cu precauțiune, pe strâmtul peron înțesat şi rămase sprijinit în baston. În mâna stângă avea o mică valiză din piele neagră. Ținuta sa vestimentară era întru totul corectă, iar cravata, modernă, cu un nod imens, de un gri uşor *changeant,* asortându-se cu haina şi cămaşa. La degetul mijlociu purta inel cu o piatră de un roşu delirant, în care lumina dimineții îşi făcea de cap.

El părea că aşteaptă. Adânca nemişcare a omului, în forfota aceea mare, atrăgea atenția. Două vagoane mai încolo, pe acelaşi peron se oprise un ins despre care ai fi fost tentat să crezi că e fratele mai în vârstă al celui ce coborâse din tren. Acest al doilea personaj prinse o clipă de relativă linişte, când nu țipa nici o locomotivă, nici un vagon nu se rostogolea peste linii, şi fluieră un scurt semnal. Probabil câteva acorduri din *Cântecul lui Solveig.*

Chipul călătorului cu valiză neagră se lumină şi el răspunse imediat cu acelaşi semnal. Doar câteva acorduri.

Cei doi se îndreptară fără greş unul către celălalt prin zarva absurdă a gării matinale. Când se găsiră faţă-n faţă, primul, lăsând să cadă valiza, rosti cu glas sugrumat: – Tu eşti, Clemenţiu?

— Bine ai venit, Ben! salută celălalt. Îşi strânseră mâinile, întârziind mult asupra momentului, ca şi cum prin acest dintâi contact sperau să se cunoască mai bine chiar din prima clipă. Ben ridică valiza, iar Clemenţiu îl luă de braţ şi-l conduse cu siguranţă până la ieşirea din gară, la staţia de autobuz.

Merseră cu acesta câtva timp. Coborând, îşi continuată drumul la braţ pe trotuarele proaspăt stropite, printre oamenii grăbiţi ai dimineţii, printre copacii înmuguriţi în care vrăbiile deja făceau conversaţii.

— Ca să fiu sincer, sunt foarte îngrijorat, spuse noul venit pe care-l chema Ben, iar glasul, de emoţie, îi tremura. Îmi dau seama că trebuie să iau totul de la început.

— Nu e momentul cel mai simplu al vieţii tale, aprobă Clemenţiu, calm. Tocmai traversau o încrucişare de străzi. Adăugă: – Acum douăzeci de ani mă găseam în aceeaşi situaţie, cu deosebirea că eram singur... La gară nu mă aştepta nimeni.

— Unde ne aflăm? întrebă cu acelaşi glas negur Ben.

— Unde? Ne aflăm chiar pe Uliţa Lupului Dinăuntru... Iar la capătul ei începe Uliţa Lupului Dinafară...

— Ce denumiri! se arătă Ben, foarte mirat.

— Ei, ridică din umeri Clemenţiu. Sunt doar străvechile denumiri ale străzilor Clujului, Uliţa Podului, Uliţa Cărbunarilor Dinafară, Uliţa Mănăşturului Dinăuntru, Uliţa Turzii Dinafară, Uliţa Mijlocie Dinăuntru... Planul cetăţii de odinioară era atât de simplu! Vei începe, dragă Ben, prin a te familiariza cu el, vei cunoaşte în amănunt totul, iar apoi, tot în amănunt, oraşul în care vei trăi acum.

Glasul lui Clemenţiu sunase voit indiferent.

— Are să fie greu, suspină Ben.

— N-are să fie uşor, acceptă cel mai vârstnic.

Cei doi nevăzători traversau marea piață a oraşului. Dintr-un turn vechi începură a vui nişte clopote formidabile, iar cântecul lor umplu spațiul nesfârşit care, pentru imaginația celor ce n-au văzut niciodată *cu ochii*, trebuie că ia uneori contururi deosebit de stranii...

COSMOS, IUBIRE, CAFEA...

Calculam pentru a treia oară periheliul cometei Kollo, când sună, pentru a patra oară în acea noapte, telefonul: vocea răguşită a vechiului meu inamic, C. „Ai fost la hanul *Azteca?"* I-am spus că nu există un asemenea han. Şi chiar dacă există, n-am timp, sunt ocupat să stabilesc ora viitoarei întâlniri a Pământului cu prietenoasa cometă Kollo.

El: – Lasă astrele, coboară din cer, du-te la hanul *Azteca*, să vezi...

A doua zi am constatat că prin oraş se vorbeşte numai despre superbul han, despre cafeaua ce se dă acolo şi felul în care este proslăvită, în pictură şi muzică, iubirea, până ce drăgălaşa F., pe care o admir în mare taină, răsărindu-mi în față ca o stea, întrebă: „Ai fost la hanul *Azteca?* E undeva, nu ştiu exact unde, pe la marginea oraşului, printre dealuri..."

Am plecat împreună în căutarea celebrului han, puțin cocoşați de toamnă. Ştiți cum pică toamna la Cluj dinspre Dealul Feleacului, agresivă, cenuşie şi rea ca o caracatiță cu lungi tentacole de ceață, cu tristeți dizolvante. De cele mai multe ori vine brusc, dar acum uitasem de toamnă, fermecat de prezența drăgălaşei F., şi căutam împreună hanul *Azteca.*

Oraşul rămăsese undeva în spate, sau poate în stânga? sclipiri stinse se adunau deasupra capetelor noastre într-un fel de *vertige* şi deodată o melodie, răzbi de undeva. Pornirăm în direcția ei... hanul, desigur, e acolo, era chiar o melodie de dragoste, însă după o scurtă pauză, atât de scurtă că în vremea acelei pauze puteai să-ți construieşti chiar şi un

castel în Spania sau aiurea, melodia veni ca un semnal din cu totul altă direcție şi, încăpățânați, ne îndreptarăm paşii către chemarea ei.

O vagă pădure mişca ramuri curbe în spatele nostru, fără motiv, fără vânt. Tot ce era tulburător şi imprevizibil în sentimentul meu față de F. mi se releva dintr-odată în spațiile când melodia înceta, pentru a reveni din nou şi din nou din altă direcție.

După o clipă de nehotărâre, schimbarăm şi noi direcția, desigur până la urmă vom ajunge la hanul *Azteca.*

Faptul că periheliul cometei Kollo avea să rămână necalculat mi se părea de importanță secundară. Ciuleam neîncetat urechea pentru a vedea dincotro ne cheamă, ca o mare taină, melodia, or direcția, cum am zis, se schimba neîncetat, şi nu vântul era de vină, fiindcă nu bătea vânt.

Casele risipite printre dealuri nu-şi aprinseseră încă ferestrele. Desigur, toți pământenii erau atenți în clipa aceea şi cu urechile întinse la maximum pentru a nu pierde nimic din sunetele înconjurătoare.

În cele din urmă melodia se stinse definitiv.

În cele din urmă se auzi iar. Deci, nu definitiv!

Eu am zis: – Vine dintr-acolo!

Drăgălaşa F. însă pretinse: – Vine din cealaltă parte!

Greu de stabilit dreptatea de partea cui era!

Totuşi, pentru ca să facem oarecare ordine, fiecare pornirăm să căutăm. În direcții opuse!

Acum, dacă stau să mă gândesc, nu are importanță pe care din noi îl înşelase busola! Poate că drăgălaşa F. a dat în cele din urmă de han. Sau poate, poate, există două hanuri *Azteca!*

Sau poate că nici unul din noi nu l-a găsit... Sau poate că numai eu... Sau amândoi, fiindcă hanul *Azteca* nici nu există...

SFÂRŞITUL PUNCTULUI „CARAIMAN-DOI”

Everest: Aici *Everest!* Içi *Everest!* Speak *Everest!* Către toate punctele de supraveghere. Va fi ora cosmică zero: cinci, patru, trei, doi, unu, top! A fost ora cosmică zero. Transmitem pe frecvența normală. în acest moment, în jurul Pământului orbitează 30 556 obiecte identificate, provenind din resturile sateliților, rachetelor sau navetelor spațiale, dintre care 9 foarte periculoase, purtând codul *X,* 76 prezentând o periculozitate redusă, codul *WW*, celelalte fiind doar de un pericol teoretic. în cursul zilei precedente a fost deviat în direcția Soarelui obiectul foarte periculos *X-19* ce amenința să se prăbuşească-asupra Australiei. Au fost expediate în spațiul infinit un număr de 6 obiecte de periculozitate redusă, de asemenea au fost dezintegrate cu torpile *Phoenix* 55 obiecte prezentând un pericol teoretic. *Activitatea continuă!* Aşteptăm rapoarte, în ordinea urgențelor. Aici *Everest!* (Bătăi îndepărtate? calme, de orologiu.) Prin urmare – nici o urgență. Aşteptăm rapoarte în ordinea stabilită. Aici *Everest* – recepție.

Caraiman-doi: Aici punctul de supraveghere *Caraiman-doi.* Içi le point de surveillance *Carayman-deux.* Transmite Jean. Nimic deosebit pe raza sectorului nostru. În ziua precedentă, vecinii de la *Caraiman-iinu* au identificat trecerea obiectului foarte periculos, treapta neexplodată a rachetei *Saturn-11*, codificat obiectul *X-7.* Punctul nostru a notat zborul a 75 de obiecte de o periculozitate teoretică, printre care şi o venerabilă relicvă, restul lui *Apollo-30.* Terminat!

Everest: Mulțumesc, *Caraiman-doi.* Rămăşițele lui *Apollo-30* vor fi dezintegrate azi. Obiectul foarte periculos *X-7* se află permanent sub control şi se fac pregătiri pentru a ne scăpa de el. De mâine, echipa voastră intră în concediu. Ai cuvântul, *Mont-Blanc-cinci.* Recepție.

Jean (schimbând frecvența): *Caraiman-doi* către *Caraiman-unu!* Recepție.

Caraiman-unu: Te aud Jean! Aici e Victor. Noutăți?

Jean: Nimic! Rutină! Pace montană. Aud cum şoptesc zăpezile. Ceilalți încă mai dorm…

Victor: Toți dorm! Îmi beau singur cafeaua… Nimic nou pe cer…

John: Hello, Victor! La *Caraiman-doi* nu mai doarme toată lumea! Bună dimineața, Jean, iar ție, Victor, îți întind mâna peste spațiu, fiindcă mâine plecăm la odihnă. Ce auzeam despre cafea?

Ion: La *Caraiman-doi* nu mai doarme nimeni! Salutare tuturor, celor de aici, şi celor de dincolo! Iată şi cafeaua, iar pentru tine, John, fireşte, ceai!

Victor: Nici nu mă mir că la ora asta sunteți toți trei în picioare? Vă şi faceți bagajele!

Ion: Te cred! O întindem care încotro. Era şi timpul! Ne schimbă „echipa sălbatică" a lui…

(E întrerupt; o lovitură de gong de avertizare.)

Everest: Aici *Everest!* Speak *Everest!* ALARMĂ GLOBALĂ!! ALARMĂ GLOBALĂ!! În zona Bermudelor s-au ciocnit două mici obiecte de periculozitate teoretică. Urmarea neprevăzută a incidentului e devierea de pe orbita stabilită a obiectului foarte periculos *X-7*. Obiectul *X-7* ne-a scăpat deocamdată de sub control. ALARMĂ GLOBALĂ! Punctele terestre trec la supraveghere în toate dimensiunile! Aşteptăm rapoarte! Recepție!

John: Acest mic eveniment nu mă poate împiedeca să-mi termin ceaiul.

Ion: Legendarul calm britanic… Hai să ne ocupăm de *X-7*!

Jean: Dacă nu va fi *prins* încă azi, s-a dus dracului concediul!

Everest: Aici *Everest!* Atenție! Punctul de supraveghere *Azore* a semnalat trecerea obiectului foarte periculos *X-7*. O torpilă *Phoenix* trimisă în întâmpinarea sa a greşit cu puțin ținta, din cauza că *X-7*, modificându-şi cursul, şi-a schimbat şi înălțimea. *Înălțimea descreşte!* Alarmă de urgență în nordul Africii! Alarmă excepțională – Europa! Obiectul *X-7* se îndreaptă către Europa!

Ion: Vine către noi…

Jean: Nu mai glumi, te rog!

John: Nici măcar nu glumeşte!

Jean: Ştiu! Eu glumeam că ar glumi!

Everest: Atenţiune! Aici *Everest!* Punctul *Pirinei-unu* semnalează trecerea obiectului foarte periculos *X-7* la ora cosmică 0,59,17, direcţia Nord-Est-Est, cu oscilaţii, altitudinea mereu în descreştere. Toate punctele de supraveghere vor pregăti torpilele de intercepţie solare!

Ion: Radarul?

Jean: Am primele date!

Ion: Cele trei ordinatoare?

John: Îşi fac datoria. Am parametrii.

Mont-Blanc-5: Aici *Mont-Blanc-5*! Către *Everest*, către toate punctele!

Everest: Te ascultăm, *Mont-Blanc-5.* Recepţie.

Mont-Blanc-5: X-7 deasupra noastră. Altitudinea 300/km, în scădere. Direcţia Q-77, constantă. Viteza cosmică 0,54, în scădere.

Everest: Conform legii, aveţi dreptul de a trimite o torpilă magnetică solară.

Mont-Blanc-5: Conform legii, ultima decizie ne revine! Propunerea se respinge. Altitudinea prea mică în caz de explozie, va pieri Geneva. Terminat.

Ion: John! Ordinatoarele?

John: Aceleaşi elemente. Nimic alarmant. *Vine exact pe noi.*

Ion: Radarul?

Jean: *La même chose, ton jours…*

Ion: Cât de punctual va fi *X-7*?

John: Ca un ambasador britanic Şase minute şi ceva…

Ion: Mai precis?

John: Şase minute, 15 secunde. Avem timp din belşug.

Everest: Everest către *Caraiman-unu.* Conform legii, aveţi dreptul de a-l întâmpina cu o torpilă magnetică solară.

Caraiman-unu: Caraiman-unu, către *Everest,* operatorul Victor. Conform legii, ultima decizie ne revine. Propunerea se respinge. În caz de impact, ar fi afectată zona Sibiu, Horezu, Curtea de Argeş. Terminat!

Everest: Everest către *Caraiman-doi.* Aveți alternativa de a distruge obiectul foarte periculos *X-7* cu o rachetă în dublu focos nuclear!

Caraiman-doi: Caraiman-doi, către *Everest,* operatorul Ion. Propunerea se respinge! Ar pieri Braşovul, Sinaia, Făgăraşul. Terminat!

Caraiman-unu: Caraiman-unu către *Caraiman-doi,* aici Victor. Vom atrage obiectul *X-7* asupra noastră.

Ion: Caraiman-doi către *Caraiman-unu.* Mulțumim! Propunerea se respinge! Conform legii, orice obiect zburător în *cădere* aparține punctului de supraveghere ce controlează zona! *X-7 ne aparține!* L-am şi luat în primire. *E al nostru.* Nu ne poate scăpa! Terminat.

Everest: Everest către *Caraiman-doi!* Impact inevitabil! *X-7* cade pe teritoriul vostru întrucât ați respins propunerea de a-l distruge în spațiu, CONFORM LEGII, ORDIN: Atrageți obiectul *X-7* exact asupra punctului *Caraiman-doi!*

John: Se vede şi cu ochiul liber. Vine!

Ion: Caraiman-doi către *Everest.* Cunoaştem legea. Nu părăsim posturile! L-am prins pe *X-7*. Va cădea pe noi. Nu vor fi victime. Terminat.

Jean: În afară de noi trei... Iată-l pe ecranul radar. Se apropie!

Ion: Caraiman-doi către *Everest.* Transmitem până în ultima secundă. Îl vedem. Culoarea...

Jean: A norilor cirus, în amurg...

Ion: Unghiul de cădere...

Jean: Al delfinului când se înalță peste valuri...

Ion: Şi e frumos ca macul sălbatic, primăvara... Atențiune, *Everest!* Începem numărătoarea inversă. Zece!

Jean: Dix!

John: Ten!

Ion: Nouă!

Jean: Neuf!

John: Nine!

Ion: Opt!

Jean: Huit!

John: Eight!

Ion: Şapte!
Jean: Sept!
John: Seven!
Ion: Şase!
Jean: Six!
John: Six!
Ion: Cinci!
Jean: Cinq!
John: Five!
Ion: Patru!
Jean: Quatre!
John: Four!
Ion: Trei!
Jean: Trois!
John: Three!
Ion: Doi!
Jean: Deux!
John: Two!
Ion: Unu!!!
Jean: Un!!!
John: One!!!
Ion: ZE...!

(Bătăi de gong rare, solemne, universale.)

Everest: Speak *Everest!* Içi *Everest!* Aici *Everest!* Către toate punctele de supraveghere din lume! Către toate punctele *de* supraveghere din lume! Atenţiune, atenţiune, atenţiune! Aici *Everest!* Colegii noştri de la *Caraiman-doi,* la datorie până în ultima clipă, AU PLECAT! Colegii noştri de la *Caraiman-doi,* Ion, Jean şi John, AU PLECAT! Drapelul universal în bernă. *Activitatea continuă!*

CÂINELE DE SERVICIU

unu

Acolo unde Marele Fluviu se vărsa în Ocean, aveau întâlnire la ora unu. Hotărâseră, el, Paul, şi ea, Simina, că miezul nopții ar fi banal! Ora 12 e a piraților, a bandiților, a îndrăgostiților, a stafiilor... Aceeaşi brânză... Miezul nopții nu le convenea... Cu totul altceva: ora unu.

Marele Fluviu se vărsa în larguri într-o solemnă linişte tumultoasă. O solemnă linişte tumultoasă ce ar fi dat de gândit oricui în afară de cei care nu aveau obiceiul de a gândi...

Ca de obicei, Simina îl aştepta: venea totdeauna vreo câteva minute mai devreme. Paul întârzia totdeauna câteva minute. Nu conveniseră asupra acestor mici amănunte. Obiceiurile se nasc de la sine, a zis cineva. Conform obiceiului, Paul se aşează lângă Simina, fără să o salute. Şedeau amândoi pe un lemn foarte vechi, poate catargul unei corăbii de multă vreme decedate, catarg ce ducea mesajul acelei corăbii... către cine? Mesajul venea din trecut sau... din viitor?

— Un astfel de lemn putred ar trebui să emită o lumină, rupse Paul tăcerea. Aşa scrie în vechile cărți.

— În vechile cărți întâlneşti tot felul de tâmpenii, ripostă Simina cu glas aspru, contrastând definitiv cu ființa ei delicată,

— E o chestie simplă de fosforescență, reluă Paul. Un lemn putred şi mort trebuie să lumineze.

— Nu e mort, nu e putred, răspunse Simina, cu aceeaşi voce dură. Îi simt inima bătând!

— Şi cum o simți, Simina? Cu partea sensibilă a posteriorului tău?

Simina parcă nici nu-l auzi. Ei doi se aflau deasupra oceanului la nivelul Marelui Fluviu, deasupra lor se afla luna, iar şi mai sus nenumărate constelații, mai mult sau mai puțin cunoscute.

Şi deodată, între ei, între Marele Fluviu şi Ocean, Lună şi constelații se ivi o altă ființă. Un câine. Un simplu câine.

Poate nu chiar atât de simplu... Câinele se aşează la mică distanţă de ei şi-i examină. Deşi simplu câine, avea statura unui mâncător de lupi. Părea să fie de culoarea şocolatei. Ochii mari, foarte depărtaţi unul de celălalt, oglindeau toate luminile nopţii.

Un câine cu labe vânjoase, piept musculos şi dur ca prova unei nave din flota reginei Hatsepsut din Punt, ţara aia misterioasă, odinioară în Africa, probabil. Câinele avea pe trupul său maroniu-cafeniu şi câteva pete albe, câteva pete întunecate, dovadă, poate, că era de o rasă deosebită sau dimpotrivă, o corcitură deosebită. Oricum, părea blând şi cuminte.

— E câinele tău? întrebă Paul

— Nu cred, răspunse cu ezitare Simina. E un câine...

— A, da, aprobă Paul. E „câinele de serviciu".

Simina îl privi o clipă şi-şi zise că Paul se dă mare, făcând pe atotştiutorul şi pe nepăsătorul. Femeile, chiar şi cele de numai şaptesprezece ani, îşi închipuie că pot descifra nuanţele. Oare şi băieţii de şaptesprezece ani cunosc „arta" de a descifra nuanţele?

— Şi cum de a apărut aici? întrebă Paul

— N-am idee. Poate m-a urmărit...

— În acest caz, e sigur „câinele de serviciu", conchise Paul, continuând să examineze patrupedul... În ochii acestuia fugeau profiluri şi lumini.

Paul se obişnuise de mult timp – în sfârşit, nu chiar de foarte mult timp – să vadă luna, constelaţiile, reflectate din Marele Fluviu, din Ocean, din ochii Siminei. Dar din ochii unui câine?! Dar probabil era un câine inteligent. „Câinele de serviciu"!

— Ai căutat? întrebă Simina.

— Da! răspunse el, plictisit. Am tot căutat. În poduri, în pivniţe, prin ruinele vechilor case părăsite...

— Şi? Nimic?

— Nimic, nimic, nimic! Şi te rog, Simina, nu mă mai pisa!

— Nu te mai pisez Paul! Ai adus sandvişul?

— Bineînţeles! Paul scoase de prin buzunare un pachetel.

— De câte ori ți-am spus că mâncarea nu se înveleşte în hârtie de ziar?!

— Dă-mi pace, Simina! se răsti Paul încă nu-mi eşti nevastă! şi împărți sandvişul în două.

— Împarte-l în trei, îl corectă Simina. „Câinele de serviciu” o fi şi el flămând!

Mârâind, Paul se execută, întrebându-se dacă visează, dacă e în transă sau în ce drakku. Apoi aruncă mica porție în direcția „câinelui de serviciu”. Acesta nu clinti, deşi fără îndoială îi era foame Simina îl privi cu dojană pe Paul, se ridică, apucă de Jos bucățica şi i-o întinse câinelui.

— „Câine de serviciu”! Iată rația ta.

Din mâna fetei, câinele se servi, cu delicatețe. Apoi Simina îl admonestă pe Paul:

— Unui câine deştept nu-i arunci mâncarea, ci i-o oferi!

— Da, face şi fasoane! mormăi Paul. Fii mulțumită că nu ți-a hălpăit şi mâna! Deci, vă cunoaşteți!

— Abia acum înțelegi, minte întunecată! reveni Simina la glasul ei aspru. Poți să-ți închipui orice, chiar şi, că ne cunoaştem de pe vremea când presupusele maimuțe s-au *despărțit*: o parte au devenit câini, iar cealaltă parte, mai puțin importantă, s-au prefăcut în oameni... Să presupunem că aşa e, deşi... Simina înghiți ultima bucățică din treimea ei de sandviş Ai căutat chiar peste tot?

— N-am căutat în adâncul Oceanului. N-am căutat în Centrul Pământului. N-am căutat în peşterile necunoscute!

— Şi de ce o spui cu atâta răutate?

— Nici un fel de răutate! Continuăm cercetările!

— Continuăm, sigur!

— Ridică-te! ordonă Paul. Întoarce-te cu spatele către Steaua Polară. Închide ochii!

— I-am închis, Paul. Şi nu te mai răsti la mine! Încă nu-ți sunt soție!

— Fă o sută de paşi drept înainte, cu ochii închişi! Unu... doi... trei... patru...

Simina înainta lejer, suplă, fără a se poticni de nimic, deşi avea ochii închişi, cu pletele lungi încolăcindu-i-se în jurul gâtului. În ochi, sub pleoape, stăruiau luminile, cele de pe

cer şi cele reflectate de Marele Fluviu şi de Ocean. Simina parcă nici nu mai auzea paşii lui Paul, în urma ei, şi glasul luL Poate avea momentele ei de „indisciplină”. În pletele ei luna se reflecta triplu... Deodată Simina se trezi ca dintr-un vis. Făcuse automat o sută de paşi şi se opri. Acum auzi iarăşi vocea lui Paul.

— Cum a fost data trecută? întrebă el.

— Tu trebuie să-ți aminteşti! Tu eşti bărbatul! Tu faci schemele, hărțile, tu descurci şi încurci totul, şi tot tu le complici pe toate!

— Nu mai vorbi atâta, Simina! Steaua Polară era exact în spatele tău, în schimb, coada mică a Carului Mare venea mai către stânga.

— Şi ce s-a mişcat? Steaua Polară sau Carul Mare?

— *Noi ne-am mişcat,* Simina!

Chit că avea sau nu dreptate, Paul rostise foarte grav cuvintele. Simina deschise ochii şi-l examină.

— Nu deschide ochii! Închide-i imediat!

Ea îl ascultă. Era impresionată când lui Paul *îi reuşea* tonul acela bărbătesc, autoritar, de comandant. Atunci Simina se simțea un pic pierdută. Atunci poate că-l iubea. Întrebă:

— Ce face „câinele de serviciu”?

— E alături de mine. Aşteaptă parcă şi el. Întoarce-te cu treizeci de grade spre dreapta. Porneşte!

După treizeci şi doi de paşi, Paul o opri.

— Stai! Poți să deschizi ochii. Acesta e locul?

— Nu-l recunosc, răspunse ea, dezamăgită. S-ar putea...

— Ascunde-te sub castani. Eu am plecat.

Paul rezistă tentației de a escalada zidul: fereastra deschisă părea atât de îmbietoare! Dar bănuia că acolo dorm un unchi, o mătuşă, o nepoată, o pisică sau o pisică şi un cățel. Cățelul ar fi declanşat o larmă invers proporțională cu gabaritul său. Paul gândi vag: „câinele se serviciu” n-ar fi făcut niciodată gălăgie fără sens. „Câinele de serviciu” o însoți pe Simina până sub castani. Nimeni nu-i dăduse acest ordin, dar se pare că el ştia multe, poate chiar prea multe...

În cele din urmă, tânărul sări gardul ca pe un nimic, ocoli cu precauțiune un anumit coteț unde viețuiau în pace – deocamdată – aproape patru gâşte. Se temea că vor stârni larmă, ca la Cartagina, Londra, Roma, sau mai ştie sfântul unde. Ocoli un hârdău în care se îmbăiau odinioară porcii, ori acum nu mai existau porci. Dar gâşte – mai existau. Străbătu o livadă. Cireşii şi vişinii îşi scuturaseră de mult timp petalele, dar în văzduh, mai ales în nopțile cu lună, stăruia parfumul etern de flori şi petale. Dar de ce anume în nopțile cu lună? Oare luna trimitea parfumul, nu aceşti pomi? Paul se gândi – vai, păcătosul de el! – că acest parfum e *geamăn* cu cel al obrajilor Siminei, dar alungă la repezeală aceste închipuiri. *Acum el căuta!* Paul urcă o scăriță ce ducea în pod. Se sperie de moarte când un motan alb, prelung ca un fuior, poate o stafie de motan, îi tăie calea. Paul aprinse o brichetă şi de la ea o lumânare ce o purta-n buzunar. Ce ar fi spus pompierii! Se izbi cu fruntea de o bârnă. Scormoni fiece colțişor, deschise un cufăr vechiu de o mie de ani, cufăr ce promitea, dar nu era nimic nici acolo. O uşiță cu grilaj îi atrase atenția. Înconjurat de spaime, de tenebre, de umbre mişcătoare, Paul se simți brusc fericit. Uşița, uşoară, se ridică parcă singură. Paul înregistră oftatul ei...

Peste vreo câteva minute, Paul apăru în umbra castanilor de pe bulevard. „Câinele de serviciu" ieşi în calea lui. „E aici, am păzit-o", zise „câinele de serviciu".

— Ai găsit? Spune-mi că ai găsit! imploră Simina.

— Nu, n-am găsit, răspunse Paul.

— Şi ce aduci în pachetul acela?

— N-ai să ghiceşti niciodată, îi zâmbi Paul. Prăjitură. Am furat-o din cămara familiei. Ştrudel cu vişine în aluat franțuzesc... sau poate elvețian.

— Mă păcăleşti, spuse Simina Ai găsit!

— Nu. E doar un biet şi gustos ştrudel cu vişine. Dar ceea ce căutăm n-am găsit, din păcate.

— Hoțule! Furi aşa, din cămările oamenilor!

— Şi până acum am furat! Altfel, ce mâncam?

Iar Simina puse o întrebare şi uluitoare, şi inutilă:

— Crezi că acestui „câine de serviciu” îi place ştrudelul cu vişine?

Paul răspunse complet anapoda:

— Carul Mare îşi schimbă mereu poziția. Steaua Polară, niciodată.

— Dar noi, de fapt, după ce ne ghidăm? întrebă fata.

— Vom încerca pe rând toate constelațiile, răspunse Paul, şi iarăşi o impresionă cu vocea lui matură. Cine e Paul? se întrebă Simina. Cine e „câinele de serviciu”? Dar eu – eu cine sunt? Apoi îl privi pe Paul şi vocea ei se aspri:

— De ce amesteci Steaua Polară cu Vega, cu Scorpionul, cu Săgetătorul, cu celelalte constelații? Mie de ce nu-mi spui totul? Paul nu explică nimic. Şi acum ce facem?

— Ne întoarcem la locul nostru şi împărțim ştrudelul.

Locul lor era la țărmul Oceanului, acolo unde Marele Fluviu se pierdea în larguri. Paul întinse o hârtie pergamentoasă, unsuroasă un pic – şi pe asta o furase din cămară – şi pe ea aşeză ştrudelul. Îl tăie în trei bucăți egale cu briceagul. În luminile nopții, ştrudelul părea un şarpe cu clopoței, deşi nu era decât un biet ştrudel. Briceagul lui Paul era o sculă specială, apăsai pe un buton şi țâşnea o lamă subțire, tăioasă.

— Cuțit de asasin, zise Simina. Şi adăugă: Mi-e inima cât un purice la gândul că prietenului nostru, „câinele de serviciu”, nu-i plac dulciurile!

Dar „câinele de serviciu” nu făcu mofturi, deşi clar că ar fi preferat o fleică. Îşi termină porția şi rămase în picioare.

— Mai vrea, spuse Simina, dar „câinele de serviciu” îşi legănă coada scurtă, cam tuflită, şi le întoarse spatele.

— Prost crescut, comentă Paul. Ar fi putut să ne mulțumească.

— În ce limbă? întrebă Simina. Paul privea largul Oceanului. Carul Mare e acolo, schimbă fata subiectul. Steaua Polară iat-o, Carul Mic abia se distinge, de mic ce e, Crucea Sudului e acolo…

— Aceea e Lebăda, o corectă Paul. Mereu faci confuzii. Nici nu mă mir că…

— Foarte bine, toate sunt în preajma noastră, sub noi, deasupra sau paralel cu noi. *Dar unde sunt munții?*

— Tu n-ai văzut munți, Simina?

Întrebarea lui putea să trădeze două amănunte: sau că Paul şi Simina se cunoşteau de foarte puțin timp sau că, dimpotrivă, se cunoşteau *dintotdeauna...*

— Am văzut munți, Paul. Şi poate tocmai de-aia am îndoieli că există munți...

În noaptea următoare se întâlniră iar, Simina veni la unu fix, Paul câteva minute mai târziu, ca de obicei. Ca de obicei, nu se salutară. Ca de obicei, se instalară pe lemnul acela foarte vechi, poate cândva catarg de corabie, care ar fi trebuit să lumineze, de putred ce era, şi totuşi refuza să lumineze. Paul nu se grăbi să scoată din buzunar sandvişul. Aştepta. „Câinele de serviciu" apăru, se aşeză lângă ei şi-i privi. Îi examină meditativ, melancolic. Abia atunci Paul scoase sandvişul. „Iarăşi împachetat în ziar!", protestă Simina. Paul nu-şi ceru scuze, ci-l împărți în trei şi gustară fiecare o bucățică şi-n noaptea aceea lăsară în pace Steaua Polară, orientându-se după Pegas. După o sută de paşi făcuți cu ochii închişi şi alții pe direcție schimbată, Simina, mereu cu ochii închişi, se izbi cu nasul într-un copac.

— De ce nu eşti atent, Paul?!

— Eram atent la „câinele de serviciu". Are un comportament ciudat.

— Iar dacă mâine nasul meu va căpăta un aspect foarte ciudat, nu-ți pasă?

În noaptea aceea Paul escaladă iarăşi nişte garduri, se strecură, se pitulă, deveni chiar invizibil când a fost nevoie. Reveni cu un pachet mare. Spuse că „n-a găsit" în pachet aducea o pâine albă, de casă, şuncă, jumări...

— Mă minți?

— Cred că n-am să te mint niciodată, Simina!

— Prin urmare, îl mustră fata, sub pretextul că noi căutăm *ceva*, am devenit nişte jefuitori sadea!

— Nu mă pot întoarce cu mâna goală, Simina, zise Paul şi glasul său sună convingător, matur. Iar „câinele de serviciu" aşteaptă şi el o răsplată

— Dar noi ce folos tragem de pe urma „câinelui de serviciu”?

— Mă miră întrebarea ta, Simina! „Câinele de serviciu” e drăguț, deşi e mare şi lacom… şi… cred că ne este necesar

Vocea lui Paul se schimbase. Glasul său nu mai suna bărbăteşte, ci sfios. Siminei i se muie sufletul. Paul avea mai multe voci? Dacă da, va trebui să le iubească pe toate. Gândi: Am să-l iubesc toată viața. Se descotorosi de acest gând. O împiedica să se concentreze, şi pe deasupra avusese o rudă habotnică, mătuşă, sau cum i-o fi zicând, care încercase, zadarnic probabil, să-i insufle o neîncredere totală față de bărbați. „Bărbații trebuie detestați”, suna principiul favorit al habotnicei. „Ei sunt simple instrumente”. Simina îl privi pe Paul „Instrumentul meu drag”, gândi.

În următoarele nopți, mereu însoțiți de „câinele de serviciu”, se călăuziră după alte constelații, unele total necunoscute…

Paul escalada garduri, umbla pe acoperişuri printre hornuri şi pisici, cu abilitatea unui profesionist, totuşi mereu se întorcea cu o pradă, niciodată cu aceea pe care o căutau, ca printr-un blestem, al zădărniciei, al insistenței… Dar ce *pradă* căutau?… Prin ziua a şaptea sau a noua, Paul zăbovi mai mult într-o casă cu două caturi. De data asta luaseră un punct de reper *cu totul necunoscut.*

Paul reveni, aducând iarăşi ceva voluminos şi greu.

— Ai stat mult, constată Simina. Ai găsit, deci.

— Hm! se mulțumi să răspundă Paul.

— Paul! Trezeşte-te! Ai găsit?

— Hm!

— Cred că ai înnebunit, Paul!

— Cred că am înnebunit, Simina!

— Ce ai adus acolo?

— O oală cu sarmale, Simina…

— O, doamne! O oală cu sarmale!

— Da, sarmale, Simina. Cred că şi „câinelui de serviciu” îi plac sarmalele…

Prin întunericul fosforescent, Simina îl scrută pe Paul *al ei.* Se aflau iar pe țărmul Oceanului, acolo unde Marele Fluviu

se pierdea în larguri: tumultuos dar solemn. Şedeau iarăşi pe fostul catarg al unei corăbii scufundate de mii de ani.

— Paul! Ai întârziat în casa aia mai mult ca de obicei!

— Hm!

— Alt cuvânt nu mai ştii?

— S-a întâmplat ceva, Simina.

— Ai găsit?

— De fapt, nu-mi dau seama... Am sărit nu ştiu câte garduri, am intrat ca de obicei prin spate, am străbătut un coridor lung şi întunecos, apoi m-am pomenit într-un salon, străjuit de candelabre...

— Scuteşte-mă de candelabre! Ce ai găsit?

— Candelabrele erau din cristal veritabil, fiindcă, deşi noapte, emanau o lumină bizară.

— Scuteşte-mă de lumina ta bizară! Ce ai găsit?

— Am trecut în altă cameră. Deodată, ceva alb, prelung, a şerpuit prin faţa mea...

— O stafie?

— Nu. O pisică albă, dar nu aia din pod. Alta. Deşi poate că era aceeaşi... În cameră cineva dormea adânc, într-un pat alb. M-am apropiat în vârful picioarelor şi am văzut că fiinţa din pat eşti *chiar tu.*

— Fata din pat eram eu?

— De unde ştii că era o fată?

— Păi dacă eram eu?!

— Deci, recunoşti! Avea întru totul trăsăturile tale, iar când a deschis ochii şi m-a văzut, a şoptit: „Paul!”. Era vocea ta!

Continuau să stea pe acelaşi lemn alb şi putred, mesaj al unui mare naufragiu şi care ar fi trebuit să fie fosforescent, dar nu era.

Simina rămase multă vreme tăcută. Privirile ei răscoleau înălţimile Oceanului şi adâncimile cerului.

— Bine, ai intrat în camera în care *zici că dormeam eu.* Şi asta a fost totul, Paul?

— Nu. N-a fost totul, Simina!

Glasul ei deveni brusc aspru.

— Ce mai aştepţi? Împarte sarmalele!

Paul instală porția „câinelui de serviciu” chiar sub botul acestuia. De data asta, „câinele de serviciu” nu se atinse de mâncare. Îi privea lung pe cei doi. Parcă presimțea că plimbările lor nocturne vor lua sfârşit. Sau era numai o impresie?

— Nu-i plac sarmalele, spuse Simina. Altceva mai bun n-ai găsit?

— Te-am găsit pe tine...

— E numai o impresie, Paul...

Simina ridică ochii din Ocean şi scrută înălțimile înstelate.

Pe nepregătite, Paul o întrebă:

— Orion?

Ea se înfioră, gândi puțin, apoi zise:

— Da. Cum ai dedus?

Paul nu explică.

— Dar tu? întrebă Simina. Nu-mi răspunde! Lasă-mă să deduc şi eu. Antares?

— Ai ghicit, Simina. Cum?

— N-am ghicit. Am intuit şi eu.

— Pe ce bază?

— E o coincidență contrarie!

— Nu există coincidențe, şi, mai ales, nu există coincidențe contrarii în Univers!

Simina nu-i răspunse. Prea vorbise răspicat şi bărbăteşte.

„Câinele de serviciu” se îndepărtă.

— Ne părăseşte! suspină Simina.

Dar se înşela. La o anumită distanță, „câinele de serviciu” se opri, se aşează pe labele din spate, privi înapoi, lătra scurt, ca un semnal Morse. Cei doi nu mişcau. „Câinele de serviciu” lătră iarăşi, ca un semnal.

— Ne cheamă! Ne cheamă! se înfrigură Simina.

— Atunci să-l urmăm, decise Paul. Poate că el ştie mai mult decât noi...

„Câinele de serviciu” o zbughi vesel înainte, iar Paul şi Simina se țineau de el.

— Dar cum, Paul, făcu Simina. E şi el...?

— Nu, Simina. „Câinele de serviciu” e doar un *localnic*...

— Aşa crezi? Paul nu răspunse. Şi ce ne-aşteaptă de-acum înainte?

— O nouă lungă şi neobosită căutare. Trebuie să găsim!

— Dar dacă găsim, vii cu mine, la mine?

— Nu, răspunse Paul. Dar tu vii cu mine, la mine?

— Nu, răspunse Simina.

— Şi cum ai să poți trăi fără mine?

— Am să văd, răspunse Simina. Dar, mai întâi, trebuie să găsim!

Paul nu zise nimic. Ştia, sau presimțea, că o femeie trebuie să aibă ultimul cuvânt.

„Câinele de serviciu" lătră iarăşi către ei să se grăbească...

doi

După chinuitoare căutări, luni sau ani, mai curând ații, mulți, Paul şi Simina găsiră ce căutau. Se reîntâlniră pe țărmul Oceanului, acolo unde Marele Fluviu se pierdea în larguri, aproape destrămându-se.

Pe acelaşi lemn, foarte vechi, rămăşiță a unui catarg de pe vremuri, mesaj din trecut... sau din viitor?, acolo se reîntâlniră ei doi.

Paul nu mai scoase obişnuitul sandviş, nu mai aveau nevoie de el, acum totul se schimbase...

— Pleci în noaptea asta? întrebă Paul.

— Doar ştii prea bine!

— Ai obligații față Orion?

— Doar ştii prea bine...

Lipsea „câinele de serviciu". Oare pe unde hoinărea? Sau poate ghicise că aceşti străini pleacă şi nu mai au nevoie de el...

— Şi tu pleci în noaptea asta, Paul?

— Doar ştii prea bine, Simina.

— Ai obligații față de Antares?

— Doar ştii prea bine...

— Atunci, să n-o mai lungim, zise Simina. Aici, pe Pământ, am devenit *prea oameni...* Cu cât o lungim mai mult, cu atât devine mai chinuitor. Adio, Paul!

— Adio, Simina!

— Pentru totdeauna?

— Pentru tot... Dar, în fond, cine ştie! Spațiul e de fapt atât de *îngust!*

Se depărtară în direcții opuse, fiecare către locul său de desprindere.

Simina ajunse. Urmărea cadranul fosforescent al ceasornicului. Mai avea timp. Şi deodată... inevitabilul! Apăru „câinele de serviciu". O prinse cu dinții de rochie şi o târî pe țărmul Oceanului. Acolo, pe vechiul catarg, aştepta Paul.

— Ce faci aici?

— M-a adus aproape cu forța „câinele de serviciu".

— Şi pe mine, făcu Paul. Ciudat, nu?

— Foarte ciudat! Oare ce urmăreşte?

„Câinele de serviciu" stătea în fața lor, în ochii lui se oglindeau toate luminile nopții şi profilurile celor doi „străini".

Pe neaşteptate, Paul luă o decizie:

— Simina, orice s-ar întâmpla, eu vin cu tine pe Orion!

Şi îşi strecură fruntea la subsuoara ei parfumată.

— Nu, Paul, zise ea, vin eu cu tine pe Antares!

— Dar nu te temi?

— Mă tem! Groaznic mă tem! Dar de când mă aflu aici, am aflat de la pământeni că femeia îşi urmează bărbatul. Din *noaptea aceea,* eu sunt femeia ta. Fie ce va fi! Mergem împreună pe Antares!

Apoi în ochii „câinelui de serviciu" avu loc o transformare, o transfigurare, o fugă de imagini. Profilurile începură să se şteargă. Să se suprapună. Totul era înăbuşit de melancolia marilor despărțiri, dar oare „câinele de serviciu" cunoştea sensul melancoliei?

Totul se pierdu undeva departe, departe, rămânând totuşi foarte aproape, chiar lângă el.

Chiar lângă el se afla rămăşiţa unui vechi catarg, amintire din trecut, ameninţare din viitor?

Ieşind din strania hipnoză, „câinele de serviciu” măsură întinderea Oceanului, apoi ochii i se ridicară, încet, încet. Şi astfel, în noaptea aceea, el scrută înălţimile ameninţătoare.

Dar prin ce erau ameninţătoare?

„Câinele de serviciu” simţi că i se face foame. Da! La ora asta, el cina împreună cu Paul şi Simina.

Şi văzu pe catargul cel vechi două bucăţi de pâine, iar între ele o halcă de carne. Le înghiţi pe loc.

Şi privi în sus, în jos, căutându-i pe cei doi. Dar cei doi plecaseră, şi plecaseră *împreună,* şi asta datorită lui, el, „câinele de serviciu”, înţelegea asta, dar nu tocmai... Ce era de înţeles, şi ce nu?

Cine va avea răbdarea să citească aceste cuvinte, să nu se întristeze.

Îl rog, asemeni autorului unei minunate cărţi, intitulată *Micul Prinţ.*

Dacă, cititorule-călătorule, vei ajunge pe ţărmul Oceanului, şi-ai să vezi rămăşiţele unui vechi catarg, iar pe lemnul acela, care ar trebui să fie fosforescent, două profiluri aproape ireale ale unei fete şi unui băiat, dă urgent de ştire! Te rog! Nu e timp de pierdut!

Adresa e simplă:

Pentru
„Câinele de serviciu”.

Atât numai. Fii pe pace, plicul va ajunge!

DEODATĂ, INEVITABILUL...

PANTOFII TENORULUI

Dacă n-ar fi fost vântul, pata de lumină de pe covor ar fi semănat cu un motan galben sau cu un chihlimbar. Depinde. Covorul fusese aşezat pe diagonala camerei, însă nu perfect simetric. Nu era nimic simetric de semnalat în acea încăpere... Camera se afla undeva în pieptul acelei înfiorătoare clădiri. Am uitat să precizez, Cezar, culoarea covorului: roşie.

Datorită vântului, copacul subțiratec din fața ferestrei continua să gesticuleze cu vârfurile degetelor, proiectând un dana de umbre în interiorul camerei. Soarele apunea. Ştiu, ai să-mi obiectezi, Cezar, că, fiind sprijinit de orizont, soarelui i-ar fi fost cam peste mână să puncteze duşumeaua unei odăi oarecare; la care am să-ți răspund că motanul galben, sau chihlimbarul; din centrul covorului roşu se reflecta dintr-o oglindă oblică, ovaloidă (imita forme femeieşti, oglinda), a cărei simplă prezență nu era justificată prin nimic acolo, poate doar prin *fosta prezență* a fetei.

După ce aproape totul fu spus şi făcut, Adrian Mocanu aprinse una din țigaretele sale şi privi în linişte cum lucrează echipa. Echipa lucra bine. Tot din pricina vântului, care năvălea din când în când nepoftit pe fereastră şi răscolea impudic, în adâncime, camera, coafura fetei avea să fie diferită, de la o fotografie la alta. Fotografiile luate de echipă. Părul fetei, lung, galben luminos, cu firul cât se poate de fin, continua să trăiască.

După ce se mai scurse un interval, echipa îşi cam termină lucrul. Din cauză că echipa obosise, şi Adrian Mocanu se simți obosit, cu toate că nu făcuse mai nimic, se mulțumise mai mult să privească, având „ştiințifica" presimțire că toate aceste scheme, măsurători, poze, amprente, şi altele, culese te miri de unde, nu vor servi cine ştie cât. În această situație,

încălcând unele prevederi, permise ca fata să fie luată, ceea ce se şi petrecu. Oamenii se mişcau fără grabă, fără tristeţe. Meseria.

Uşa camerei nu fu pusă sub sigiliu, conform regulamentelor, şi Ad. Mocanu se duse acolo şi rămase acolo, în cameră, fiindcă nu poţi a şti niciodată ce se va mai întâmpla, deci rămase acolo, cu pachetul lui de ţigări pe jumătate consumat.

Se duse la fereastră să privească.

Un bulevard se despica dedesubt.

Pustiu, fiindcă timpul făcuse un salt, în favoarea nopţii. Câinele fără coadă ce traversă de la un trotuar la altul, în mare melancolie, făcea şi el parte din nemişcare.

Adrian Mocanu se întoarse cu spatele către stradă, rezemat în coate, relativ relaxat, şi continuă să asculte.

Vocea fetei era peste tot.

El merse, luă o frântură din vocea fetei, un disc subţire, elastic, îl îndoi uşor. Vocea fetei se frânse pentru o clipă şi Ad. Mocanu putu să asculte glasul scărilor. Nenumărate, *înmiite* scări traversau casa aceea înfiorătoare. Ai remarcat, Cezar, că toate casele înfiorătoare sunt tăiate, în diagonală, spirală, direct sau indirect, de nenumărate scări ce duc nu se ştie unde?

Cum să prinzi un asasin, se întrebă Adrian Mocanu, când există prea multe scări şi prea puţine reguli, pe care să urci, pe care să cobori? Scări ce, pe întuneric, se apucă să geamă, absolut fără nici un motiv! Cu toată marea lui silă ce o resimţea faţă de aparate, Adrian Mocanu puse acea frântură din vocea fetei pe unul din aparatele ce le detesta şi-i dădu libertate în spaţiu.

Vocea fetei, după un ocol, ţâşni impetuoasă pe ferestre, ca un şir de verigi ovaloide dintr-un lanţ argintiu.

Apoi spaţiul, văzduhul, sau cum doriţi a-i spune, obosi şi se lăsă o nesfârşită linişte – doar la un capăt al infinitului înviase o cucuvea.

Una dintre scări, greu de ştiut care, ţipă subţire de trei ori, de parcă un hidalgo scheletic ar fi făcut tentativa zadarnică de a urca, oprindu-se brusc, înfricoşat.

Tăcut, instalat provizoriu într-un fotoliu verde, Adrian Mocanu simți o înțepătură pe omoplatul drept, apoi pe stângul, apoi undeva între, curajul şi frica sunt chestii relative, miji undeva gândul, şi unde e hotarul dintre ele, şi care-s principiile conviețuirii curajului, cu teama? Fumul țigării abia se încolăci spre tavan, căci vântul încetase, şi-n situația asta o scară, *altă scară*, undeva în fumegosul şi înfricoşătorul spațiu al clădirii, altă scară, deci, gemu lung, dureros, încercând poate să-şi schimbe poziția în timpul somnului. Adrian Mocanu, cuprins de fiori, dădu ocol camerei şi aproape că se împiedică de punctul, acum marcat cu cretă, unde fusese găsită fata.

Ocoli conturul ireal şi fragil. Se simți şi mai deprimat, observând o sclipire lângă piciorul noptierei. Un cercel! Băieții scormoniseră bine, dar nu observaseră cercelul. Ce căuta acolo jos şi de ce era *numai unul*? Ce trebuia înțeles de aici? Îl ridică, era din argint vechiu, cu o picătură de chihlimbar. Minute în şir îl căută pe celălalt, nu-l găsi.

Pe neaşteptate o altă scară din clădire începu să chicotească.

Apoi conversația scărilor se înteți. Sonoritățile lunecau dintr-un ungher la altul, combinându-se cu vocea fetei care încă mai stăpânea spațiul, deşi pe fată o duseseră de câteva ore. Stăpânit de fiorii spaimei, dar şi ai curiozității Adrian Mocanu îşi reocupă locul în fotoliul verde, fără să observe că i se stinsese țigareta. Într-o mână țigareta stinsă, în cealaltă, cercelul, tot stins... Scările din toată clădirea, alarmate de o prezență străină, ostilă probabil, conversau şi mai intens, şi un gând, un gând în aparență fără sens, o întrebare fără sens se preciză în mintea lui Ad. Mocanu: *Oare ce culoare vor fi având pantofii tenorului?*

Când tenorul deschise în sfârşit uşa, constată că pantofii lui erau galbeni. Ca şi motanul de pe covorul roşu. Observă, de asemenea, că tenorul poartă la gât un lănțişor argintiu, alcătuit din verigi mari, şi cugetă, fără nici o legătură, că fata avusese într-adevăr o voce nemaipomenită, păcat!

Tenorul nu schiță acel zâmbet obosit ce face parte uneori din tactica asasinului, ci înaintă direct spre noptieră, căută în preajma ei.

Adrian Mocanu deschise pumnul în care avea cercelul.

— Asta cauți?

Tenorul purta la gât fular subțire de mătase, galben, fular de tenor; îşi frecă pantofii galbeni, de tenor.

— Asta caut, răspunse. Celălalt e la mine. Iată-l.

Ad. Mocanu privi, tăcut, celălalt cercel.

— Dă-mi-l! ceru tenorul, dar Adrian Mocanu nu i-l dădu, ci-l strecură în buzunar. Tenorul scoase un oftat de tenor, se duse apoi împleticindu-se la celălalt fotoliu verde, oftă, îşi frecă iar pantofii. Deşi acum tenorul se afla aici, departe, în clădire, una dintre scări cântă încetişor. Probabil urca o pisică. Motanul galben poate. Sau una din amantele sale.

— Deci aşa! vorbi Adrian Mocanu.

Tenorul dădu din cap că e într-adevăr aşa iar Adrian Mocanu făcu să lunece în direcția lui, pe măsuța lucioasă, pachetul lui de țigări, tenorul scoase una o învârti între degetele mâinii stângi, apoi o trecu în mâna dreaptă, luă chibriturile, puse țigareta-ntre buze, scoase un chibrit, chibritul se sfărâmă între degetele sale cleioase tenorul scoase țigareta din gură, o mototoli nițel cu aceleaşi degete, o duse iar la gură, scoase alt chibrit, nici acesta nu se aprinse, iar Adrian Mocanu examina curios mâinile tenorului. Iar acesta în cele din urmă zise:

— La naiba, ce mai aşteptăm, să mergem...

— Pentru ceea ce urmează este timp din belşug...

Totuşi, tenorul se ridică, porni spre uşă, iar Adrian Mocanu îi urmări mersul, mişcările dezordonate ale mâinilor. În drumu-i sinuos, tenorul atinse tot ce putea fi atins, făcu să fluture o perdea, apucă în treacăt suportul veiozei, mingile un dulap, frecă un perete cu buricele degetelor, pipăi şi uşa, iar Adrian Mocanu îşi prezise, foarte posomorât, că pe scările acelei înfiorătoare clădiri asasinul fetei, în loc să încerce să-l sugrume, probabil are să-l apuce de braț cu degetele sale neliniştite şi bolnave, şi va dori să-i plângă pe umeri...

O clipă, crede-mă, Cezar, Ad. Mocanu îşi dori să aibă de-a face cu un asasin dur, flegmatic, sănătos. În acest timp, pantofii galbeni coborau prima treaptă.

MORMÂNTUL CĂPITANULUI DE CURSĂ LUNGĂ

În preajma anului şaizeci am intrat, fără voia mea, desigur, într-o poveste destul de încâlcită, o aventură cu tentă polițistă, la care mă gândesc şi acum, încercând a-i stabili „coordonatele". Poate voi clarifica nedumeririle ce mă urmăresc în următoarele pagini, poate nu...

Dar să mă prezint: în permisul de conducere scrie Sibil Bia, adică numele meu, se certifică precum că am categoriile *A* şi *B*; pe tichetul contravenţiilor, nimic. Băieții de la circulație au fost totdeauna amabili cu femeile frumoase şi nu le-ar veni să creadă că una dintre acestea ar putea face vreo năzbâtie la volan. Tot aşa, în permis nu scrie că am 28 de ani (mărturisiți numai 22...), că sunt cu adevărat frumoasă, am un păr bogat, „lunatec", ochi întunecați, 167 înălțime, 56 kg. Şi necăsătorită, deşi destui nătărăi au încercat să pună definitiv stăpânire pe mine. *Definitiv!* Dar n-am întâlnit încă bărbatul pe care să-l iubesc nebuneşte, aşa fel ca să fiu convinsă că-i voi rămâne *definitiv* credincioasă. Printre altele, mărturisesc că public, nu în sensul că am public, ci că nişte reviste îmi acordă oarecare atenție şi am scris vreo câteva cărți. Întâmplarea a făcut ca la reviste şi la edituri să întâlnesc drept redactori mai ales bărbați. Oare „trecerea mea în nemurire" se explică doar prin faptul că sunt atrăgătoare?

Pilotam o rablă de *Fiat 850,* de culoare albă, cu schimbătorul de viteze defect, când băgai în a patra intrai în a doua şi viceversa, în plus ceva zumzăia dubios pe la curelele de transmisie dintre bobine şi mai ştie drakku ce, apa din radiator începea să fiarbă în momentele cele mai nepotrivite,

– în rest, un automobil perfect, drept care abordam cu încredere pantele dificile ale Muntelui Gutin. În dreapta, pe locul cel mai periculos, zice-se, stătea fratele meu, Valentin, un puşti (dar un puşti deştept!). Care din pricină de vârstă nu avea voie să posede permis de conducere, dar avea dreptul să-mi dea sfaturi, mie, care şofam de vreo unşpe ani, cum să *tai* mai lejer curbele, cum să procedez spre a prelungi viaţa cauciucurilor, şi multe altele. Dar, ca în ciuda sfaturilor sale, pe la jumătatea urcuşului pică peste noi din senin – parcă pică oareceva din senin?! – o ceaţă ca smoala, faţă de care celebra pâclă londoneză pare o glumă.

Nu mai distingeam marginea şoselei. Cine a umblat prin acele locuri, ştie că nu exagerez. Puştiul de frate-meu ieşi din *Fiat* şi, alergând încetişor în faţă, mă călăuzi câtva timp, speram să ies din „golul" acela vâscos, dar nici vorbă de aşa ceva; curând, puştiul obosi şi se reaşeză, răsuflând sacadat, pe scaunul din dreapta mea. Am oprit motorul şi am ascultat cum draperiile de ceaţă ling tăblăria maşinii. Şi cum fierbe apa din radiator.

— Ei, *muchacho,* te-ai odihnit?

— Mda...

Şi radiatorul se mai odihnise.

— Bine, am zis. Continuăm cursa, dar nu în sus, ci la dreapta, pe drumeagul acela aproape uitat, vreo două sute de metri. Vreau să-ţi arăt ceva deosebit...

Puştiul coborî, fără deosebit chef, şi mă călăuzi înaintând lejer pe panta ce cobora lin, către dreapta. Cândva drum forestier, acum părăsit, fiindcă şi astea, cum le zice, *forest,* au început să ne părăsească. Un drum cu adevărat uitat, eh, eh! Am onoarea de a mă număra printre cei ce cunosc foarte bine acest ţinut legendar, unde-şi aveau ascunzătorile oamenii lui Pintea Viteazu, unde existau nenumărate izvoare „ale lui Pintea", majoritatea desfiinţate din cauza sistematizării drumului...

La mică distanţă de şosea, pe drumeagul ce cobora lin, se afla un monument din cale-afară de bizar. Am străbătut munţii aceia de nu ştiu câte ori, pe jos, cu bicicleta, motocicleta şi automobilul.

Monumentul îl descoperisem într-o excursie şcolară nevinovată..., dovadă că şi excursiile nevinovate sunt şi ele folositoare. Aşa cum zic doctorii, care şi ei trag uneori bărbi, – cui nu i se întâmplă?? –, şi deci, *acolo,* într-un luminiş înconjurat de molizi, se află mormântul căpitanului de cursă lungă.

Acolo, în acel luminiş se află mormântul căpitanului de cursă lungă. Ce straniu mormânt, doamnelor şi domnilor. Trei vâsle foarte lungi ţâşneau dintr-o bucată de marmură albă, cu vinişoare albăstrui. Sus, la încrucişarea celor trei vâsle, aranjate într-o poziţie bine studiată, se afla globul pământesc. Cine a conceput astfel mormântul unui marinar avusese fantezie! Dacă nu cumva şi l-a conceput chiar el, căpitanul de cursă lungă. Dar de ce un om al întinderilor marine să-şi doarmă somnul cel mare aici, în inima munţilor? Monumentul începuse a se profila prin ceaţă când, cu totul neaşteptat, două persoane ne barară calea. Un plutonier de miliţie şi un civil de vârstă incertă, în orice caz foarte prezentabil, într-un foarte elegant costum albastru, cravată albastră cu „tăieturi" galbene, ghete negre. Eleganţa lui, totuşi, nu se potrivea cu munţii, ceaţa, pădurea.

Cum ajunseseră ăia doi aici? Pesemne aveau undeva ascunsă o maşină.

Astfel a intrat în paginile mele „marele" Maximilian Cornea, odinioară şeful celebrei *Brigăzi a treia criminală,* dar aflat şi acum în funcţie. Nu părea să fi îmbătrânit.

Ne-am dat jos din automobil – ce era să facem altceva?

— Plutonier! Cercetează-le documentele! Vezi ce caută aici! ordonă vestitul detectiv. El nu se clinti. Continua să ne fixeze cu ochii lui cenuşii pe care-i considera de bună seamă irezistibili – şi poate chiar erau irezistibili... Dar nu-mi păsa. Priveam în direcţia monumentului, când îl auzi iarăşi pe marele detectiv:

— Intră în automobilul lor, plutonier! Verifică acolo actele, altfel, din cauza umezelii, cernelurile se vor prelinge, fotografiile se vor dezlipi...

Observaţie de bun simţ, totuşi ostilitatea tonului era evidentă, dar tot nu-mi păsa. Plutonierul intră în *Fiat* şi

aprinse, fără să bâjbâie, becul de bord. L-am urmărit o clipă, i-am acordat o scurtă şi glacială privire lui Maximilian Cornea, şi ni-am întors iarăşi către mormântul căpitanului de cursă lungă. Trei straturi de pietre mari, frumos îmbinate una în alta, la fel ca şi-n zidurile cetăților mayaşe (totuşi, printre crăpături răsăriseră fire de iarbă şi câteva delicate flori), susțineau un imens bloc de marmură, lat de vreo doi metri, înalt de trei. Cum îl transportaseră până acolo, iată o enigmă aproape la fel de inexplicabilă ca şi modul în care fuseseră cărate lespezile Piramidelor – păstrând proporțiile. În trei puncte ale marmurei mâini destoinice practicaseră deschizături adânci în care fuseseră cimentate cele trei vâsle, făurite dintr-un aliaj întunecat, foarte lungi şi fără îndoială rezistente. Sus, vâslele se uneau formând un „cuib", apoi se desfăceau iar în evantai... În acel „cuib" se odihnea globul pământesc, o sferă, bineînțeles. Deşi ceața persista, dinspre globul pământesc răzbătea o licărire inexplicabilă. Oare Terra, cea reală, această planetă bântuită de atâtea nebunii, trimite şi ea în infinit o sclipire, o sclipire inexplicabilă?

În ciuda anilor scurşi, globul pământesc suspendat pe vâsle (!!!) nu ruginise, culoarea nu i se alterase, contururile continentelor şi oceanelor se distingeau clar. Sfera era de culoare gălbuie şi mă întrebasem nu o singură dată dacă fusese făurită din aramă, sau din aramă aurită, dacă nu era în întregime din aur! Însă dacă ar fi fost din acest material prețios, ar mai fi rămas atâta vreme-acolo, n-ar fi furat-o furii? Sau o ocrotea vreun blestem teribil?

Şi alt amănunt: în marmură fuseseră săpate următoarele cuvinte: „Aici îşi doarme somnul de veci căpitanul de cursă lungă". Atât. Nici o dată, an, lună, care să precizeze când se născuse şi când fusese adus la munte, de pe oceanele sale. Parcă venise din stele, cu mormântul lui cu tot. Dar dacă venise din stele, de ce la bifurcarea vâslelor se afla Pământul, iar nu astrul de pe care descinsese? La Baia Mare, la Sighet, la Ocna-Şugatag, în sate de pe Mara şi Iza, căutasem amănunte. Toate se contraziceau. Unii pretindeau că văzuseră chiar cu ochiul lor trecând cortegiul, undeva dinspre Vişeul de Sus acum fix 25 de ani. Alții datau la un

secol apariția monumentului. Alții mergeau până la trei veacuri! În fine unii pretindeau că acolo nu se afla nici un căpitan, ci că bandiții folosiseră un şiretlic, pentru a ascunde cine ştie ce, sau pentru a se ascunde ei...

Şi alt amănunt: marmura, cât era ea de marmură, nu se dovedea chiar eternă. Apăruseră fisuri, dar am observat de fiecare dată că inscripția „mormântul căpitanului de cursă lungă" nu-şi pierdea conturul. La răstimpuri, o daltă iscusită apărea acolo şi corecta şi adâncea literele! Cineva purta grijă ca inscripția să dăinuie. Cine? Altă întrebare. Iar dacă era de acceptat gândul că monumentul dura acolo de veacuri însemna că aceeaşi daltă trecuse din mână în mână din generație în generație...

Maximilian Cornea nu dădea semne de nerăbdare, deşi plutonierul cerceta la nesfârşit actele. Marele detectiv îşi aprinsese o țigaretă, fără a-mi oferi şi mie una. În fine, milițianul, ieşi din *Fiat,* ca dintr-o vizuină, fără de plăcere, era rece afară şi neplăcut, şi-i întinse lui M.C. documentele.

— Actele sunt în regulă, raportez! Verificați şi dumneavoastră.

Marele detectiv nu catadixi să desfacă teancul acela de buletine, permise şi alte legitimații, lovi peste ele cu palma, apoi mi le întinse. A trebuit să merg eu la el, să le iau. Le-am ascuns repede în buzunarul hanoracului M.C. îşi întoarse privirea asupra fratelui meu.

— Vreo şaptesprezece ani nu? Puştiul aprobă. Asta nu te scoate din bănuieli. Apoi mă privi dur: Nici dumneata nu ieşi de sub bănuieli, doar pentru motivul că eşti femeie serioasă. Cu ce te ocupi dumneata?

— Dar *dumneata* de ce n-ai binevoit a-mi cerceta hârtiile?

Mă privi de parcă l-aş fi stropit cu venin de viperă.

— Suntem *per tu?*

— Mă rog! i-am replicat. Sau *pertu*, sau dumneata, sau dumneavoastră. Să decidem în acest moment!

El rânji. Era prea convins că nimeni n-ar avea voie să-i vorbească pe un astfel de ton!

— Mă rog! mă imită. Cu ce te ocupi?

I-am întins una din „împuternicirile" mele.

Iarăşi rânji, dar mai puțin sigur. Nu accepta ca nimeni să-şi dea aere față de el şi, totuşi, contradicție, cei care-şi permiteau, creşteau în ochii lui. Începea să-i respecte.

— Aş vrea să aud chiar din gurița dumitale, domnişoară, cu ce te ocupi şi ce cauți aici, în acest loc!

I-am spus. Nu păru impresionat. Mai curând rău impresionat, fapt ce m-a convins că nu avea cine ştie ce stimă față de oamenii condeiului. În schimb, nici eu nu-i puteam suferit pe tipii încrezuți – aşa că eram chit.

— Dar nu mi-ai spus ce căutai în locul acesta!

— Nu mi-am putut continua drumul, din cauza pâclei, şi am cotit-o încoace.

— Deci cunoştea! mormântul căpitanului de cursă lungă?!

— Da!

— Chiar?!

— Chiar! Mai bine decât dumneata!

— Şi cam de câți ani cunoşti locul?

— Sunt mulți ani de când am poposit prima dată aici!

— Şi te opreşti deseori pe-aici?

— Deseori! De câte ori am drum între Sighet şi Baia Mare.

— Adică o dată pe an, de două ori?

— Aproximativ, cam aşa.

— De unde atâta interes față de mormântul căpitanului?

— Sunt scriitoare, i-am zis. Am fantezie, spre deosebire de alții ce nu au fantezie. Abia am descifrat pe mutra marelui detectiv o strâmbătură. Nu-i plăceau cuvintele mele. Am fantezie şi-mi place monumentul, fiindcă a fost conceput cu fantezie, şi mai ales datorită amănuntului că un bătrân lup de mare a fost adus aici, în inima munților…

— Astea sunt numai vorbe, frumoasă domnişoară! Ce anume îți place aici?

— Țin să vă atrag atenția că un interogatoriu se ia de față cu martori, în prezența avocatului şi a unui stenograf care să noteze totul, pentru ca nici o afirmație a mea să nu mă poată încrimina, să nu se întoarcă împotriva mea!

— Tâmpenii americăneşti! De unde le cunoşti?

— Din Codurile Penale şi din codul manierelor elegante!

— Fii amabilă şi nu mă învăța pe mine ce sunt Codurile Penale şi celelalte coduri!

L-am întrebat în şoaptă pe fratele meu: „Cum se numeşte, ştiințific, acest cub de marmură?”

— Nu cub, în orice caz, îmi şopti acela. E un paralelipiped dreptunghic.

În acest timp, M.C., trăgând cu urechea, părea tot mai nemulțumit. Îşi drese nodul cravatei, îşi netezi frizura pe care umezeala o dereglase şi se răsti la milițian:

— Plutonier! De ce stai degeaba? În loc să faci o percheziție la sânge...

— Imediat o fac!

— Nu faci nimic! Legea nu permite! Nu avem mandat, şi o femeie nu poate fi percheziționată decât de o persoană de acelaşi sex – aşa sună legea. Mai bine ia aminte la tot ce se petrece! Veniți după mine, domnişoară şi... domnişorule!

Făcurăm de câteva ori ocolul mormântului acelui căpitan de cursă lungă.

— Ce ați observat?

— Nimic, i-am răspuns, fără să am complexe.

— Adică, nimic!? Foarte suspect! Foarte suspect că n-ai observat nimic suspect!

— Poate că ar fi, totuşi ceva, am reluat pe un ton atât de blajin că o pisică ar fi adormit doar la auzul vocii mele. Pe muchea dinspre vest a acestui paralelipiped dreptunghic de marmură...

— Stai uşor! Cum ai formulat definiția?

— Paralelipiped dreptunghic de marmură.

— Ai reținut, plutonier?

— Am reținut, para...

— Ei şi ce e pe muchea aia? A Paralelipipedului dreptunghic de marmură? întrebă M.C. de parcă termenul acela afurisit de geometric i-ar fi scrântit limba. În realitate, cred că încerca să şi-l fixeze şi el în memorie, ca să poată face oricând pe deşteptul.

— Oricine vede ce e, am rostit, mai cu puțină blândețe. Acum, abia o hienă ar fi ațipit la vocea mea. Acolo e desprinsă, sau ruptă, o bună bucată de marmură.

— E uşor de văzut, replică marele detectiv. Vede oricine. Piatra asta nemuritoare moare uneori. Marmura a crăpat din cauza căldurii, a frigului, a variațiilor de temperatură. Şi ce e cu asta?

— Nici căldură, nici frig, i-am răspuns. Acea fisură e rezultatul unui impact. Ceva a căzut acolo!

Maximilian Cornea mă privi pieziş. Nu-i plăcea să fie corectat, nici pus la punct, nici să fie învățat de alții.

— Da, frumoaso! A căzut un meteorit şi a rănit marmura.

— E o „rană" veche, i-am zis, privindu-l de sus, deşi era mult mai înalt. Interiorul „rănii" e gălbui, au încercat să încolțească şi nişte flori acolo – şi i-am aruncat una din privirile mele verzi şi dure, în fața cărora bărbații se dau înapoi – dar şi florile, ca şi oamenii în astfel de cazuri, preferă pământul simplu şi afinat, nu marmura. În marmură nu poți încolți!

Marele detectiv scoase o batistă imaculată şi o trecu peste tâmple. Se obişnuise cu orice fel de situații, dar să fie sfidat, de față cu martori, de o *muiere,* nu.

— „Rană veche", repetă el cu ironie. Altceva?

— Ar mai fi ceva, am ripostat cu trufie, fiindcă la trufie şi țâfnoşenie se răspunde cu aceleaşi arme, aşa ne învață, dacă nu mă înşel, un filozof al cărui nume pentru moment îmi scapă. Şi astfel, am urmat să-i dau „lecții" marelui detectiv. Pe aceeaşi parte vestică, umbrită şi mai ales ferită vederii a paralelipipedului de marmură, am observat o inscripție, foarte veche. Inscripția aceea n-a mai adâncit-o şi n-a mai corectat-o nimeni. E o „rană" şi mai veche, şi moare, dispare singură, abia o poți descifra: cifra „17". Dacă ai ochi buni, o poți vedea.

M.C. se răsti la plutonier:

— Cum de ai omis acest amănunt? Trebuie *civilii* să vină să ne arate?

— Am făcut cercetarea împreună, domnule şei parcă se scuză şi nu se scuză milițianul.

— Eu am condus cercetarea! strigă marele detectiv. De observat, trebuia să observi dumneata! Îşi aprinse un nou trabuc, se întoarse către mine. Ei, şi ce e cu acest „17"?

— „Rană” veche, am repetat, pironindu-l cu cea mai verde şi cea mai *ria* privire a mea. Şi i-am explicat, iar el depunea eforturi să nu pară umilit. Inscripția din față, „Aici îşi doarme somnul de veci căpitanul de cursă lungă”, a fost „reîmprospătată” din timp în timp, de o daltă sau de mai multe dalte. Pe când acel „17”, a fost lăsat să se şteargă. Intenționat oare?

— *Eşti cumva grafoloagă?*

— Nu. Sunt o femeie deşteaptă. O femeie deşteaptă nu se iasă luată peste picior de oricine!

M.C. îşi stăpâni furia. La început, credeam că-i va da ordin plutonierului să-mi pună cătuşe, sau cam aşa ceva.

— Lanterna! porunci M.C.

Plutonierul se îndepărtă şi, din desişuri, unde-şi ascunsese maşinuța, aduse o lanternă lungă de vreun metru şi juma. Încăpeau în tubul acela vreun milion de baterii. Fasciculul de lumină era atât de puternic că învingea ceața.

— Vino după mine! zise marele detectiv. Şi tu, puştiule!

M.C. ne mai plimbă de câteva ori prin jurul monumentului.

— Ai mai observat ceva?

— Sigur! De-aia am ochi, i-am răspuns, mai nepăsătoare decât o grindă pe care toarce un motan. Acolo, tot în partea de vest, cineva a scormonit pământul. Destul de recent.

— Cât de recent?

— Să tot fie două săptămâni.

— Fix acum trei săptămâni, mă dojeni M.C., ca şi cum aş fi fost obligată să fiu la curent cu toată tărăşenia. Ei, şi ce concluzii tragi de-aici?

— Nu sunt trăgătoare de concluzii. A violat cineva mormântul căpitanului de cursă lungă? A dispărut cadavrul?

— Mult mai grav, mă contrazise M.C. Ascultă, te lăudai că scrii! Ai scris vreodată chestii dintr-astea cu bandiți şi detectivi?

— Pe iei, pe colo, nu cine ştie ce.

— Şi de unde te-ai inspirat?

— Ei, de prin gazete…

— Ce ştiu gazetele? Urmăreşte-mă pe mine, pas cu pas, şi vei avea o sursă grozavă şi autentică. N-am nimic împotrivă să fiu eu eroul principal! Şi totuşi, nu uita că eşti suspecta numărul unu!

Căutam o replică bună, de pildă că rolul de suspectă numărul unu îmi convine de minune, când de undeva din pădure, din inima ceții, se auzi un răcnet înfricoşător, neomenesc. Plutonierul plimbă lanterna aia kilometrică de jur-împrejur, scormonind.

— Caraghiosule! îl apostrofă cu blândețe M.C. Vrei să ne repereze mai uşor?

Brusc, din cețurile mişcătoare se ivi o arătare stranie. Un bătrân cu pletele lungi şi cărunte, pe care umezeala le transformase în şerpi. În ciuda vârstei, barba rămăsese neagră şi era neras de multă vreme. Ochii holbați, de culoare incertă, erau aproape străvezii, ca ai unui cal orb. Purta cămaşă dintr-o pânză țărănească aspră şi era descheiat până la brâu. I se vedeau pectoralii zvâcnind. Fusese cândva un bărbat solid, dar nici acum nu era un nevolnic. Purta pantaloni negri, şifonați, plini de scaieți, purta bocanci grei, cu ținte groase, aşa cum aveau copiii în timpul războiului, ținte ca să reziste talpa cât mai mult. Pantalonii erau susținuți de o centură lată, din piele neagră, iar la centură o cataramă mare, grea, sclipea bizar, ca şi globul pământesc din vârful monumentului. Când s-a mai apropiat, am văzut pe cataramă două ancore... Insul ținea în mână un ciocan şi o daltă... şi se apropia. Se apropia, nu fără a scoate urlete sălbatice. Plutonierul încercă să duca mâna la armă, dar la un gest al lui M.C. se potoli.

Apariția se opri la câțiva paşi de noi, încetă să urle şi ne privi. Îşi plimbă ochii ca de orb pe chipurile noastre. Nu părea nici mirat, nici speriat. Avea obrajii foarte supți, însă dantura nu-i lipsea. Sprâncenele crescuseră enorm, stufoase, albe, contrastând feroce cu barba neagră. Stătea tăcut acum, nemişcat, poate intenționa s-o ia la sănătoasa, când M.C. avu o intervenție ce-mi sugeră ideea că nu era doar un fanfaron, ci poate chiar un mare detectiv şi un cunoscător al sufletului omenesc.

— Fii blând, unchieşule! zise. Suntem aici nu ca să-ți facem rău, ci pentru a te ocroti. Vezi-ți de lucru!

Bătrânul se apropie de paralelipipedul dreptunghic de marmură şi, cu uneltele sale, se apucă să adâncească – oare a câta oară? – inscripția M.C. luă lanterna şi lumină literele.

— Ia stinge-o! ceru bătrânul. Ce bizar contrast între urlete şi vocea liniştită de-acum. Văd foarte bine şi fără de lumina aia!

Continuă să ciocănească. Munca lui, înceată şi cumva solemnă, dură mult timp, credeam că se va însera, dar privind ceasul am constatat că trecuseră abia vreo trei tare. Şi-n acest răstimp, am rămas nemişcați, urmărindu-l. Deşi îndemânatec, părea foarte puțin grăbit. Unde să se grăbească? În cele din urmă, îşi îndreptă trupul. Nu părea ostenit.

— Acum drege ce e de dres în cealaltă parte, îl îndemnă marele detectiv.

— În cealaltă parte nu mai este nimic. Nimic.

— Ba există numărul „17” şi e pe cale de a se şterge.

— Nu există nici un „17”, tăgădui bătrânul.

— Foarte bine. Nu există. Dar ai fi bun să-mi explici ce reprezintă acest „17”?

— Nu există nici un fel de „17”, repetă insul. Numărul „17” nu există. A fost *desființat.*

„A fost desființat!” Iată o rostire ce mi-a dat de gândit, şi mă gândesc şi acum la această formulă. Cum se poate desființa un număr? Cel mult, poate fi uitat… Dar cum se poate desființa un destin omenesc? Cum se poate desființa o stea? Ca să nu mergem mai departe… Mai departe – unde?

Bătrânul scoase din buzunarul nădragilor şifonați o batistă şi mai şifonată. Nu ca să se şteargă pe frunte, cică să şteargă uneltele.

Nu trebuia să fii un mare detectiv ca să observi că e θ batistă de damă, cu franjuri şi alte *scheme*, doar că nu părea exagerat de curată. Pe gât şi pe frunte, bătrânul se şterse cu mâneca. La fel ca şi pe ochii incolori. Ridică din ierburi dalta şi ciocanul. Privi absent, din altă existență parcă, mormântul căpitanului de cursă lungă, straturile de piatră,

paralelipipedul dreptunghic de marmură, vâslele acelea ireale ce nu vâsleau în nici o direcție, globul pământesc ce şi acum strălumina fosforescent, către cer, către cocori. Dar nu se zărea nici un cocor. Vânt, ceață şi amenințare. Amenințare? Din partea cui?

Bătrânul cu dalta şi ciocanul în mână ridică botul către lună – nu avea bot, iar luna, oricum, nu se vedea – şi scoase iarăşi un țipăt prelung. Îl cunoşteam, o, doamne, prea bine! Era un urlet singuratec, subțiratec, scheunat de lup... Da, domnilor, şi mai ales doamnelor, de lup. Acest nou strigăt, sau urlet, ne cam buimăci. Sunetul acela neomenesc răscoli muntele şi pădurile. Micile şi marile viețuitoare, de la cârtițe până la cerbi, foşniră prin frunzişuri.

Sub ochii lui Maximilian Cornea, acum clar depăşit de situație, bătrânul om-lup mai emise un urlet sinistru. Un vultur imens, cum rareori poți zări prin munții din nord, fâlfâi la mică înălțime peste noi, peste poiană. Dacă instinctul nu i-ar fi dictat să efectueze un viraj acut, s-ar fi izbit, cred, de una din vâsle, sau chiar de globul pământesc. Dar pasărea, măreață, evită în ultima clipă obstacolul, auzirăm şuierul aerului despicat de aripi şi vulturul zbură drept în sus către soare, către soarele ce nu se vedea. Totuşi, eram convinsă că se îndreaptă către soare... După vultur, o blândă veveriță se ivi în fața nebunului – oare de unde apăruse? – şi dacă era cu adevărat nebun! – ignorându-i pe toți, ignorând prezența solemnă şi funestă a monumentului, şi-l privi țintă, dar fără teamă, pe bătrânul ce uriaşe ca lupii, sau mai ştiu cum? Ochii aceluia, incolori, străvezii, deveniseră acum două oglinzi... În cele două oglinzi se vedeau acum două verițe, minuscule. Marele detectiv examină totul şi se cutremură – el! – şi îngâmfarea şi țâfnoşenia sa se topiră pentru moment. Picături de transpirație i se prelingeau pe față. Transpirație adevărată!... Apoi veverița făcu stânga-mprejur, cele două verițe din ochii nebunului făcură şi ele cale-ntoarsă şi dispărură. Ochii nebunului deveniră mai incolori ca oricând, dar numai pentru o clipă. Se transformară iarăşi în oglinzi, când în luminişul acela înmiresmat apăru un lup. Un lup adevărat. Nimic mai firesc. Auzise strigătul acela straniu şi

venise la chemare – împins poate şi de curiozitate. Şi, cum zic, lupul cel adevărat se înfăţişă în faţa oamenilor, fără de complexe, era mare, ceţos ca şi ceaţa care-l născuse, paşnic, sătul, vara chiar şi lupii cei mai flămânzi sunt se zice, sătui, totuşi îi lipsea o anumită blândeţe şi moliciune – deşi acestea nu prea sunt caracteristice pentru lupi... L-am cercetat, dar degeaba... Era un lup oarecum simpatic; cei doi lupi ce se iviseră în ochii nebunului păreau uricioşi. Lupul cel mare, cel adevărat, părea nedumerit, deşi cum poţi fi sigur de aşa ceva? Cum e întipărită nedumerirea pe mutra unui lup? El ne examină cu aceeaşi expresie de nedumerire, căscă plictisit şi se făcu nevăzut.

— Destul! decretă Maximilian Cornea, ieşind din toropeală, sau din vrajă. Zise: – Plutonier! Adă maşina! Dacă mai zăbovim mult aici, vor defila prin faţa noastră chiar şi aricii. Arici ne mai lipsesc! Adă maşina!

De îndată ce-şi ştersese transpiraţia, marele detectiv deveni acelaşi om important. Îi revenise ţinuta. Din tufişuri apăru un *Willys* galben. Părea o jucărie delicată, în realitate fusese folosită şi-n timpul războiului, şi era tot atât de delicată ca un tigru în junglă, şi la fel de suplă. Suporta chiar şi drumurile maramureşene.

Plutonierul opri maşinuţa în dreptul omului cu dalta şi ciocanul.

— Urcă-te, domnule, nu ştiu cum te cheamă, făcu M.C.

— Numele meu este Robert Bia.

— Îmi pare bine! Eu sunt Maximilian Cornea şi toată lumea mă cunoaşte. Dar pe căpitanul de cursă lungă cum îl chema?

— Cine să mai ştie?!

— Las-că aflăm noi! Pofteşte în maşină, domnule Bia!

— Eu, nu. Eu merg pe jos.

— Ce vorbeşti?! Sunt prea mulţi kilometri!

— Eu nu mă grăbesc, şi bătrânul porni cu uneltele sale sub braţ.

— Eşti cumva rudă cu căpitanul Bia? strigă M.C.

— Cine să mai ştie?! răspunse bătrânul fără a întoarce capul.

— Bine, domnule Bia, strigă marele detectiv. Nici noi nu ne grăbim! Eternitatea e mare, iar noi facem parte din eternitate. Fără voia noastră, desigur. Eternitatea face parte din noi, şi tot fără voia ei, desigur.

Auzise oare bătrânul aceste cuvinte?

— Despre eternitate nu se ştie mare lucru, am spus la întâmplare, căci încă nu înțelegeam cum trebuie să tratezi cu un bărbat de talia lui M.C. Începusem să intuiesc că e un ins imprevizibil, poate primul bărbat imprevizibil pe care-l cunoşteam, deşi la vârsta de 28 de ani... *Yes,* la 28 de ani o femeie ar trebui să cunoască totul. Dar ce înseamnă *totul?*

— Nu ne grăbim! Eu voi conduce *Fiatul,* decretă marele detectiv.

Se săturase oare de maşinile de război?

Se urcă la volanul *Fiatului* fără a-şi cere permisiunea, murmurând în treacăt: „De mult n-am mai condus un *850!"*

Nu condusese în viața lui nimic, nici măcar o birjă, mi-am dat seama din prima clipă. Răsuci cheia, motorul porni, numai aşa, în şagă, dar, când să bage-n marşarier, m-am întrebat dacă ştie să conducă o anchetă... Ridică prea iute piciorul de pe ambreiaj, mica mea maşinuța zvâcni, se opri se opri şi motorul. Mai încercă marele detectiv, dar fără să scoată din viteză, dacă mă înțelegeți. Doar cu puterea acumulatorului *Fiatul* se îndreptă drept şi lent către monument. Stăteam în față, am strivit frâna. Maşinuța se opri.

— Mai lăsați-o baltă! Maşinuța asta mă ascultă doar pe mine! Nu pe *oricine!*

Marele detectiv se încruntă, dar deocamdată nu răspunse. Era şi el complexat – dacă e posibil aşa ceva. Apoi bombăni că *Fiatul* e o rablă, nu o maşină adevărată, şi mă lăsă pe postul şoferului. Am executat cu spatele o curbă grațioasă în jurul monumentului, convinsă că voi mai reveni acolo, şi am pornit, maşinuța mă asculta. În față, *Willys*-ul galben. Culoarea galbenă – în ceață – o nebunie. Totuşi, ceața se mai îmblânzise. Nu se ridicase, dar se îmblânzise. În lumina galbenă a farurilor vedeam maşinuța galbenă, în aparență atât de fragilă, dar care a răzbit prin munți, prin Sahara şi

cine mai ştie pe unde, iar înaintea ei mergea nici grăbit, nici negrăbit, cu pasul unei cămile, acel bizar sau nebun om, Robert Bia, Robert-Lupul. Mergeam la pas, asta nu-mi convenea, la urcuş, în viteza-ntâia, motorul avea să se înfierbânte, apa să clocotească în radiator etc.

Cu chiu, cu vai am trecut creasta muntelui şi aici ne întâmpină cerul senin şi soarele, ca un miracol! Totuşi continuam să mergem prea încet şi, desigur, şi plutonierul (îl chema Cornel Scumpu) înjura în gând. În fond, Robert Bia putea fi forţat să intre în maşină, dar asta contravenea unor precepte – care? – ale marelui detectiv. Am trecut prin Baia Sprie, prin alte aşezări, şi la un ceas incert am ajuns la hotarele Băii Mari, dar n-am pătruns în oraş.

Robert Bia o coti spre stânga, spre o clădire mare, veche, un fel de castel. Avea şi turnulețe, păreau sau chiar şi erau strâmbe şi contorsionate. Uşa de la intrare, grea, metalică. De altfel, toată casa aia era plină de metale!

Robert Bia nu ne acorda nici o atenție, dar M.C. se descurca de minune. Ne făcu semn să-l urmăm. Ce casă! Un labirint de coridoare. O casă în care se comit crime. Dovadă că, într-o cameră mare, cu geamurile nespălate de mii de ani, zăcea un cadavru. În mijlocul salonului, la o masă imensă, şedea un bărbat corpolent, în halat alb. Purta ochelari.

— E aşa cum am presupus eu, nu, doctore? Bunul şi bătrânul arsenic!

— Câtuşi de puțin, răspunse medicul, rece şi distant. Nouă nu ne dădu nici o atenție. Te-ai înşelat! Probabil ai avut de-a face numai cu maniaci ai arsenicului. Aici e vorba *doar* de *acid acetic fumans* şi de *acid acetic glacial.* Să-ți explic despre ce fel de substanțe e vorba?

— Nu e cazul, doctore, ripostă marele detectiv, care abia acum observase că e tratat de sus de acest medic legist oarecare. Înțeleg despre ce este vorba şi mai ştiu că două otrăvuri administrate în acelaşi timp se anihilează.

— În această privință nu sunt reguli sigure!

— Poate din cauză că există prea mulți medici legişti şi prea mulți toxicologi!

— Şi prea mulți amatori! nu se lăsă mai prejos celălalt.

— Se prea poate, doctore.

— E cald, făcu medicul legist. Ar trebui să grăbiți înhumarea!

— Doctore! făcu de astă dată sever M.C. şi-l opri pe medicul care se şi ridicase. Doctore, vreau să-ți amintesc că eşti la dispoziția mea. Nu te grăbi!

— Nici vorbă să fiu la dispoziția dumitale. Eu mi-am terminat expertizele şi plec. Totuşi, ce ai mai dori să afli?

— Aş dori să mă informezi cu aproximație, iar apoi cu precizie, *după ce mai întrebi şi pe alții,* dacă după mulți ani, cincizeci, optzeci, sau oricâți, în rămăşițele pământeşti al unui om se poate descoperi o urmă de otravă...

— Mai exact, la ce te referi, domnule?

— Aş vrea să ştiu dacă acel căpitan de cursă lungă, Alin Bia, a murit de moarte bună, sau a fost cumva otrăvit?

Medicul îl privi cu vădită inamiciție, prin ochelari, şi oare ce gândea? Poate gândea: „Mai ştii! Posibil că acest fanfaron nu e atât de tâmpit cum lasă impresia!". Răspunse:

— Unii savanți pretind că ştiința e atotputernică şi e în stare să rezolve totul. Eu socot că aceştia nu sunt savanți, ci nişte semidocți. Desigur, printr-o analiză minuțioasă a osemintelor, există o posibilitate de a stabili dacă Alin Bia a fost otrăvit, dar şansa e minimă, domnule Cornea. Au trecut prea mulți ani! Medicul legist îl privi țintă pe marele detectiv. Şi el îşi dădea importanță!

— Napoleon a murit la 5 mai 1821, în Insula Sfânta Elena. După douăzeci de ani corpul marelui învingător şi marelui învins a fost deshumat, spre a fi restituit Franței de către englezi. Martorii oculari scriu, îmi amintesc perfect, că era foarte bine conservat, corpul împăratului. Pielea cizmelor, în jurul picioarelor, putrezise, dar picioarele erau intacte... Mâinile nu erau de un alb mat, ca şi picioarele, dar îşi păstraseră formele delicate. Figura păstrase formele, sprâncenele nu căzuseră de tot...

Medicul îl privi cu superioritate pe marele detectiv. O adunătură de trufaşi! Aduse noi precizări:

— Dar Napoleon zăcuse abia douăzeci de ani, în patru sicrie. În câte sicrie a fost îngropat Alin Bia?

— Nu ştiu, dar voi afla! spuse țâfnos M.C.

— Nici dumneavoastră, domnişoară Sibil Bia?

— Nu sunt rudenie cu căpitanul de cursă lungă. E o simplă potrivire de nume atât.

— Circulă zvonul că Napoleon a fost otrăvit, bodogăni Maximilian Cornea, pe care lecția dată de medicul legist îl scosese din pepeni.

— A, eşti la curent?! zise medicul. Da, circulă acest zvon.

— Cu arsenic...

— Nemuritorul arsenic! Posibil. Arsenicul poate produce moarte imediată, dar şi moarte lungă, lentă, chinuitoare. O asemenea otrăvire înceată cu arsenic, administrat zilnic în doze mici, produce simptomele unei gastroenterite, şi nu e de condamnat medicul care dă un astfel de diagnostic dar în general, fiind vorba de un interval atât de mare de timp, consider că povestea e fabuloasă...

— O fi fabuloasă, doctore, dar te întreb: poți stabili sau nu dacă a fost otrăvit Alin Bia?

— Nu! De o mie de ori, nu!

— Dar ar fi în stare totuşi cineva? E vreunul care...?

— Nici unul!

— Pari prea sigur, doctore! Îl chem aici pe expertul din echipa mea. *Un om capabil!*

Marele detectiv sugera nu clar, ci foarte clar că nu-l considera pe acest medic din B.M. un om capabil.

Acela se enervase bine şi el.

— Orice medic *capabil* sau specialist, sau ce doreşti, va hohoti de încercarea naivă a dumitale de a stabili, după atâta vreme, prezența, în nişte rămăşițe, a oxicianurii de mercur, a hidroxizilor de amoniu, a hidantoinei, a scumpului dumitale arsenic şi mai ales a hidrogenului arseniat – e o chestie mai subtilă, ăsta e un gaz, pătrunde în organism pe cale respiratorie, în sfârşit, a acidului cianhidric (un lichid incolor, cu miros de migdale amare, cam ca şi arsenicul), a cianurii de potasiu, sau a celorlalte *elemente...* Şi apoi la ce folos, după atâta timp? Şi apoi, toți aceşti termeni *îți sunt necunoscuți.* Numai de arsenic ai auzit! Ei, da, sunt otrăvuri

ce pot fi depistate şi în părul victimei! Părul se descompune mai greu.

— Cunosc toate aceste fleacuri, declară cu emfază marele detectiv. Am încercat pe propria-mi piele toate veninurile. Nici măcar într-o noapte senină, când luna s-a prefăcut în colier de mărgean şi colierul s-a-ncolăcit în jurul gâtului meu, zgâriindu-mi pielea cu *aqua toffanna* de jur-împrejur, tot n-am păţit nimic!

— Aha! Te pomeneşti că ştii formula otrăvii familiei Borgia?

— Ştiu totul. Ei, cum facem să vedem dacă a fost otrăvit căpitanul de cursă lungă?

— Trebuie autorizaţie de deshumare!

— Cred că a şi fost deshumat, răspunse ceva mai calm marele detectiv.

Sus, departe, la liziera pădurii, apăruse o căprioară...

NE AFLĂM în faţa vitrinei unui bijutier. Pe firma mică şi cochetă scria:

OVIDIU DOBRE – bijutier şi anticar.

În vitrina micii prăvălii se aflau tot felul de obiecte, unele ciudate, altele... suspecte, mai ales un vechi pumnal cu mâner de argint şi incrustaţii de fildeş, cred, iar pe mâner nişte pete roşietice? Vopsea? Sânge?

Ne aflam în formaţie completă, marele det., Cornel Scumpu, Valentin şi fireşte eu, Sibil Bia, suspecta nr. unu, dar şi consemnatoarea acestor întâmplări. Anticarul şi totodată bijutierul, de vreo şaizeci şi cinci de ani, scund, pleşuv, corpolent, urmărise cu oarecare nelinişte oprirea *Willys-ului* galben în faţa dughenii sale.

M.C. sări sprinten. Plutonierul Scumpu coborî şi el de la volan, de data asta nu mai era înarmat până-n dinţi, purta un simplu pistolet la centură. Nemuritorul M.C. îmi întinse un braţ galant, cică să mă ajute la coborâre. Prezenţa minorului Valentin fusese acceptată cu nonşalantă mărinimie.

Am dat cu toţii buzna în prăvălioara lui Ovidiu Dobre.

— Bună ziua! Eu sunt maiorul Maximilian Cornea, zise aspru marele detectiv. Desigur, ai auzit de mine?

— Cum să nu?! făcu respectivul Dobre dar pariez pe un milion de scuzi că n-auzise, marele detectiv îşi avea sediul în Capitală, iar aici fusese detaşat pentru acest caz „special”.

Ochii întunecați ai bijutierului ne examinară pe rând. Încerca să pară discret, nepăsător, dar poate era chiar îngrijorat!

În spațiul dughenii sale, locul principal îl ocupa o vitrină cu ceasornice de aur, cu capac, desigur *antice.* Pe pereți atârnau obiecte care mai de care mai fistichii, hărți vechi pe pergament – desigur, hărți de comori! – statuete de lemn sau metalice, şi nu lipsea nici „opera” unor canibali de odinioară (fiindcă astăzi au dispărut cu desăvârşire), un cap de om astfel preparat ca să ajungă la dimensiunea unui cap de maimuță. Dar dacă nu era deci! capul unui viezure?

— Cum îți merg afacerile, domnule Dobre? întrebă marele detectiv, blajin ca un leu adormit.

Comerciantul dădu răspunsul aşteptat:

— Rrrrău! Rrrrău! Nu se mai interesează nimeni de antichități! Nimeni nu mai vinde, nu mai cumpără! Nu mai există aur!

— Cum să nu existe?! M.C. îşi puse degetele pe vitrina ce conținea destule bijuterii. Dar şi fanfaronul de mare detectiv avea pe degete diferite podoabe! Ce vezi aici, domnule Dobre?

— Un minunat inel, împletit artistic. Îl vindeți?

— Dar pe acest deget?

— Platină! Minunata platină? De vânzare?

— Dar pe mijlociul stâng?

— Un banal aliaj de aramă cu argint. Dar piatra e un smarald veritabil! Cu cât vindeți?

— Nu vând nimic! Dar m-am convins de priceperea dumnitale. Vom avea nevoie de această pricepere!

— Vai de mine, cum pot fi eu de folos unor oameni atât de importanți?

— Dar pumnalul acela din vitrină ce e?

— O relicvă de familie. Cu pumnalul acela a fost asasinată o femeie frumoasă... Pumnalul nu e de vânzare!

— Nu vreau să-l cumpăr! Dar vreau să-l văd mai de-aproape!

— Vai, cum să nu! şi Dobre deschise vitrina din interior, alegând piesa solicitată. O puse în faţa lui M.C., nu fără temeri. Dacă acesta avea să i-o confişte?

— Ce sunt aceste pete?

Bijutierul-anticar rosti aceste cuvinte, înfricoşat şi el:

— N-o să mă credeţi, domnule maior! Pumnalul e foarte vechi! E sânge!

— Dacă a fost crimă, s-a întâmplat acum mulţi ani! Cum de n-a fost spălat sângele?

— N-o să mă credeţi, domnule maior! Dar sângele acesta *nu poate fi spălat!* Am făcut tot felul de încercări! E ca un blestem!

— Am să verific, spuse marele detectiv. Cred că e un colorant din cele încăpăţânate. Ca să-l poţi vinde la un preţ mai mare!

— Dar aveţi cuvântul meu de comerciant cinstit! Nu vând pumnalul! L-am dat la analize. E sânge.

— Vom verifica! Şi când s-a produs aşa-zisa crimă?

— Acum mu ştiu câţi ani, mulţi în tot cazul. Priviţi aici, în sidef, între aceste pete. Ce vedeţi?

— Două ancore.

— Asta nu vă spune nimic? Chiar nimic? Mă mir, domnule maior, zise, cu oarecare vioiciune, Ovidiu Dobre. Pumnalul trebuie să fi aparţinut unui marinar!

— Ai imaginaţie, cât pentru un detectiv, zise Maximilian Cornea. Eu n-am. Pentru mine, o ancoră nu reprezintă nimic, cel mult o ancorare într-o căsătoria neizbutită. Nu eşti de aceeaşi părere, domnişoară Bia?

Ne-am privit în ochi, ne-am sfidat.

— Domnişoara Bia?

— Sibil Bia. Aşa mă numesc.

— Rudă cu Alin Bia, căpitanul? întrebă Dobre, cu ochii injectaţi.

— Câtuşi de puţin!

— Ce coincidenţă, ce coincidenţă! Fata asasinată cu acest pumnal, de pe care nu se poate spăla sângele, se numea tot Sibil Bia. Nu sunteţi una şi-aceeaşi persoană, nu-i aşa?

I-am zâmbit, în vreme ce marele detectiv, încercând să zâmbească, nu izbutea decât să se strâmbe. Am zis:

— Nu, socot că nu sunt eu. Am numai 22 de ani.

Plutonierul Cornel Scumpu zâmbi într-ascuns. Îmi cercetase actele şi ştia că mințeam.

Dobre tăcea, uluit încă, M.C., meditând cum să preia inițiativa, de pildă să întrebe cum de ajunsese acest pumnal în posesia lui Dobre, frate-meu tăcea, dar nu-i scăpa nimic. Marele detectiv aprinse un trabuc foarte lung, iar eu simțeam că devenisem, pentru moment, vioara-ntâia şi am întrebat:

— Cum de a ajuns acest pumnal la dumneavoastră, domnule Dobre?

— Hm! Am participat la o licitație... şi-apoi, Sibil Bia, cea ucisă, îmi era rudă îndepărtată...

Spusese o minciună? Două minciuni?

— Nu prea fumez, am zis, dar acum voi face o excepție M.C. sări să mă servească, însă nu l-am luat în seamă, am scos din sarafanul meu un pistol. Un pistol-brichetă, bineînțeles. Mi-am aprins țigara şi am trimis o şuviță, deşi într-un magazin de antichități nu prea e permis să fumezi...

Am luat pumnalul şi am zis răspicat, să fiu auzită bine:

— Ia să văd arma care m-a ucis!

Auditoriul rămase cu gurile *bée*, chiar şi frate-meu, care ştia prea bine că sunt o *ria* şi pusă pe şotii.

— Da, am zis, adânc gânditoare. Da! Cu acest tăiş am fost ucisă!

— Dar, doamnă, sau domnişoară! zbieră ca un țap meşterul Ovidiu Dobre. Ați declinat orice legătură de rudenie cu familia Bia!

— Poate că mi-am schimbat părerea, am spus cu cea mai aspră voce.

— Micol!

— Da, eu sunt Sibil Bia, cea ucisă în urmă cu mulți ani?

— Micol! strigă iar Ovidiu Dobre. Un castron cu apă fierbinte! Ba nu! Un canceu cu apă rece!

Într-o clipă se ivi Micol, care ne pândea din camera de alături. Venea cu tava pregătită. O femeie înaltă, subțire, cu trăsături orientale, ochii limpezi şi mari. Făcu o vagă

plecăciune, care nu trăda pic de umilință. Avea o talie de invidiat. Nu spuse un cuvânt. Pe tava mare şi veche, din argint greu, se aflau de toate. Un samovar autentic, fumegând. Samovar clasic, în care apa clocotea datorită tăciunilor puşi împrejur. Ceşcuțe. O zaharniță. Farfurioare şi alte spanacuri. Printre spanacuri, o sticlă cu țuică, păhărele Dobre sări:

— Stai, Micol, să te ajut!

— Nu pune mâna ai să răstorni, neghiobule, totul! Vă rog, serviți-vă, zise înalta femeie şi ieşi.

După o mică tăcere Maximilian Cornea făcu:

— Ai de toate în această prăvălioară, domnule Dobre. Acela e chiar capul unui om?

— Aşa pretindea cel care mi l-a lăsat, un călător în trecere, pe-aici.

— Dar acolo, între masca mortuară şi spada aia veche?

— Sunt resturile unei broderii... se spune că a aparținut unei prințese din India. Secolul al XVII-lea, se pare, dar n-am nici o certitudine.

— Tot felul de minunății, se extazie M.C. Dar acele bucăți de metal curbe, care abia se văd de după harta aia? Să nu-mi spui că fac parte din armura lui Don Quijote!

Dobre râse:

— Nici vorbă de aşa ceva, domnule. Tot uit să le arunc, nu prezintă nici o valoare. Am încercat eu o experiență, mai demult, şi nu mi-a reuşit...

— Dar samovarul, a fost făcut la Zagorsk, oraş în care a pictat multă vreme Rubliov, sau mă înşel?

— Domnişoară, ați fi o foarte periculoasă concurentă În branşa mea! Exact, Zagorsk, 1880.

M-am dus să studiez bijuteriile expuse sub sticla groasă şi, desigur, incasabilă. Adică sticla nu încasa nimic... Am pus ochii pe un inel de aur, subțire ca un vis pierdut, pe care era montat un saphir, încadrat de o coroană de argint împletit.

— Voi cumpăra această piesă, am zis.

Dobre privi bijuteria ce i-o arătam, rămase mut un moment, mut ca un bolovan de pe care tocmai zburase o pasăre frumos colorată, apoi îşi făcu o cruce mare, creş-

tinească. Şi iarăşi avu un început de leşin, dacă nu cumva îl simulă.

— Nu se poate! Nu se poate! Daţi-mi apă!

I se oferi o ceaşcă de ceai fierbinte.

— Apă rece! gemu el.

Frate-meu se repezi la uşa pe care ieşise Micol şi se izbi chiar de Micol... Evident, asculta conversaţia.

— Îi aduc eu apă hodorogului, şi reveni imediat cu un pahar înalt, aburit. Îl vărsă tot pe figura soţului iubit. Efectul a fost bun. Dobre îşi reveni.

— Micol! Micol! Auzi! Domnişoara Sibil Bia vrea să cumpere inelul ce a aparţinut celeilalte Sibil Bia!...

— Multe relaţii ai mai avut cu familia Bia..., murmură M.C.

— Dar nu e de vânzare! strigă Ovidiu Dobre.

— Cum nu? întrebă femeia cea înaltă, nevasta lui Dobre. Eşti sau nu comerciant? Vinde-i-l, dacă-ţi oferă preţul! De când tot trebuie să te învăţ să nu te poticneşti în propriile tale *culbute?*

— Of, of! suspină Dobre, privind înfricoşat în urma propriei neveste care se grăbise să iasă. Am curăţat în fiecare an acest pumnal ce a ucis-o pe domnişoara Sibil. Am lustruit în fiecare lună inelul ei! Nu pot să vând nimic.

— Dar ce prăvălie ţii dumneata? se înfurie marele detectiv. Pumnalul nu e de vânzare, inelul nu, dar ce e de vânzare aici?

— Fiindcă eu sunt Sibil Bia cea asasinată – am spus – aş putea să iau pur şi simplu inelul ce-mi aparţine!

— Nu mai vorbiţi aşa, domnişoară! Nu puteţi fi dumneavoastră!

— Iar eu am să confisc pumnalul ca pe un corp delict! spuse M.C.

— Cum crezi că mi-am recunoscut inelul? Inelul *meu*?*!* Nu vreau să abuzez, totuşi, îl cumpăr, orice preţ îmi ceri!

— E o piesă rară piatra are 24 de faţete, adică 24 de ochi, ce văd 24 de lumi. A fost şlefuită de marele Z., cel mai important specialist din partea asta a Europei. Deci...

— Bine bine, spune preţul!

— Cred că nu aveți atâția bani, domnişoară.

Marele detectiv scoase un portmoneu.

— Inelul acesta i-l ofer eu domnişoarei Sibil. Prețul!

— Nu accept cadouri, am zis cu glas sigur. Am primit banii pe carte.

— Ce carte? se holbă bijutierul. Scrieți cărți? *Când?*

— Ai pus bine întrebarea, i-am răspuns, decisă să-l înfricoşez. Scriu noaptea, în transă, dimineața nu-mi mai amintesc nimic, dar în noaptea următoare reiau firul.

În spatele lui M.C., frate-meu se hlizea. El ştie cât pot fi de-a drakkului şi de *ria.*

Dobre înghiți gogoaşa, sau se prefăcu, apoi căzu pe gânduri, apoi spuse prețul. N-are importanță dacă era pipărat sau nu. Am scos banii dintr-unul din multele buzunare şi i-am numărat, iar comerciantul ivi de sub sticla grea inelul cu saphir şi cutiuța căptuşită cu o catifea verde.

— N-am nevoie de cutiuță, am zis, e prea veche, dar în acelaşi timp examinam delicata achiziție. Mi-am dat seama pe care deget mi se potriveşte, iar apoi am tras inelul. Piatra prețioasă arunca scânteieri către 24 de lumi. Am întins mâna sub mutra bijutierului.

— Vezi că mi se potriveşte perfect? Acum crezi că de fapt îmi aparține?

— Nu încercați a mă speria, domnişoară! se jeluia Dobre, deşi mutra lui trăda satisfacție. Banii sunt bani, adăugă el.

E adevărat, banii sunt bani, iar domnia sa făcuse o afacere.

— Ovidiu, se auzi de alături vocea lui Micol.

L-am văzut pe bijutier cum ascunde iute într-un buzunar o sută. Apoi trecu în camera de alături şi reveni fără teancul de bani.

— Cum ai să justifici suta lipsă, că doar femela a auzit cât ai cerut?

— Am şi eu procentele mele, rânji Dobre.

De *ria* ce sunt, m-am decis să-i potolesc satisfacțiunea. Am zis:

— Acum urmează să cumpăr şi pumnalul! Da, da, pumnalul ce vizase inima mea! Dacă aş fi în costum de baie,

s-ar distinge cicatricea, pe lângă omoplatul stâng. Pumnalul a nimerit inima. Partea nostimă e că asasinul n-a fost descoperit!

— Îl voi găsi eu, zise M.C.

Nu ştiu dacă mă lua în serios, dacă vorbea serios. Apoi, grav, marele detectiv repetă întrebarea cu privire la petele roşii de pe pumnal şi cum de ajunseseră aceste obiecte la Dobre. Acesta zise că se poate justifica oricând, are acte în regulă.

— De ce nu gustăm din clondirul acela, domnule Dobre? Aldămaşul, am zis, cu cea mai *ria* voce din lume.

— Sigur, sigur, țuică de Turț, şi turnând, strigă: Micol, serveşte-i pe domnii cu dulcețuri!

— Eu nu beau, făcu Scumpu.

— Ai dreptate, trebuie să conduci, aprobă M.C.

— Nici eu nu am voie să beau, se scuză bijutierul, indicând pe pântecul său un punct unde-şi închipuia ei că trebuie să fie ficatul.

— Foarte bine, domnule Dobre, am nevoie de dumneata cu mintea absolut limpede.

Aceste cuvinte rostite de M.C. îl tulburară pe Dobre. Îşi schimbă decizia şi dădu pe gât un păhărel, în vreme ce marele detectiv îi spunea:

— Mă rog, un mic păhărel... Am nevoie de un metru!

— Un metru de ce?

— Un metru de măsurat, domnule!

Imediat Dobre scoase de undeva un metru de lemn, dar M.C. clătină din cap.

— Îmi trebuie un metru de croitorie, din acelea ce se înfăşoară, un metru elastic.

— Micol! strigă Dobre. Ai auzit? Repede, un metru de croitorie.

M.C. îl examină pe bijutier. Oare păhărelul acela amărât îşi făcuse deja efectul, de-şi permitea un astfel de ton cu doamna cea simandicoasă?

Dar femeia se ivi imediat cu obiectul cerut.

Apoi puse dulcețurile.

— Nu serviți ceva împreună cu noi? fu galanton marele detectiv.

Micol îl privi cu ostilitate, apoi mă măsură şi pe mine, fără pic de simpatie. Ochii ei, deveniseră şi mat arămii, iar buzele se subțiară şi mai mult.

— Eu nu beau. Şi nici el n-are voie să bea! şi-l arătă cu degetul pe soțul ei, ca pe un inculpat.

— Avem noi grijă, spuse M.C., în vreme ce Micol ieşea. Avem nevoie şi de o scară.

— O scară? Pentru Dumnezeu! De ce?

— Ca să te sui pe ea, domnule Dobre!

— Eu să mă cațăr pe o scară? La vârsta mea?

— Fii pe pace! Nu trebuie să te sui până la cer! îl linişti M.C.

— Micol! strigă comerciantul. Trimite-o pe Izabel să aducă scara din şopron!

— Aveți dulcețuri! se auzi glasul diafan al acestei Micol.

Iar apoi, în cameră pătrunse un capăt de scară, pe urmă restul. O purta cu uşurință pe umăr o fată de vreo şaptesprezece ani. Ochi arămii, păr ca tăciunele, picioare lungi. Frumoasă fată! Înclină cu semeție capul. Clar, fiica lui Micol. Dar oare şi a lui Ovidiu? Fata rezemă scara şi ieşi.

— De ce nu ne-ai făcut cunoştință cu fiica dumitale întrebă M.C.

— Izabel e fiica mea vitregă, dai nu de-aia nu v-am făcut cunoştință, ci fiindcă în familia noastră femeile nu se-amestecă în chestiunile bărbăteşti.

— Am şi observat, făcu M.C. clipind semnificativ către uşa deschisă ce da înspre odaia de alături, unde plodea Micol. Domnule Dobre, am să vă răpesc o bună parte din această zi, dar nu mă îndoiesc că veți fi înlocuit aici cu succes de către soție.

— Auzi, Micol, domnii ăştia mă răpesc! strigă giuvaergiul.

Micol intră şi ne privi. Era mândră şi neînduplecată.

— Atunci să nu mai pierdem timpul, spuse cât putu de blând marele detectiv. Domnule Dobre, n-ar fi rău să iei cu dumneata şi o trusă.

— O trusă?

— Sigur! Şi să conțină tot ce-ți trebuie ca să deosebeşti un metal de altul.

— Deosebesc dintr-o privire un metal de altul, spuse Dobre.

— Ia-ți trusa, dacă spune dumnealui! porunci Micol.

Bijutierul adună la repezeală câteva obiecte, le puse într-un fel de pungă mare, uzată.

— Vă sărut mâna, doamnă, spuse Maximilian Cornea. Mulțumim pentru omenie şi cerem scuze. Putem instala scara pe maşinuță, plutonier?

— Facem, dacă trebuie, spuse Cornel Scumpu şi ieşi ultimul, cu scărița, pe care o ataşă lateral de *Willys* cu ajutorul unor curele. Scoase, de undeva, două cârpe roşii şi le puse să fluture la un capăt şi celălalt al scării, ce depăşea lungimea maşinuței. Aşa cer legile circulației. Apoi Scumpu se aşează la volan, nu înainte de a mă lăsa să trec alături de el, în față. Marele detectiv, Dobre şi Valentin se înghesuiră în spate. Maşinuța galbenă străbătu oraşul, o luă pe cunoscutul drum, am ajuns la răscrucea de la poalele Gutinului şi am luat-o pe direcția Sighet. N-am cronometrat cât a durat, timpul parcă pierduse din importanță, dar mă gândeam la pumnalul de pe care nu se poate şterge sângele, la ciudata coincidență de nume. Nu cumva eram chiar, eu *cealaltă* Sibil Bia? Haide, fetițo, mi-am zis, haide, nu mai face pe nebuna, decisă să fac în continuare pe nebuna. Numai aşa, de *ria* ce sunt!

PE BARIERA DE PIETRE de sub paralelipipedul dreptunghic de marmură, chiar pe prima treaptă, stătea un bărbat. Eu l-am văzut cea dintâi. Iată dovada că sunt şi eu o trufaşă! L-am avertizat pe marele detectiv. Dar trufaşul de el mi-a replicat că-l şi zărise pe necunoscut, înaintea mea. Fără să aştepte vreun ordin, Cornel Scumpu opri maşinuța pe dreapta, în desiş. Chiar în fața noastră scânteia globul pământesc, ca un alt soare, dar sprijinit în vâsle. Dar soarele adevărat nu se sprijină, şi ei în nimic?

— Încet, în şir indian, după mine! îşi reluă M.C. rolul de comandant.

Am înaintat deci în vârful unghiilor. Bărbatul, necunoscutul acela de lângă monument, mereu cu spatele către noi, purta o bluză marinărească. Părea un tip solid. Apropiindu-ne şi mai mult, am înțeles că el cânta sau încercă să cânte ceva:

Când apare pantera,
Humla, humlo, ooo!
Lianele junglei freamătă uşor,
– Humla, humlo, ooo!

Glasul necunoscutului nu aducea prin nimic cu urletul lupesc al lui Robert Bia, dar nici cu altceva cunoscut de mine. Totuşi, auzindu-l, mă simțeam legănată de aburii depărtărilor maritime... Necunoscutul încetase pentru moment să cânte, dar, apropiindu-ne şi mai mult, am desluşit pe spatele bluzei sale două ancore albastre... Insul scoase de undeva un bidonaş plat de aluminiu, deşurubă capacul şi luă o înghițitură. Şi apoi:

Războinicul viteaz îşi retează singur capul
Humla, Humlo, ooo!
Şi merge legănându-l în palma mâinii stângi
Humla, humlo, ooo!

Din nou o pauză şi o altă *prizã.*

Kans les grebmonts en bardin
Mouls fes batoses pont groubler
Tais-toi fidel bronc louin
Semplafses du bois catte flucher!...

Părea să fie în franțuzeşte, dar n-am înțeles nimic, deşi mă descurc destul de bine în această *langue* a lui Verlaine. Pe urma, am bănuit că insul cu două ancore îşi bate joc de noi. M-am uitat pieziş către M.C. Oare-l rodea aceeaşi bănuială? Sau era neajutorat? Totuşi, unele din observațiile sale...

Necunoscutul cu două ancore ridică vocea, dar fără a binevoi să ne privească:

— Hei, voi! Ce vă tot ascundeți? Credeți că nu ştiu că ați venit? Lăudat fie Manitu, urechea mea e sensibilă ca un Amatti şi un Stradivarius la un loc. Cilindrul trei al maşinii funcționează intermitent, ca o cizmă fleşcăită. Aveți un şofer ageamiu! (M.C. îi aruncă o privire *ria* lui Cornel Scumpu.) Vă plac cântecele mele? Mai am!

— Dar cine eşti, ce cauți aici?

— Nu mai stați lipiți de iarbă, că vă pătrunde umezeala, iar rachiul de calitate costă bani! Nu vă temeți, n-am adus mitralierele cu mine! Eu sunt matrozul Salamanca şi mă ştie toată lumea!

Ce vă spuneam? Un alt vanitos. Proaspătul vanitos zise:

— Pun pariu că aveți în hodoroaga aia de *Willys* şi o chitară. N-a fost învelită şi precis s-a vătămat pe zdruncinături. Mi-o dați o acordez şi vă cânt şi alte balade î*nchinate mie!*

— Foarte bine! Cine eşti?

— Am zis: matrozul Salamanca!

— Şi cine e Salamanca?

— Dar cine e Maximilian Cornea? Un închipuit ce-şi închipuie că a dat un şut numelui său şi că acest nume face permanent înconjurul lumii, ca un satelit!

Marele detectiv înghiți insulta şi, spre mirarea mea, nu păru jignit. Te pomeneşti că avea humor! Îşi netezi elegantul său costum.

— Totuşi, cine eşti, domnule Salamanca?

— Căpitanul Salamanca! strigă acela, peste umăr.

— Drace! Bănuiam că eşti căpitan! Şi mai departe?

— Amiralul Salamanca!

— Aşa mai merge Şi mai ce?

— Amiral, căpitan şi pirat îmi dați ghitara din maşină?

Necunoscutul, se ridică, se întoarse în sfârşit către noi. Binevoi, adică, să ne privească.

Avea o statură de spărgător de pietre de moară, un pic de bărbuță albă, restul obrazului proaspăt ras. Avea ochi parcă cenuşii, parcă incolori, ceva între ochii marelui detectiv şi ai

lui Robert Bia. Fruntea fără riduri, bărbia împinsă arogant înainte. Gâtul de taur. Nu arăta a schivnic, deşi în unele săptămâni, după cum a afirmat, se ospătase numai cu *Jamaica.* Se lăuda, ca toţi trufaşii!

— Eşti convins că există o ghitară în maşină?

— O întrebare inteligentă, domnişoară! Mă privi. L-ai cunoscut pe Gaugain, domnişoară?

Nu i-am răspuns. Nimeni nu i-a răspuns. Ce era de răspuns? Îşi răspunse chiar el:

— Invers! Gaugain v-a cunoscut. Poate în Tahiti...

Nu ştiu dacă deducţia lui era în măsură să mă măgulească sau nu. La un semn al marelui detectiv, Valentin fugi la maşină şi aduse ghitara. Matrozul Salamanca o examină bombănind.

— Am să vă cânt o baladă *despre mine!*

— Mai târziu! interveni Maximilian Cornea. Cum de te afli aici, domnule Salamanca?

— Amirale Salamanca! O întrebare lipsită de sens! Am navigat sub comanda căpitanului Alin Bia (Nu ştiu dacă şi alţii au sesizat contrazicerea.) Peregrinând, am trecut pe la mormântul fostului meu comandant. Dar dumneavoastră, miliţia, presa, minorii şi bijutierul acela, ce căutaţi aici?

— De câte zile te afli în meleag, amirale?

— De vreo două.

— Afirmaţie gravă. De două zile a fost otrăvit Gheorghe Bia, frate cu Alin Bia. Nu cumva ai procedat la fel şi cu căpitanul de cursă lungă? Cu acid *azotic fumans,* sau cu arsenic, sau ceva asemănător?

— Nişte întrebări pline de delicateţe! Toţi au fost otrăviţi? Intenţionaţi a profana mormântul?

— Dacă nu ne oferi o altă soluţie, amirale! Cred însă că mormântul a şi fost profanat.

— Şi eu cred la fel! făcu Salamanca. Dar cel ce a săpat acolo, în spate, căuta aur, diamante. Umbla vorba că Alin Bia a scos de pe epava navei *The Blue Bird* adevărate comori. Nu m-a interesat niciodată aşa ceva. Important e să am pe mine o pereche de nădragi, o bluză cu două ancore – în amintirea lui Alin Bia – şi tresele mele *invizibile*, de amiral.

— Amirale! *The Blue Bird* nu s-a scufundat! Am făcut şi eu, în tinerețe, o croazieră pe vaporul acela!

— *The Blue Bird de* care vorbesc eu, ripostă amiralul, o altă navă, ce a pierit acum un secol, aproximativ, în Marea Coralilor, lângă Insula San-Cristobal. Nu mă interesează comorile! Dar e o ruşine că mormântul lui Alin Bia a fost profanat. Alin Bia nici nu căuta comori! Era prea mare! Acum cânt!

Baladă despre pumnul necruțător al matrozului Salamanca

O, muze, mai lăsați bârfeala-n pace!
Priviți-l pe-amiralul Salamanca,
Oprind acest scandal, din două gesturi,
Adică vreo doi pumni necruțători
Si aplicați cu mult entuziasm,
Padam, padam! Padam, padam!
Oho, şoptii în barbă. Bate-un vânt
Un vânt de contraaventură!
Asta înseamnă că acum
Oceanele se-nvinețesc de ciudă, padam, padam!

— Destulă muzică! îl opri marele detectiv. Din cauza muzicii au pornit multe războaie!

— Asta e o absurditate!

— Ba nu, amirale! Muzica e asociată cu femeia. Din cauza femeilor... Ei, domnule Dobre! Acum te urci pe scară, până la globul acela!

— Dar ce este aici? întrebă Salamanca.

— Există o victimă, dacă nu mai multe! Eu voi afla totul!

Salamanca urmări posomorât desfăşurarea operațiunilor.

— Ce mai aştepți, domnule Dobre?! Suie!

— E-eu?! se tângui bijutierul anticar Am *vertige,* domnule comisar. M-ar lua vântul, m-ar înhăța şoimii, m-ar duce-n abisuri!

— Ai vrea! mormăi M.C.

— Urc eu! se oferi Valentin.

— Nu! Plutonier!

Cornel Scumpu urcă pe scară, apoi îi strigă fratelui meu Valentin să-i aducă din maşinuță nişte chei franceze, că ştie el unde sunt, apoi, cu sculele la-ndemână, cocoțat pe scară, se apucă de lucru.

Îl auzii mormăind ceva despre şuruburi sau butoane solide prinse acolo între glob şi vâsle. Apoi strigă:

— Sună a gol, tovarăşe maior!

— Tablă?

— Una mai groasă, dar tot tablă. Totul, şuruburile şi butoanele sunt ruginite!

— Nu-ți pierde curajul! îl îndemnă marele detectiv.

Efectuând o echilibristică de invidiat, plutonierul coborî cu sfera. Depuse globul în iarbă şi se şterse de transpirație. În acest timp M.C. calcula într-un carnețel, fără să se ascundă. Două persoane, eu şi Valentin, urmăream aceste calcule atât de complicate. Nu chiar foarte complicate 17 înmulțit cu 3,14.

— 17 este numărul abia vizibil din spatele paralelipipedului de marmură. Iar 3,14 este *Pi*.

— Mulțumesc, puştiule, spuse marele detectiv, care poate avusese o intuiție. Am rezultatul: 53,38 cm. Îi întinse lui Dobre metrul. – Acum, când greul a fost făcut, pune şi dumneata umărul! Măsoară circumferința sferei, cât mai exact.

Dobre se execută. Îi tremurau mâinile.

— 56 cm la Ecuator, şi tot atâta la Poli, raportă el.

— Imposibil! făcu jignit marele detectiv.

Dobre repetă măsurătorile. Acelaşi rezultat.

— De necrezut, repetă marele detectiv. Eu în persoană am făcut calculele! Şi materialul?

— Aur! suflă gâfâit Dobre

— Adică e suflat cu aur?

— Nu. E aur pur. Tablă de aur, groasă de vreo doi milimetri. Dobre aruncă instrumentul de care se folosise. Pe puțin 1,5 kg de aur, aici, în plină pustietate. Dar desigur nimeni n-a ştiut, că altfel...

— Dar cum a putut fi confecționat un astfel de glob?

— Habar n-am, făcu Dobre. Poate prin lipituri...

— Adică, de fapt, nu ştii?

— Nu sunt fabricant de globuri, spuse Dobre, blând ca o pisică *pieptănată.* Nu sunt la curent cu o asemenea tehnică.

— Deci, cât e acolo, e aur! mai mult suspină decât constată marele detectiv. De ce aur? Cine l-a adus? Şi cum de nu l-a sustras cel care l-a adus?

— Vă lăsați condus de o deformație profesională, domnule M.C., am intervenit. Nu toată lumea ştie când şi cum să profite!

Mă privi rece şi, pe legea mea, ştia cum să-şi compună o privire rece. Dar se mai îmblânzi.

— Fir-ar să fie! Cred că am comis o eroare, Sibil! – Mă tutuia prima oară. – Numărul acela aproape şters, 17, trebuia să fie diametrul globului. Dar iată că nu corespunde! Ce eroare am comis, *eu?* Plutonier! Instalează la loc globul!

Se făcuse foarte cald, o mică ploaie se pregătea. Corne] Scumpu, oftând, urcă iar scara şi instala la loc globul. Se chinui să înşurubeze totul ca lumea. Marele detectiv îşi aprinse o țigaretă şi ne privi:

— Nimeni din noi nu ştie că acest glob de tablă din aur! Ați şi uitat, de fapt, că ați fost aici! Şi acum, acasă!

— Mă luați şi pe mine? întrebă Salamanca

— Ce nevoie avem de dumneata?

— Un marinar nu e de prisos nicăieri! răspunse S., suflându-şi nişte fire de praf de pe tresa-i invizibilă de amiral.

— Te iau. Cu condiția să-mi spui unde-şi ținea Alin Bia comoara! Şi nu bate câmpii!

— Un amiral nu bate câmpii! Bate câmpurile, asta e altceva! Nu ştiu ce s-a întâmplat pe nava căpitanului Alin Bia! Trecusem pe alt cargobot, cu vreo doi ani înainte. Mai exact, am întârziat prea mult într-un port şi căpitanul Bia a ridicat ancora fără mine. Mi-am găsit altă navă. Un amiral îşi găseşte oricând o altă navă!

— Nu mă interesează aventurile dumitale! Ştii sau nu cine l-a adus aici pe căpitanul de cursă lungă?

— Nu, dar presupun: sau fratele căpitanului Gheorghe B ia, sau vărul Robert, sau ambii. Poate că fratele căpitanului se afla la bord.

— Cum de ştii că Gheorghe Bia se afla la bord?

— E numai o presupunere. Câtă vreme am fost eu pe nava căpitanului Alin Bia, fratele său Gheorghe nu era acolo, dar nu e sigur. Se spune că semănau leit.

— Amirale, ştii când şi unde şi-a confecționat globul acesta?

— De unde să ştiu? Dar erau deja gata turnate vâslele de bronz.

— Căpitanul Bia nu era un bun creştin?

— Ştiu de ce mă întrebi! Fiindcă Bia n-a cerut să-i fie pusă cruce la mormânt. Dar cum să ceară? Există vreun testament? Şi-apoi, căpitanul era, fie-i țărâna uşoară, cam într-o doagă. Uneori urca pe „arborele mare", în „cuibul de rândunică", îmbrăcat în smok, şi de acolo poruncea: „Prânzul fix peste 67 de minute! Toți în ținută de gală!". Şi-l ascultau, ce vă-nchipuiți?

— Din originalitate se gândea la viitorul său mormânt? Era bolnav?

— Aş, era ca stânca! Cred că nu se gândea la moarte, cred că se considera un nemuritor, şi totuşi se gândea la mormântul lui! Dar poate că nu era mormântul lui! A fost un zvon despre un testament ce-i era destinat fratelui său.

— Drace! Şi fratele său, Gheorghe, e mort! bufni M.C.

— Am auzit despre asta, se vorbeşte peste tot. Cum a murit Gheorghe Bia?

— Cine ştie... Ştii dumneata? Eşti amestecat în afacerea asta?

— De-aş şti, n-aş spune, rânji amiralul. Se zvoneşte că a fost otrăvit.

— Deci, totuşi, ştii!

— Nu mă mir că i-a venit cineva de hac!

— De ce să-i vină cineva de hac şi de ce nu te miri?

— Alt zvon: cică Gheorghe a moştenit de la fratele său o avere, o comoară.

— Chestia cu comorile nu sună serios, zâmbi şi parcă se mai lumină la față M.C. Eu n-am crezut niciodată în comori, în orice caz n-am văzut şi n-am descoperit nici una!

— Păi, acum aveți şanse! spuse Salamanca.

— Nu cred! Ei, amirale, dacă ai intrat în povestea asta, acuma vii cu noi!

— Se-nțelege! Eu m-am oferit!

Cornel Scumpu zâmbi, măsurându-l pe Salamanca.

— Se rupe maşina. Cred că domnul amiral cântăreşte o tonă!

— Nu se rupe! E sculă de război! Comori! Ce fel de comori? E un pic de aur acolo – şi arătă globul pământesc de pe vâsle – dar nu e, nici pe departe, o comoară!

— Cerul e stacojiu şi miroase a ploaie, spuse plutonierul. Dacă e vorba să plecăm, vă rog îmbarcarea, şi făcu un gest larg de prim-ministru care invită Parlamentul să voteze pro sau contra.

Salamanca se aşeză în spate şi-l luă pe genunchi pe Valentin. Maşinuța scârțâi şi se cam înclină în partea aia. La prima cotitură, monumentul avea să dispară şi m-am întrebat dacă aveam să-l mai văd, dar am văzut altceva: o umbră în uniformă se pitea prin apropiere. Nu era chiar un prost M.C. Pusese o „gardă". Acum, marele secret n-avea cum să nu transpire şi s-ar fi găsit desigur amatori pentru acel puțin aur din glob. Desele deplasări ale maşinuței galbene nu aveau cum să treacă neobservate. Ne observaseră şi oamenii, şi lupii. Câtă încredere poți avea în lupi? Şi alți ochi ne înregistrară: Cornel Scumpu frână brusc, aruncându-ne pe toți în față. O ființă mare plină de forță, de grație, cu imense coarne cât o pădure, se ivi în mijlocul drumului. Ne privi lung. Ce voia să spună privirea aia melancolică? Apoi splendidul cerb dispăru, lăsându-ne pradă unor senzații amestecate. Cum de scăpase până atunci de vânătorii de trofee?

— Unde mergem? întrebă Salamanca. La miliție?

— Mult mai rău, făcu marele detectiv. Apoi un vultur trecu foarte aproape de noi, m-am temut că ne zgârie cu aripile. Clar, semn de furtună serioasă, „oceanică". Una din furtunile acelea nebune, când şi jivinele codrilor devin neliniştite...

„Taifunul" izbucni când ne-am apropiat de B.M. Tuna şi fulgera, iar stropii de ploaie, grei ca gloanțele, treceau aproape orizontal. Maşinuța neavând prelată, am fost udați

până la piele, Dobre se văita că va face precis o pneumonie. Cum de furtunile astea nu răsturnaseră sau nu mutaseră din loc monumentul?

Ca gonită de fulgere, maşinuţa părăsi şoseaua şi-o apucă pe drumul ce ducea spre reşedinţa familiei Bia. Acolo, sub o streaşină, îmi parcasem *850*-ul. Sub furtună, castelul familiei Bia arăta şi mai sumbru. Doamne, ce minte încâlcită trebuie să fi avut arhitectul! Dar ferestruicile alea cu gratii! Cine tânjise după libertate în dosul lor? Ce era cu plantele agăţătoare de tot felul ce parcă voiau să ascundă clădirea, ca pe o ruşine?... În sfârşit, ce era cu...

...tânăra femeie ce ieşise la intrare şi parcă ne aştepta? Era *aproape* la fel de frumoasă ca şi mine. Eu aveam păr „lunatec" al ei era negru, cu ochi verzi, ea, albaştri... Nu se fardase, cred, în viaţa ei, totuşi părea elegantă, stăpână pe sine, iradiind linişte şi bucurie de viaţă totodată. Se prezentă, fără fandoseli:

— Eu sunt Alberta Bia, rudă cu fostul căpitan Bia. M-a trimis mama să grijesc de unchiul Robert. El, săracul, e puţin cam...

— Ce fel de grad de rudenie e între dumneata şi ceilalţi din familia Bia?

— Nepoată, strănepoată, cred că nici mama nu ştie. E o familie tare... zănatică. Mă privi direct în ochi: – Sunteţi Sibil Bia? E vreun grad de rudenie între noi?

— Nu cred. Cel puţin, eu nu ştiu de aşa ceva.

— O să mă iertaţi, am deschis *Fiatul* şi din hârtiile de acolo am constatat că aparţine domnişoarei Bia. Mă iertaţi pentru curiozitate. Aş fi dorit să am o soră, sau o verişoară frumoasă ca dumneavoastră.

— Şi dumneata eşti foarte frumoasă! i-am răspuns.

— Prima dată când văd două femei că se înţeleg asupra acestui punct delicat, observă amiralul S., iar marele detectiv repetă aproape aceleaşi cuvinte. Ceea ce mă făcu să-mi schimb încă o dată părerea...

Salamanca:

— Dar nu ne adăpostim de ploaie?

— Ca marinar, ar trebui să fii obişnuit cu uraganele! aruncă momeala M.C.

— Aici mă aflu pe uscat, făcu, cu un dispreț bine nuanțat, S.

Giuvaergiul dispăruse în casă, dârdâind şi tânguindu-se. L-am auzit gemând undeva. Peste gemetele sale, se auzi o voce binecunoscută:

— Iarăşi aici? – Vocea aia de lup – Cu aprobarea cui ai intrat?

— Cu aprobarea ploii! se tângui Dobre. Ajutor!

Am intrat cu toții.

Nu intenționa să-l gâtuie pe Dobre, dar nici nu ,era departe de o asemenea năzbâtie. Bijutierul bâiguia nişte cuvinte din care reieşea că intrase nevinovat în această poveste şi singurul său vis era să ajungă iarăşi lângă terorista aia de nevastă-sa. Micol-egipteanca, şi s-o roage pe fiică-sa să-i facă pe frunte o frecție cu spirt, ca să scape de pneumonie. Ei, şi-acum, uzi încă, îl auzirăm pe Salamanca, se-apucase să cânte una dintre „balade", cu glasul răguşit de prea multă apă rece.

— Cine-şi permite să cânte acolo? răsună de undeva urletul lui Robert Bia.

— Haide să vedem ce face Robert, spuse M.C. Cânți admirabil, amirale, dar acum ar fi bine să renunți...

Înghesuindu-ne, am dat năvală, poticnindu-ne în semiobscuritate de tot felul de obiecte, precum trofee de vânătoare, cufere străvechi întărite cu tablă de alamă, haltere (cine făcuse culturism în casa aia?), papuci şi tot felul de drăcii. Deh, *papuci de toate vârstele,* ar merge ca titlu. Din cauza acestor papuci şi a altor nimicuri importante, de vreo câteva ori am fost *grămadă,* ca la rugby, ce sport ciudat, de ce să arunci mingea aia mereu lateral, şi nu înainte? Dar să lăsăm...

Oricum, în ansamblu, situația era, cred, de rememorat.

Afară continua să bubuie şi să scapere, şi nu mă simțeam în apele mele, dar parcă şi ceilalți se comportau cumva nefiresc, iar într-un colț..., nu-mi crezul ochilor, apăru Robert Bia, avea în stânga o lumânare cu flacără

halucinantă, iar în mâna dreaptă o secure uriaşă, o adevărată unealtă de călău! Securea era foarte apropiată de capul nenorocitului Dobre. Nimeni nu se mai clinti. Din cauza umbrelor, din alte pricini, Robert Bia părea uriaş.

Deodată, în faţa lui Robert Bia răsări ca prin minune Alberta.

— Unchiule!

Vocea Albertei, calmă, profundă. Îl privi pe Robert cu ochii de vrăjitoare, dacă vrăjitoarele pot avea ochi albaştri atât de frumoşi.

Robert îşi plecă fruntea, iar securea de călău îi căzu din mână. Apoi cu ochii brusc limpeziţi, ne privi, parcă surprins de prezenţa noastră. Barba neagră, în contrast cu şuviţele dezlănţuite ale părului alb, mai crescuse, figura i se scofâlcise şi mai mult. Alberta dispăru şi reapăru imediat cu o lampă, fiindcă în „castel" instalaţia electrică se stricase în urmă cu vreo mie de ani, datorită unui trăsnet, şi nimeni nu fusese preocupat s-o repare.

Alberta ridică lampa în faţa ochilor lui Robert, o plimbă în stânga, în dreapta. Încerca să-l hipnotizeze?

— Du-te imediat în camera ta! Altfel ai să mori!

Robert dădu un răspuns greu de analizat:

— *Numai moartea te păstrează viu!*

Se întoarse şi porni înapoi, şovăind. Acum nu mai era uriaşul înfiorător, ci un slăbănog nenorocit.

Alberta aşteptă ca Robert să dispară.

— Poftiţi cu toţii în bucătărie! Am aprins focul, o să vă mai încălziţi, o să vă uscaţi, acolo ard trei lămpi, e nimică lumină.

Am intrat cu toţii în bucătăria largă, scundă, afumată rău, pe tavanul negru şi pe pereţi atârnau firele inutile ale instalaţiei electrice.

Alberta ne arătă o plită mare, hidoasă, pe patru labe strâmbe, totuşi în plită ardea un foc bun, hornul mai trăgea, de mirare că nu-l înfundaseră plantele acăţătoare, cuiburile berzelor sau mai ştiu eu ce.

— Ara pus pe foc o supă, va fierbe imediat, cred că o să vă încălzească.

Amiralul S. scoase plosca lui şi o clătină cu tristeţe. În sfârşit, i se isprăvise conţinutul!

— Dar ceva mai sigur pentru combaterea răcelii nu se găseşte pe-aici, domnişoară?

Alberta îl privi pe S. apoi se dumiri.

— Mă duc să caut Mama zicea că răposatul Gheorghe nu dispreţuia băutura.

— A constatat-o şi medicul legist, spuse posomorât marele detectiv. Otrava i-a fost pusă în băutură.

— Aşa deci, spuse Alberta, fără să pară mirată sau îngrozită. Mă duc să răscolesc.

Tunetele, şi în general furtuna, se potoliră la fel de brusc cum începuseră. Norii prinseră să se destrame. Se auzea trosnetul lemnelor în plită. În crătiţoi începu să clocotească zama, dar nimeni nu-i dădu importanţă.

Alberta reveni deştul de repede, cu o sticlă de formă ciudată. Îi tresălta în ochi o sclipire amuzată:

— Am găsit, nu se putea să nu găsesc. Rom vechi, cred că l-a adus chiar căpitanul Bia, pe vremuri, dar nu se atingea de el zicând că-l păstrează pentru momente deosebite, dar n-a mai ajuns să apuce un astfel de moment...

— Dar de unde ştii dumneata, domnişoară, ce zicea căpitanul Bia?

— De la mama spuse Alberta. Puteţi să discutaţi şi cu ea ştie o sumedenie de lucruri despre familia ei aiurită...

— O vom face, de va fi nevoie, spuse rece marele detectiv.

Îl urmăream de câtva timp pe frate-meu. Are ureche foarte ascuţită. Cu adevărat undeva, prin casă, hoinărea cineva. Apoi se auzi un scârţâit, într-o tonalitate deosebită. Îl auziră toţi.

— Ce a fost asta? Parcă a mieunat o pisică sălbatică!

— Cred că e Robert, spuse nepăsătoare Alberta.

— Dar „mieunatul” s-a auziţ şi mai ’nainte, când lipseaţi, îi vorbi Valentin Albertei.

— Se poate. În casa asta scârţâie totul!

Alberta se duse să dreagă ceva la supă, iar Salamanca examina cu mare luare aminte sticla aceea mare şi urâtă dar şi el era mare şi urât, deşi părea plin de bunăcuviinţă,

oarecum cuminte şi oarecum înțelept – deşi acestea pot fi doar aparențe. Oricum, în ochii mei el era o personalitate, datorită, să mă exprim banal, experienței de viață, a mulților ani în care înfruntase balaurii-valuri-talazuri, oceanele dezlănțuite deasupra cărora păsările negre măcelăresc pescăruşii, albatroşii...

Apoi am privit-o pe Alberta şi am analizat-o îndelung. Nu ştiu de ce mă comparam mereu cu ea! Alberta simți că e studiată. Se întoarse şi-mi zâmbi.

— Ei bine, ce faci, amirale? am zis, fiindcă nu ştiam cum să interpretez zâmbetul Albertei – era fals sau nu?, – gustăm, amirale, din romul acela, vechi?

— Există vreun tirbuşon aici?

Imediat Alberta îi dădu tirbuşonul cerut. Dacă fusese o dată sau de două ori în acea casă, cum pretindea, de unde ştia exact unde e romul şi unde e tirbuşonul. L-am privit pe marele detectiv. Sper că îşi pusese aceleaşi întrebări, Tirbuşonul nu era potrivii şi atunci S. se strâmbă, şi strâmbându-se părea că zâmbeşte, şi plesni cu palma sa grea dosul sticlei.

Dopul sări cât colo şi-n acea încăpere mucegăită năvăli aer din Marea Caraibelor, din Arhipelagul Spitzbergen din jungle, din fundurile neexplorate ale oceanelor. N-am mai băut rom de la prima mea logodnă, ruptă datorită caracterului meu dificil şi independent şi fiindcă sunt *ria,* dar atunci mi-a fost rău, trei zile am zăcut, nu ştiu dacă din cauza romului sau a imbecilului de care mă despărțisem şi pe care, ca o gâscă ce eram, l-am iubit, deşi îşi văxuia pantofii de trei ori pe zi şi se parfuma, dar, domnilor, acesta nu era rom de la eşuata mea încercare de a întemeia o căsnicie – acest rom era o binefacere.

Nările amiralului se dilatară, în timp ce alizeul sau ce vânt doriți îşi făcea datoria, şi brusc soarele intră prin ferestruica cu gratii, şi se auzi iarăşi mieunatul de pisică sălbatică.

M.C. o privi fix pe Alberta.

— Acum ştiu, zise ea. E o uşiță – aici tonul ei deveni cam nesigur. Cred că unchiul Robert caută băutura. Va găsi, ştie unde...

— Dacă bea, nu devine şi mai nebun?

— Nu. E ciudat, dacă bea se mai potoleşte.

— Asta o ştii tot de la mama?

— Desigur, de la mama.

Salamanca zise:

— Capetele încoronate îşi aveau degustătorii lor care cercau haleala şi băutura, să constate dacă nu sunt otrăvite. Acum lucrurile se inversează! Şi amiralul preciză cu mare emfază: Eu voi fi regele ce va degusta mai întâi romul, pentru ca voi ceilalți să fiți liniştiți.

Şi bău, urmărit de noi toți. O mare mulțumire îi netezi figura aspră.

— E-n regulă, zise, nu e otravă aici.

Alberta se mişcă iute, iar rochia subțire fluieră pe trupul ei frumos.

Aduse un şir de păhărele, toate inegale ca măsură şi diferite ca aspect S. le umplu. Bău grăbit şi bijutierul, ca să alunge pneumonia.

— N-ar fi cazul să-l invităm la rom şi pe unchiul dumitale? întrebă M.C.

— Nu e cazul. Unchiul, dacă mi-e chiar unchi, o să ne indispună. A găsit desigur ceva calmant şi s-a retras. Sper să nu ne deranjeze cu urletele sale!

— Nu prea ai sentimentul familiei, domnişoară!

— Nu prea, domnule Cornea, mărturisi Alberta Bia.

— Dar fratele Gheorghe şi unchiul Robert nu l-au însoțit pe căpitanul de cursă lungă în călătoriile sale?

— Ştiu prea puțin despre ei.

— Dar mama dumitale?

— Amintirile mamei sunt foarte încâlcite. Mai bine vorbiți cu ea!

Am intervenit:

— Se spune că Alin Bia a scos comori de pe o epavă. Pentru aşa ceva, trebuia să fie el scafandru, sau să aibă la bord scafandri. Nu cumva Gheorghe Bia sau Robert cunoşteau această meserie delicată?

Maximilian Cornea mă privi pe sub sprâncene. Cred că era o mustrare că mă amestecam în ancheta *lui.*

— Nu ştiu nimic despre toate acestea! făcu Alberta pe ton tăios. Nu vă daţi seama cât sunt de tânără?!

Altă ţâfnoasă. O adunătură de ţâfnoşi! M.C. îşi drese vocea, vorbi:

— Dar nu cumva ai idee cine putea să-l otrăvească pe Gheorghe Bia? Şi cu ce scop?

— Am o idee, răspunse detaşată Alberta. Cred că această domnişoară, Sibil Bia.

— Dar de ce ar fi făcut-o? Poţi să aduci un element în sprijinul acestei afirmaţii riscante?

— Riscantă pentru cine? De altfel, aţi înţeles cu toţii că glumesc!

— Da, am înţeles, pe drakku! mormăi marele detectiv. Alte glume mai ştii?

— În acest moment, nu!

— Deci moartea lui Gheorghe Bia nu te-a afectat defel?

— Am mai spus că nu, întări, cu o notă de cruzime, Alberta.

— Dar pe Alin Bia, căpitanul, l-ai iubit? Ai ţinut la el?

— Dar nici nu l-am cunoscut! Iarăşi uitaţi cât sunt de tânără! Iar pe răposatul Gheorghe şi pe Robert, abia i-am văzut de vreo două ori, sau poate de trei, au venit la noi să vorbească şi cu mama, erau oameni zgârciţi la vorbă, iar mie nu mi-au adus nici măcar nişte bomboane.

Amiralul S. reumplu păhărelele. Eu am refuzat.

— Nu e păcat, domnule maior, spuse S., să tulburi mireasma acestui rom atât de bun cu întrebări ce sună a interogatoriu?

— Nu mă învăţa pe mine ce trebuie să fac, amirale! îl repezi acru M.C. Când ai venit prima dată aici: domnişoară Alberta?

— Eram mică de tot şi am venit cu mama. Nu ştiu ce căuta mama aici. Nu mă tem de nici un fel de întrebări, dar încep să mă plictisesc. De ce nu vorbiţi cu mama? Pe ea o iubesc, însă e cam... bigotă. Îl condamna pe Alin Bia că plecase în lume să se facă marinar. Cred că mama nu are dreptate când spune că unchiul Alin trebuia să stea cuminte acasă, în acest caz n-ar mai exista în lume navigatori. Nici mama, nici tata,

care a murit, n-aveau cuvinte bune pentru unchii Gheorghe şi Robert.

— Foarte interesant, făcu marele detectiv. Nimic interesant! Nimic nou pe lume! Într-o familie atât de încâlcită, rudele se mănâncă între ele, fie că e vorba de ceva moştenire sau de alte parascovenii. Dar, domnişoară Alberta, cum se face că le-am găsit aici? Ai venit să-l îngrijeşti pe unchiul Robert împinsă de sentimente creştineşti?

— Câtuşi de puțin! Am primit o scrisoare.

— Uite, ca să ai încredere-n mine, îți mărturisesc că am vorbit şi cu mama dumitale. Ştiu de scrisoare, dar prefer să iau cunoştință de toate prin viu grai.

— Când ați vorbit cu mama?

— După plecarea dumitale de-acasă. Vorbeşte-mi de scrisoare, te rog!

— O scrisoare sau un bilețel, cum vă place. Nici o iscălitură. Mi se cerea să vin aici şi să am grijă ca unchiul Robert să nu facă alte prostii.

— Ştiai că Gheorghe Bia murise?

— De unde? Mai uşor răzbeşte o muzică de patefon stricat dintr-un cavou, decât o veste din această casă, dacă e o casă...

— Mai departe, te rog!

— Am aruncat undeva scrisoarea, dar mama, care răscoleşte peste tot, a găsit plicul şi mi-a poruncit să vin aici *în numele familiei.* Fiindcă, printre altele, eu aş fi singura moştenitoare a casei şi a grădinii, dar mie nu-mi trebuie nici una, nici alta, cu toate astea am ascultat-o pe mama o ascult totdeauna, cu excepția cazurilor când n-o ascult...

— Deci eşti unica moştenitoare! Hm! De unde ai ştiut atât de exact unde e sticla aia de rom?

— Am răscolit.

— Să te cred?

— Cum vă place...

— Titlul unei piese de Shakespeare. De ce nu pui ghilimele?

— Cum se pun ghilimelele când conversezi?

Urmă o liniște apăsătoare. Cred că şi Salamanca-şi pierduse buna dispoziție. Apoi se auzi un zgomot, dar nu era un nou *mieunat*, ci se răsturnase o ladă, un cufăr. Uşa bucătăriei se deschise cu zgomot: de pe vremea faraonilor nu mai fuseseră unse balamalele. În uşă stătea Robert Bia, cu o sticlă în mână. Era beat, dar, cum afirmase (şi de unde o ştia?) Alberta, parcă se mai calmase. În sensul că nu urla. Deocamdată.

— 'mi prrrimiteț şşşi mie?

Se înclină, gata să pice-n nas. Valentin împinse către el un scaun. Robert se aşează, privi sticla, o azvârli cât acolo.

— Ei, cum o duci, domnule Robert? îl luă în primire M.C.

— Unde-i păchitanul? (Voia să zică: „Unde-i căpitanul?")

— Care *păchitan?* întrebă marele detectiv.

— Vărru meu Aaaalin Bia ca-ca-care s-a dus la dracu-n nu ştiu ce loc în Marea Cir… Cor… să caute comori. M-a dus pe mine… Unde-i păchitanul? Vărul-meu, păchitanul? Unde-i?

Când vorbea, parcă se rupeau bucăți de tablă.

— Aşadar, sunteți veri?

— Şi unde-i celălalt văr, Gheorghe?

— Aşadar şi acela-ți era văr?

— Păi dacă Aaaalin şi cu Gheorghe erau… frrrrați, mie-mi erau veri, sau nu?

O anumită logica nu lipsea, cu excepția amănuntelor că întreba de nişte decedați, care, după cum îşi închipuia el, de beat ce era, ar fi trebuit să fie de față. Cred că aş fi preferat să redevină fiara care urlă…

— Unchiule Robert, să te servesc c-o supă?

— Da' tu cine-i fi?

— Alberta, unchiule.

— Aaaalberta, sigur! Ai prrrimit scrisoarea mea?

— Aşadar dumneata mi-ai scris?

— Ssssigur!!! Te rugam să vii aici să faci nițică ordine, că e o dezzzzordine…! Care supă?

Robert Bia se ridică şi intră cu nasul în castronul cu zamă, apoi, după ce reuşi să nu pice cu fața pe plită, se întoarse către noi, încercând să ne sfideze. Nu prea-i reuşi.

— Unde sssunt câinii? întrebă.

Din geam Valentin zise:

— E unul alb acolo, în iarbă. Doarme... După o pauză: Cred că nu doarme...

Marele detectiv se repezi la fereastră, în vreme ce bijutierul Ovidiu Dobre se tânguia „Vreau acasă? Nu e voie să merg acasă?”.

M.C. ieşi în curte, apucă de labe bietul câine mort un dulău mare, alb. I se vedeau dinții, limba atârna, iar în ochi licărea moartea, dacă moartea poate licări. Gestul lui M.C., de a aduce el însuşi dulăul, dezvălui o altă latură a personalității sale.

— A fost un câine în puterea vârstei, n-a murit de bătrânețe sau de ploaie! M.C. măsură cu o privire foarte *ria* întreaga adunare, dar depuse leşul câinelui, cu un anumit respect. Repet, n-a murit de moarte bună. Voi trimite acest os, pe care dulăul l-a ronțăit cu mare plăcere, la laborator. Da, e mare dezordine aici! Să nu guste nimeni din supă. Vreau un borcan din supa aia, pleacă şi ei la analiză. Există un telefon în casa asta blestemată? Bineînțeles că nu! Cum se numea câinele, domnişoară Alberta?

— De unde să ştiu?

— Sigur, nu ştii nimic! Dar lămuresc eu totul! Nimeni nu va reuşi să mă-ncurce, nimeni nu mă va opri! Prea multe! Un mormânt ciudat pe munte, o moştenitoare dubioasă, moarte prin otrăvire, un câine otrăvit, un bijutier speriat, o domnişoară Sibil Bia, şi altele!...

— DAR DACĂ ŞI APA DIN FÂNTÂNĂ e otrăvită? am îngânat.

Marele detectiv mă privi crunt.

— Acum plecăm la oraş! Decise. Domnişoara Alberta ramâne aici. Robert Bia rămâne aici. De asemenea tovarăşul plutonier. Nu fi trist, Scumpule, vei fi în tovărăşia unei fete frumoase şi a unei sticle de rom, dar nu eşti obligat să-l bei tot.

— De fapt, ce trebuie să fac?

— Supraveghezi totul, fu laconic M.C.

— Dar domnul Robert ce nu are voie să facă? întrebă Cornel Scumpu.

— Nu-i sta în drum, dar să cunoşti fiecare mişcare a sa!

— Dar domnişoara ce...?

— Nu există interdicţii, dar trebuie să fii la curent cu toate deplasările şi mişcările persoanelor din casă. N-ar fi exclus să existe şi vreo altă persoană... pe care n-am întâlnit-o încă!

Plutonierul căzu pe scaun, năduşit.

— Există şi alte persoane în casa asta?

— De unde vrei să ştiu? replică marele detectiv, el, care le ştia pe toate!

— Eu execut ordinele, dar aş avea nevoie de încă un pluton ca să fiu la curent cu toate „mişcările"!

— Ar bate la ochi şi ar însemna că dăm prea multă importanţă cazului, care în fond e simplu. Până acum te-ai descurcat excelent, dragă Cornele!

Îşi închipuia că-l flatează, folosindu-i numele mic. Dar plutonierul nu părea convins.

— Şi dacă fiecare o porneşte în altă direcţie? Şi, mă întreb, cine va conduce *Willys*-ul?

— Amirale, poţi să conduci o maşină, că eu am încheietura scrântită?

— Un amiral ştie să conducă orice, de la submarin, până la o rablă de automobil, făcu S. şi sări ţanţoş la volan.

Am oprit în centrul oraş-ului şi am aliniat la parcare *850*-ul alături de maşinuţa galbenă. M.C., ne spuse:

— Faceţi ce vreţi, dar nu încercaţi a dispărea, că eu oricum vă găsesc. La ora 15 mă căutaţi la miliţie. Am să vă iau amprentele.

Mai târziu am aflat că marele detectiv nu dădea două parale pe identificarea prin amprente, dar aşa îi plăcea lui să facă pe grozavul.

— Să vin şi eu? întrebă bijutierul Dobre.

— Bineînţeles! Amprentele unui specialist de talia dumitale nu sunt niciodată de prisos!

— Vă cam depăşiţi atri..., încercă Dobre, dar M.C. nici nu-l mai asculta. Pornise către instituţia cu pricina, iar amiralul se-ndreptă cu paşi mari spre un local.

Bijutierul-anticar bombănea într-una că se săturase până peste cap de încâlceala asta poliţistă, dar nu-l mai asculta nimeni. După furtună, cerul se spălase frumos ca o pisică grijulie şi oraşul ne zâmbi.

Ne-am dus şi noi dar după vreo câţiva paşi ne-am oprit să privim în urmă. Doi oameni în uniformă scoteau din maşinuţa galbenă sărmanul câine otrăvit. Am trecut pe îa o cofetărie, apoi m-am dus cu frate-meu la Telefoane. Am obţinut legătura. La aparat veni chiar S.

— Am găsit un subiect senzaţional, i-am zis, şi sunt suspectată de crimă prin otrăvire.

— Sibil, fii serioasă, replică acela, supranumit şi nea-lipsă-de-umor. Despre ce scrii?

— Despre ce am spus, am otrăvit un om şi un câine!

Receptorul fu luat de redactorul de la publicistică şi l-am auzit:

— Aşteaptă o clipă, Sibil, şi am înţeles că voia ca S. să iasă mai întâi din birou Apoi: – Ce-i tot spui năzbâtii, nu ştii cât e de...? A făcut o harababură aici... da... da... aici plouă, dar nu prea tare. (Am înţeles că S. revenise în cameră.) A, te-ai întâlnit c-un OZN? Ai luat şi poze?

— Ce tot trăncăniţi acolo tâmpenii? N-avem nevoie de reportaje despre, OZN, aşa ceva nici nu există! Şi iar uşa trântită, ieşise S.; îl apucă turbarea când aude despre OZN, ca şi pe unii dintre oamenii de ştiinţă ce nu acceptă nimic ce depăşeşte limita lor de „specializare".

Vocea redactorului (râdea în surdină) – Deci, şi fotografii, Sibil?!

— Evident! Prim-planuri cu „omuleţii verzi".

ÎN ACEEAŞI ZI, după „ceremonia" luării amprentelor, „*Wi*" şi *850*-ul se reîntoarseră la reşedinţa familiei Bia. Din efectiv lipsea numai Dobre, care fusese eliberat fără cauţiune. Marele detectiv revenise la „Castel" înarmat cu două documente, unul era mandatul de percheziţie, iar altul... Mutra lui M.C. deveni şi mai importantă – dacă era cu putinţă.

Şi începu un nou circ Marele detectiv, asistat de Cornel Scumpu şi urmat de ceilalți toți, efectuă o percheziție „la sânge”. Aproape fiecare purta în mână o lampă sau o lumânare. Trecurăm prin labirinturi. Praf, dezordine, haos, prin toate încăperile plutea duhul neantului. Marele detectiv acordă o atenție specială podului. Liliecii începură să bântuie besmetici. Alberta şi cu mine ne-am apărat părul.

Pe la miezul de noapte, formal, percheziția era terminată. Rezultatul: un vechi jurnal de bord al navei *Septentrion,* comandată de Alin Bia, şi un pergament cu nişte calcule încâlcite.

Din jurnalul de bord am reținut unele date.

Iată cam ce: Într-un anotimp al furtunilor şi al marilor dezastre, cargobotul *„S”,* comandat de Alin Bia se *învârtea,* fără un motiv cunoscut echipajului, în Marea Coralilor, cam între 10-20° latitudine Sud şi 150-160° long. E. Nava avea destinația Wellington, Noua Zeelandă, şi transporta nişte mărfuri. Totuşi *Septentrion* tot zăbovea în Marea Coralilor, spre nemulțumirea echipajului ce avea chef să ajungă la destinație, unde avea să încaseze primele cuvenite şi să beneficieze de câteva zile de plăcere „uscată”.[1]

Mai departe Echipajul, notează mâna anonimă, era foarte nemulțumit şi poate se şi pregătea o răzmeriță, cu atât mai mult cu cât fusese semnalată prezența la bord a doi străini pe care nu-i cunoştea nimeni.

În unele nopți nava se oprea în anumite puncte şi doi scafandri, echipați cu cele mai moderne „unelte” ale timpului, plonjau sub supravegherea căpitanului Alin Bia, care ordona tuturor să părăsească babordul. Cu toate acestea, s-a aflat – însă nu chiar totul.

Semnează: ofițer de cart, indescifrabil.

O amprentă bizară, o amprentă de sânge, punea sub semnul întrebării şi al tragicului întreaga poveste.

---

[1] Aceste rânduri din jurnalul de bord nu erau plasate în ordinea firească a zilelor, ci undeva către sfârşit, de către un ins ce-şi prefăcuse intenționat scrisul, folosind pesemne cel mai banal procedeu: relatase cu mâna stângă. (n.a.)

Deci, mi-am zis, căpitanul Bia căuta comori? Romantic, dar nu foarte. Poate că altul e adevărul...

Bezna sălbatică domnea peste reşedința familiei Bia, iar din direcția frumosului oraş B.M., veneau luminile, iar pe cer ardeau constelațiile.

Marele detectiv se apucase să studieze „pergamentul" şi deodată sări-n sus, de parcă ar fi câştigat bătălia de ta Waterloo, sau ar fi pierdut-o (se află justificări totdeauna), şi flutură amărâta aia de hârtie – pentru mine tot o hârtie, rămânea. Un papir. Nici măcar papirus.

Marele detectiv citi: „D – ega. 17!!!" Da, „17" era cifra aproape ştearsă de pe paralelipipedul dreptunghic

— Am auzit că eşti tare în matematici, făcu M.C. întinzând papirul lui frate-meu, care nici acum nu fusese lăsat să doarmă.

Valentin deja studiase vechea hârtie, plină cu nişte afurisite de calcule. Le reproduc din memorie, sau aproximativ, cum vă place, fiindcă aici nu e vorba de un tratat „despre cifre".

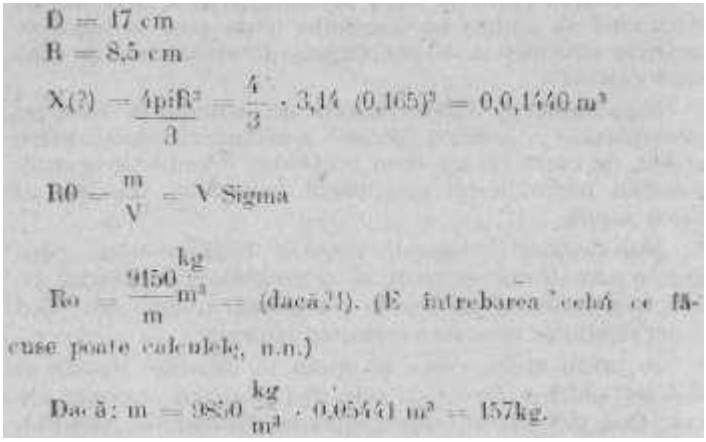
D = 17 cm

R = 8,5 cm

$X(?) = \frac{4\pi R^3}{3} = \frac{4}{3} \cdot 3{,}14 \cdot (0{,}165)^3 = 0{,}0{,}1440\ m^3$

$R0 = \frac{m}{V} = V\ Sigma$

$Ro = \frac{9150\ \frac{kg}{m^3}}{m} = (dacă?!)$. (E întrebarea cheie ce făcuse poate calculele, n.n.)

Dacă: $m = 9850\ \frac{kg}{m^3} \cdot 0{,}05441\ m^3 = 157kg.$

Şi, finita la commedia![2]

---

[2] Alt scris!!! *Finita la commedia e* o adnotare mai mult sau mai puțin absurdă, la capătul unor calcule ce se voiau probabil riguroase, şi această „Finita...", din nou alt scris decât acela al calculelor, punea iar un val de negură peste această afacere pe care marele detectiv o considera o simplă chestie de rutină. (n.a.)

MARELE DETECTIV TRAVERSA în lung şi-n lat aceeaşi bucătărie afumată.

Zise:

— E limpede că Alin Bia îmbarcase pe bord doi necunoscuți, care nu se arătau la lumina zilei, doi scafandri, fratele său Gheorghe şi vărul Robert, oameni în care avea deplină încredere. Asta confirmă ipoteza mea.

— Cred că mai întâi eu am formulat-o, am zis, cu destulă timiditate.

— Oare? mă privi M.C. mirat. Şi ce importanță are? Amirale! O navă scufundată în marea Coralilor e accesibilă unor scafandri?

Amiralul S.: Depinde la ce adâncime zace epava.

M.C.: Ei, dar asta o ştiam şi eu! Cam ce adâncimi pot fi întâlnite în Marea Coralilor? Explică-le celorlalți, că *eu ştiu...*

Salamanca: Adâncimi variabile, domnule! De la sute de metri, până la foarte mici adâncimi, mai ales în preajma insulelor, există o droaie de insulițe pe-acolo. Dar oricât de mică îr fi adâncimea, e nevoie de scafandri cu o anumită experiență.

Marele detectiv: Normal. Domnişoară Alberta, ai ştiință că aceşti unchi, Gheorghe şi Robert, practicau în tinerețe delicata meserie de scafandru?

Alberta Bia: Şi unul, şi celălalt au făcut de toate la viața lor şi au călătorit mult unde? nu ştiu. Poate ştie mama. Dacă ați vorbit cu ea, nu v-a spus?

M.C.: Dar ştii cumva că era ahtiat după comori?

Alberta: Cine?

M.C.: Cum cine? Căpitanul Alin Bia!

Alberta: Despre oameni ce caută comori am auzit. Am şi citit, dar în legătură cu unchiul Alin Bia nu ştiu nimic în această privință. Ceilalți din familie se pronunțau şi despre el că ar fi o haimana, să-mi fie iertat...

Marele detectiv: Haimana? Dar a ajuns căpitan de cursă lungă. Asta nu e la-ndemâna oricui!

Alberta: Pe-aici la noi asta nu înseamnă nimic. E respectat omul ce-şi îngrijeşte casa pământul, îşi face datoria față de familie.

M.C. (cu o mutră de păgân proaspăt creştinat): Poate că aşa e. Dar dacă ar fi exact aşa, cine ar descoperi continentele, arhipelagurile, cine le-ar întocmi *contururile?* Cine ar face harta lumii?

Eu: E chiar atât de necesară harta lumii?

M.C.: Uneori, cla Alteori, e dăunătoare, Nu ştiu cât folos au adus lumii hărțile amiralului Piri Reys, care mai mult au încurcat lucrurile!

Salamanca: Hărțile unui amiral nu pot fi niciodată dăunătoare!

Ce oră se făcuse?

— Tinere! strigă M.C. Nimeni nu răspunse la acest apelativ – Tinere! ridică vocea marele detectiv.

— Cu mine vorbiți, domnule maior? întrebă Valentin

— Dar cu cine altul? Cine e mai tânăr pe-aici?

— Nu ştiu care din noi doi e mai tânăr.

— De ce eşti obraznic, Valentin?

— Îmi este somn!

— Mai rezistă un pic, treaba e ca şi rezolvată. Apoi şi mai blând, M.C. îi spuse: Te rog, explică-ne ce reprezintă calculele acelea?

— Dar dumneavoastră n-ați înțeles?

— Eu, da, însă vor să ştie şi ceilalți... Amirale, te descurci în formulele astea simple?

— N-avem bani eterni, însă aurul este etern, răspunse S. Şi adăugă, fără nici un sens: Te-am auzit, lupoaico, sosesc!

— Lasă prostiile, zise M.C. Ai înțeles ce e acolo?

— Sigur! Exact ca şi dumneata! Dar poate ne lămureşte puştiul.

— Totul e limpede, zise Valentin, imitându-l pe marele detectiv.

— Pentru noi doi e limpede însă explică-le şi celorlalți! ceru M.C.

— Sunt nişte formule, nu chiar, atât de simple, şi, parțial, greşite, parc-ar fi copie după un alt document, dar în esență e vorba de densitatea unei sfere cu D de 17 cm, iar R de 8,5 cm.

— Vrei să spui greutatea unei sfere.

— Corect se formulează densitatea.

— Ce fel de sferă?

— O sferă metalică.

— Bineînțeles că metalică, aprobă bine dispus marele detectiv. O sferă *plină?*

— Da, o sferă plină. Dar calculul e puțin greşit, nu prea mult.

— O sferă de fier?

— Nu!

— Cupru?

— Nu!

— Aluminiu?

— Nu! E vorba de o sferă de aur cu diametrul de 17 cm, în greutate de circa 156 kg.

— O sferă atât de mică poate fi aşa de grea?

— Da, fiindcă aurul are o densitate de vreo şase ori mai mare decât fierul, preciză Valentin. Şi apoi, împietrit: LINIŞTE!

Am auzit cum cineva umblă prin castel, apoi iarăşi mieunatul acela de pisică sălbatică.

Am aşteptat în linişte vreo zece minute.

— Să mergem, ordonă marele detectiv. Toți! În camera lui Robert Bia!

Acesta nu dormea, nu părea nebun, nici beat. Lampa ardea. Alături, pe noptieră, o sticlă, un pahar plin, neînceput.

În alt ungher un patefon şi un disc.

— Drace! făcu amiralul Salamanca. Patefonul căpitanului Alin Bia. Amiralul învârti de manivelă, puse discul.

Răsună o uluitoare voce de bas:

„Achetez les boublishky
Brûllantes boublishky
Achetez les boublishky
Venez plus vite![3]”

---

[3] Traducere aproximativă, în limba franceză, a unui vechi cântec rusesc: *„Cumpărați bubliciki / Bubliciki fierbinți / Cumpărați bubliciki / Grăbiți-vă!”* („Bubliciki”, în limba rusă, covrigei.)

— Vocea lui Şaliapin, spuse cu o anumită tristeţe Salamanca. Fostului meu căpitan, Alin Bia, îi plăcea foarte mult Şaliapin...

— Bine, amirale, spuse M.C. şi se aşeză pe marginea dormezei, unde zăcea Robert Bia. M.C. mirosi paharul de pe noptieră şi-l puse la loc.

— De ce l-ai otrăvit pe Gheorghe, domnule Bia? De ce ai otrăvit şi câinele?

— N-am de gând să răspund la nici o întrebare!

— Prea bine. Să mergem. În prag, marele detectiv se opri: – Să ştii că am aflat totul, domnule Bia!

— Îţi închipui doar că ai aflat! Şi râse, urât de tot...

— Somn uşor, domnule Robert Bia, spuse marele detectiv şi închise uşa. Ne-am retras cu toţii în aceeaşi neagră bucătărie. Am mâncat. Apoi ne-am instalat, pe măsura posibilităţilor. Aveam o presimţire sumbră, în vreme ce bărbaţii cărau nişte saltele. Marele detectiv avea figura impenetrabilă – termen ce se foloseşte în asemenea situaţii. Am dormit, cu chiu cu vai; în zori, numai Valentin, cel mai tânăr, mai dormea, dar a fost trezit fără milă. Cred că M.C. n-a dormit defel. Poate aceasta e una din marile sale calităţi.

În zori, aşadar, urcarăm în *Wi* şi-n *850*.

— Pe Robert Bia nu-l luăm cu noi? am întrebat.

— Doarme liniştit, spuse marele detectiv, şi dădu semnalul de plecare.

Am ajuns la mormântul căpitanului de cursă lungă. După noi, au venit nişte prea-curioşi, dar au fost trimişi la plimbare. Şi atunci n-am mai răbdat:

— Ce era în paharul lui Robert Bia?

— Coniac şi cianură de potasiu, domnişoară.

— Şi l-ai lăsat aşa?

— Exact: aşa!

— Eşti un asasin, domnule Maximilian Cornea!

— Cine ştie?! făcu el, aprinzând o ţigaretă.

Acum îmi amintesc fiecare amănunt. El, marele detectiv, mă privi cu ochi străvezii de departe, de foarte departe, şi mai

mult chiar. Apoi privirile lui se încâlciră în părul meu „lunatec”.

— Eu, asasin? Crezi? Ce era să fac cu acest om foarte bătrân, care *nici măcar nu era nebun?*

— Şi acum e mort?

— Fără îndoială. A murit simplu şi iute, fiindcă era un toxicolog priceput, a făcut *Chimia* la Bucureşti şi a lucrat câtva timp la laboratorul de criminalistică din Oradea. Înainte de a venit aici, am făcut o călătorie prin toată țara. E ceva vreme de când sunt pe urmele cazului ăstuia „Accidentul” lui Gheorghe Bia doar a precipitat lucrurile.

— Totuşi, eşti un asasin! Nu poți lăsa un om să se sinucidă.

De data asta mă privi cu indiferență.

— Da! Era mult măi uman să dezvălui cele patru crime ale sale şi să fie pus în temniță pentru restul vieții.

— Patru crime!

— Patru! Am şi făcut conjunctivită de praful arhivelor pe care le-am cercetat. Alin Bia era un om isteț, a trecui cu strălucire prin *Şcoala de marină* din Constanța, a avansat rapid ca ofițer de bord, apoi secund, apoi căpitan de cursă lungă. Cargobotul *Septentrion* aparținea unei companii din Marsilia.

— Te pomeneşti că te-ai dus şi la Marsilia, ca să constați acest lucru.

— N-a fost nevoie! Din depărtări, le-a scris lui Gheorghe şi Robert, îndemnându-i să facă şcoala de scafandri. L-au ascultat. Ei doi se aflau pe bordul navei *Septentrion,* ei erau străinii pe care nu-i cunoştea echipajul.

— Asta o ştii de la mama, domnule maior?

— Nu De la un alt Bia, Vasile Bia, tot un fel de unchi al dumitale, domnişoară Alberta. Pe care Gheorghe şi Robert au încercat să-l atragă în aventură, dar care a refuzat. Amirale! N-ai observat nimic printre vechiturile din casa aia haotică.

— Am văzut funii putrezite şi ceva ce semăna cu rămăşițele a două căşti de scafandru.

— Şi unde anume ai văzut căştile?

— Sub patul lui Robert Bia.

— Aşa e, făcu M.C. Mă întreb de ce le ținea acolo! Amintire a unei tragedii? În Marea Coralilor, scafandrii Gheorghe şi Robert Bia au recuperat aurul de pe epava lui *The Blue Bird.* N-am aflat cum şi când acel aur a fost topit şi transformat în sferă, dar ştiu că Robert, din lăcomie, l-a azvârlit pur şi simplu în mare pe căpitanul Alin Bia.

— Asta de unde o mai ştii?

— Secundul Hobson – mereu coincidențe de nume! Fiind ascuns, a asistat la tragedie, l-a văzut pe Robert lovindu-l pe căpitan şi aruncându-l în mare dar ce e vanitatea!, în felul acesta el a devenit, pentru o vreme, căpitan, cum prevede legea mării. A tăcut, ferindu-se de cei doi străini. După ce s-a retras pe uscat, i-a scris mamei dumitale, domnişoară Alberta, având mustrări de conştiință, dar i-a scris în limba engleză. Mama dumitale n-a înțeles decât că e vorba de Alin, Gheorghe şi Robert, din rest nimic, dar a păstrat scrisoarea.

— Aşa e, mama păstrează toate scrisorile, făcu Alberta palidă, speriată.

— Gheorghe şi Robert au ajuns, cu ajutorul şansei şi a iscusinței diabolice a lui Robert, la Constanța. Aduceau şi comoara cu ei. Vă amintiți de acele cufere întărite cu tablă de alamă? Au pus comoara într-un coşciug, au închiriat un camion şi au venit aici.

— O clipă, l-am întrerupt Comoara, aurul, se prezenta deja sub formă de sferă?

— Consider că da! Aşa-zisul mormânt fusese deja clădit dar aceasta n-a fost decât una dintre ideile lui Alin Bia. El nu se gândea la mormânt, ci la un monument. Într-un fel, căpitanul de cursă lungă era un romantic, un artist.

— Aşa e, bombăni Salamanca.

— Însă Gheorghe, care era fratele lui Alin, nu simplu văr de-a nu ştiu câta spiță, i-a cerut lui Robert, de cart se temea în fond, să instaleze pe vâsle, sus, globul de aur, căptuşit cu un metal oarecare, pe care era desenată harta lumii. Robert a fost de acord, a năimit doi zdrahoni, au instalat scări şi au încercat să pună pe vâslele acelea trainice globul, dar patru oameni, adică Gheorghe, Robert şi cei doi zdrahoni n-au putut stăpâni acea greutate de vreo sută şaizeci de

kilograme, şi eu cred că Robert a făcut intenționat o mişcare greşită, el cunoştea bine terenul şi calculase multe, dar nu chiar totul. Globul a căzut, rupând un colț al blocului de marmură...

— Eu am semnalat acest fapt, am zis.

— Ai şi dumneata unele merite, domnişoară Sibil Bia.

— Dar de ce şi-au complicat viața, transformând aurul în glob şi aducându-l aici?

— Aceasta a fost ideea căpitanului Bia, inexplicabilă, sau explicabilă doar în măsura că avea o fire de artist iar Gheorghe i-a cerut lui Robert să fie respectată dorința fratelui său Robert a acceptat, formal. Globul a căzut, a zdrelit marmura şi s-a rostogolit mai departe pe albia acum uscată a acelui pârâiaş. Fiind foarte greu, se rostogolea tot mai iute. Veniți după mine, vă rog!

L-am urmat. În timp ce coboram panta, umplându-ne de scaieți, am întrebat:

— Prin urmare, acela nu e un mormânt adevărat?

— Vom vedea! Robert era un tip ingenios.

Ara coborât până ce albia uscată a pârâului se pierdea, într-un mic lac.

— E balta numită Slătioara, spuse M.C. De fapt o mică mlaştină. Undeva în gaura asta s-a pierdut comoara. Încercați de-o găsiți! Cât despre mine, în marea mea carieră am găsi de toate, spărgători de bănci, ucigaşi, otrăvitori. Cu hoții de buzunare sau cu proxeneți nu m-am încurcat, nu erau de nivelul meu. Comori n-am descoperit niciodată, şi cred că asta a fost ultima mea ocazie!

— Şi mai departe?

— Mai departe ce? E simplu Robert Bia era mulțumit, socotea că aurul lui e la loc sigur, se bizuia pe însuşirile sale de scafandru... dar acolo nu e apă, ci mlaştină şi nămol Robert şi-a dat seama mai târziu că n-are nici o şansă, dar pentru moment îl deranjau cei doi zdrahoni care poate mirosiseră ceva, aşa că i-a înlăturat cu sânge rece. Cazurile acestor crime neelucidate le-am găsit în arhive.

— Dar de unde ştii că erau chiar cei ce l-au ajutat pe Robert?

— Tot din dosarele procurorului de pe vremuri. Numele acestor lucrători e pomenit în legătură cu construcția monumentului.

— Dar de unde ştii că Robert i-a înlăturat?

— O deducție logică Au murit otrăviți.

— Iar Gheorghe, fratele căpitanului?

— Gheorghe era bolnav în ultima vreme, bănuia că n-o mai duce mult şi voia să moară cu sufletul împăcat, aşa că a început o scrisoare de spovedanie. Cui? Mamei dumitale, domnişoară Alberta. Robert l-a surprins, i-a smuls petecul de hârtie şi l-a aruncat pe fereastră, mototolit. Apoi, gândindu-se că Gheorghe va recidiva, i-a venit de hac, dar mai târziu şi-a dat seama că comisese o imprudență aruncând acel început de scrisoare pe fereastră, şi a ieşit s-o caute! N-a mai găsit-o! În schimb, de undeva a apărut dulăul acela alb, dând din coadă, jucăuş. Instinctul nu l-a avertizat Robert i-a adus o bucată de carne pe care presărase ceva letal... Apoi a căutat scrisoarea lui Gheorghe cam în direcția de unde venise câinele. N-a găsit-o.

— Dar dumneata ai găsit-o?

— Eu, da! Eu am căutat în direcție *contrarie.* Marele detectiv îşi privi ceasul. E chiar timpul să ne întoarcem!

— Şi unde e acea scrisoare?

— Uite-o! Marele detectiv îmi puse sub nas o bucată de hârtie mototolită.

„Dragă Lucreție, să *şti* că frate-meu Alin n-a murit de moarte bună. Să *şti* că Ro..."

SUS LA MONUMENT ne aştepta o altă surpriză. Sosise un camion. Vreo şase semi-urbani, cu hârlețe şi târnăcoape, aşteptau înfricoşați.

— Ei, dați-i drumul! ordonă marele detectiv. Nu clintiră. Care-i şeful vostru?

Un ins palid înaintă. M.C. îi prezentă autorizația de deshumare. Fără efect. Atunci amiralul Salamanca, scoase plosca lui încăpătoare. O reumpluse, prevăzător. Plosca circulă din mână-n mână apoi şeful echipei luă un hârleț şi strigă: „Măăă! Nu facem nimic ilegal Dați-i drumu! Că dup-

aia domnu amiral ne mai dă de băut”. Şi se apucară să sape, iar marele detectiv murmură la urechea mea:

— Nu m-aş mira ca sub marmură să se afle cei doi zdrahoni tocmiți de Robert, sau măcar unul din ei... Răposatul Robert era tare descurcăreț...

— De unde ştii că Robert chiar a luat azi-noapte otravă?

— Am fost azi dimineață şi am verificat. Dormeați cu toții.

— Ceva şchioapătă aici, domnule M.C.! Eu n-am închis ochii toată noaptea!

În afară de această minciună – dar nu eram sigură că e chiar minciună – presupunerea marelui detectiv se dovedi eronată: sub monument nu se afla nimic. Chiar nimic. Salamanca porunci muncitorilor să netezească pământul, le mai oferi ceva să sugă şi le dădu liber. Ăia abia aşteptau.

— Uite cum stau lucrurile, atotştiutorule, i se adresă amiralul marelui detectiv: în coşciugul adus aici nu se afla cadavrul lui Alin Bia, ei aurul, e chiar aşa. Căpitanul de cursă lungă zace unde-n adâncul oceanelor, e un mormânt demn de el. Dar mai e ceva foarte important: Alin Bia nu căuta comori, nu căuta aur, era un om senin şi curios, îl pasionau vechi documente, relicve, geografia, trecutul pământului. De-aia echipajul sau era tot timpul nemulțumit. Spre ghinionul lui Alin Bia, pe *The Blue Bird* Robert şi Gheorghe Bia au descoperit aur. O comoară. Blestematul de aur care-i învrăjbeşte pe oameni.

— Şi vrei să spui că Gheorghe Bia, care semăna mult cu fratele său Alin Bia, a luat comanda navei şi a adus-o în Constanța?

— Nu vreau să spun nimic asemănător. Probabil că acel secund Hobson a luat ei comanda, dar nu pot spune nimic exact, fiindcă nu eram de față!

— Bine, am intervenit. Globul de aur, comoara, zace undeva în nămol. Dar dublura care se află şi acum sus pe vâsle cine a executat-o?

— Bijutierul Dobre, spuse marele detectiv.

— Ai dovezi?

— Da! Aţi văzut acele bucăţi de metal curbe din atelierul bijutierului? Câteva bucăţi asemănătoare se aflau în „castelul” familiei Bia.

— Şi ce e cu ele? am insistat.

— Simplu ca bună ziua. Acelea au constituit negativul sau matriţa în care a fost turnat globul fals.

— Dar de ce a folosit aur pentru un fals?

— Dobre a minţit. Nu e pic de aur în acest glob de pe vâsle. Dar e un aliaj rezistent, greu corozibil.

— Şi ce măsuri ai de gând să iei împotriva lui Dobre?

— Eu? Nici una. Există legi care vor stabili.

— De ce nu-i oferi şi lui Ovidiu Dobre posibilitatea de a lua o doză de arsenic – că e otrava dumitale preferată, domnule Maximilian Cornea?!

— Dacă are, n-are decât să ia arsenic cât doreşte. Scumpă domnişoară Sibil! Robert Bia a luat otrava de bună voie, nu l-a obligat nimeni, nimeni nu i-a sugerat măcar aşa ceva. Eu nu ştiu nimic. Noi nu ştim nimic.

— Să ne grăbim înapoi, am zis Poate că Robert e în viaţă. Nu e legal să...

— Domnul M.C. a spus adevărul Robert Bia e mort, am fost sus împreună cu maiorul. Eu personal nu cred că a luat otravă, ci a murit de inimă rea. Oricum, îşi merită soarta. Iar căpitanul de cursă lungă zace undeva-n ocean, poate că e mai frumos aşa – iar eu – amiralul trase o doză din ce mai rămăsese în ploscă şi strigă: Valentin! Adă iute ghitara!

Am crezut că înnebunise, dar amiralul S. nu face parte din categoria celor ce-şi pierd minţile.

Aruncă plosca deşartă în iarbă şi acordă ghitara.

Apoi îşi îndreptă trupul semeţ, peste care trecuseră anii fără a lăsa urme grele.

Apoi se întoarse, nu în direcţia monumentului, ci undeva către sud *către marile oceane.* Am înţeles de ce. Şi intonă, imitând destul de bine glasul lui Şaliapin, cântăreţul preferat de căpitanului de cursă lungă:

„Cumpăraţi covrigei
Covrigei fierbinţi

Cumpărați covrigei,
Grăbiți-vă, grăbiți-vă!”

DEODATĂ, INEVITABILUL...

unu

Trăia odată o pisică mică şi tânără ce a visat într-o noapte un detectiv mare şi bătrân. Sau, poate, l-a întâlnit aievea? În orice caz, acest bărbat, impozant, odinioară, părea să fie cam pe ducă. După multe izbânzi, încercase o serie de eşecuri ce-i ridaseră şi mai mult figura, iar acum, scos la pensie, îşi petrecea timpul mai ales prin taverne mohorâte, iar foştii colegi care şi-l mai aminteau îl tratau distant, cu toate că avuseseră de învățat de la el. Pe fostul copoi, pe nume Gaston Leuca, nu-l mai amuza nimic şi, după felul lipsit de *ritm* şi de satisfacție în care îşi sorbea cu înghițituri amare vinul ieftin, nu era greu să ghiceşti că-l stăpâneau gânduri negre. Printre picioarele sale se învârtea mereu pisica aia mică – e ciudat că-l prefera dintre ceilalți clienți, ciudat că pisicuța ce aparținea patronului Galdi îl prefera pe Gaston Leuca; patronul Galdi conducea o pivniță rău famată, pe nume *Ultimul clopot*, al cărei singur avantaj era că aici bojocii la grătar, rachiurile şi vinul erau parcă mai ieftine, în rest, fauna, *foarte ieftină.*

Gaston Leuca nu stătea pe roze cu paralele; încercase să deschidă un cabinet particular (cabinet e, desigur, pretențios spus), şi-l amenajase chiar în mica lui garsonieră. A amenaja – iarăşi pretențios spus! Instalase în antreu o măsuță, o acoperise cu o sugativă mare, pusese cerneală şi toc, orânduise o stivă de file ce rămâneau mereu goale. Rareori se prezenta la „cabinet” câte o muiere amărâtă care nu-i cerea să descifreze un delict serios, ci să-l vindece pe bărbatul ei de darul beției – grea poruncă, fiindcă în acest „dar” cam picase

şi Gaston Leuca. Mai nimereau în antreul său prăfuit şi alţi clienţi, dar numai cu fleacuri. Pentru a-şi impresiona vizitatorii, Leuca atârnase pe câte un perete tablouri-picturi primite odinioară de la tineri pictori ce promiteau să devină mari... Dar cum pe Gaston Leuca îl urmărise ghinionul, tinerii pictori, îmbătrâniţi acum, întârziau să devină celebri – sau te pomeneşti că mai întâi era cazul să moară?! Să moară pictorii, sau Leuca, sau toţi?!

În orice caz clienţii ce nimereau întâmplător pe-acolo nu erau oameni cu punga burduşită, de unde şi tantiemele lui Gaston Leuca erau infime, atât cât să-şi poată ucide *o* noapte de insomnie la *Ultimul clopot,* al cărei proprietar, al tavernei deci, Galdi, o namilă fără scrupule, era în acelaşi timp şi proprietarul pisicii celei mici, o contradicţie desigur, dar o contradicţie fără importanţă. Când nu dormea, pisica aia mică se învârtea prin taverna fumegoasă printre picioarele muşteriilor, dar fiecare se ferea să n-o calce pe coadă, că i-ar fi sărit muştarul patronului. Pisica aia mică era singura slăbiciune a lui Galdi dacă nu punem la socoteală şi slăbiciunea pentru parale.

Acolo, singur, fumând ţigarete ieftine, sorbind din vinul cel mai ieftin, Gaston Leuca se simţea înconjurat die felurite matahale, de mutre mai mult sau mai puţin suspecte, dar probabil nu-i păsa. Parcă se claustrase de bună voie în acest infern în miniatură, unde singura fiinţă ce avea suflet blând era pisica aia mică – dacă avea suflet. În rest, îi era suficient lui Leuca să-şi rotească privirea ca pe-un compas – însă rareori o făcea – ca să dea de foştii săi clienţi. Destui îl cunoşteau, plănuiau poate o răfuială definitivă cu el, dar din motive misterioase o amânau mereu. Şi Galdi-patronul îl cunoştea prea bine, bătrânul poliţai îi băgase de câteva ori la zdup, dar Galdi, cu o „bunătate" tipică pentru un fost răufăcător (parcă ar fi devenit un binefăcător!), îl trata cu o anumită condescendenţă. Normal, acum el era cel mai tare! Acest Galdi, în viaţa sa aventuroasă de mică anvergură totuşi, îşi formase o reală experienţă, de mare anvergură, asupra oamenilor şi a vieţii, oamenii sunt aşa cum sunt, viaţa e aşa cum e. O mie de fluvii, mari nu spală un păcat

mic dar intenționat. Un păcat mare, neintenționat, se spală de la sine.

Dar aceste gânduri nu-i aparțineau neapărat banditului Galdi, nici fostului detectiv Leuca, şi cu atât mai puțin pisicii celei mici. Atunci, cui? Misteriu!

Gaston Leuca intra la *Ultimul clopot* ca la el acasă, deşi e cam exagerat spus, sau invers spus, sau cum doriți. Acolo, pe vremuri, el operase numeroase arestări, iar acum, tot invers, putea fi el oricând arestat. Comisese imprudențe? Apărase drepturi nelegitime, apărase ogorul cuiva ce-şi însuşise şi ogorul altcuiva, comisese abuzuri de alt soi? Nu, nu, nu..., cu toate că, fiind posesor al unui „cabinet", având autorizație, i se iviseră prilejuri de a comite nedreptăți, dar nu le comisese. Totuşi, putea suferi oricând consecințele unui mic denunț, deşi foştii bandiți de la *Ultimul clopot,* acum şi ei „pensionari", îşi dădeau coate, făceau pariuri, cu toate că pentru ei existența acestei ruine de Gaston Leuca nu valora un franc, nici măcar nu năzuiau către vreo răzbunare. Pe ce pariau atunci excrocii, sau foştii excroci? Pariau şi ei pe diferite „cauze", mai fanteziste sau mai puțin fanteziste, de pildă cine o va călca primul pe pisica aia mică pe coadă sau în ce moment Gaston Leuca avea să fie apucat de guler şi azvârlit în stradă pe caldarâm de către fostul delincvent Galdi, odinioară arestat şi condus cu cătuşe, cu brățări de argint pe labe, de către fostul nemilos polițai de 24 carate Gaston Leuca?

Ultimul clopot era prin tradiție o tavernă rău famată şi, aş putea să afirm cu certitudine, o tavernă chiar balcanică, adică de faimă balcanică. Multe fire se întretăiau aici. Aur (contrafăcut), diamante (false) şi tot soiul de alte drăcii se puteau procura aici. Odinioară, tânăr, vânjos, şi neînfricat, detectivul Leuca încercase să pună capăt acestor tranzacții, dar iute ajunsese la concluzia că „într-o soțietate fără moral şi prințip..." – n-are rost să insişti. La concluzia asta îl aduseseră şi câteva argumente *forte.* Câțiva plumbi îi şuieraseră pe lângă urechi. Nu-l nimeriseră, dovadă, poate, că pungaşii sunt proşti ochitori, dar un pumnal aruncat din beznă, pe la spate, aşa cum atacă mişăii, îl nimerise exact, în

sfârşit, nu tocmai exact, undeva lângă inimă, urmaseră chinuitoare zile de spital, complicații la rană... suficient ca lui Gaston Leuca să-i piară mare parte din avânt...

Acum – sfidându-şi destinul parcă – îşi pierdea timpul chiar la *Ultimul clopot*, fumându-şi țigareta, sorbind cu economie din paharul de vin. Din întâmplare – oare? – pisica aia mică unduia mereu printre picioarele sale. Era mică, proastă, dar poate că avea în micimea şi prostia ei un anumit echilibru, nu vreau să spun deşteptăciune, ceva ce ține de instinct, sau cum îi zice, poate că simțea prin mustețile ei lungi care-i om bun şi care nu. Era, detectivul Leuca, el, care se războise o viață, un om bun, el, care se luase în furci cu alții, ce e drept, nu foarte buni? Altă întrebare...

Cert e că Gaston Leuca, încălțat cu ghete grosolane, simțea „mângâierea" pisicii şi avea grijă să nu facă vreo mişcare neglijentă, să n-o vatăme, nu de frica patronului Galdi, însă şi el iubea mâțele. Singura asemănare dintre el şi Galdi. Aburul vinului urca încet în creierii lui. Dar adevărul e că fostul copoi nu le făcuse niciodată bucuria fostelor sale victime de a-l vedea criță.

O fi fost şi asta una din ambițiile lui? Greu de spus...

La ce se gândea oare Gaston Leuca? La mica sa garsonieră plină de praf, unde nu-l aştepta nimeni, la picturile căpătate din partea unor artişti ce *abia urmau* să devină celebri, la întâlnirile cu fel de fel de oameni ce-i apăruseră-n cale, sau la ceea ce se alesese după toate acestea – o bătrânețe lipsită de romantism (există oare şi bătrâneți romantice? Oare? Poate că da...)? Se gândea la un final de viață – ca să nu-i spunem moarte – şi la ultimul drum pe care nu-l va însoți nimeni? Măcar pe şefii de triburi de aiurea îi însoțeau, obligatoriu, nevestele, servitorii şi o groază de provizii pentru lumea de apoi – mare avantaj! Sau se gândea la pisica aia mică, sau poate chiar la nimic...?

Pe masă, în fața lui, se afla o notă de plată. Cineva consumase un antreu cu ciuperci, frigărui, şampanie. Chiar Galdi iscălise nota de plată. Rareori Galdi sau oamenii săi se demiteau să emită note de plată, dar, fără îndoială, omul ce băuse şampanie nu era un oarecare, ci un vestit. Galdi în

persoană îl servise, îl onorase cu iscălitura sa, fapt ce spunea multe.

Fostul detectiv Gaston Leuca întoarse nota de plată, scoase din buzunar un toc rezervor de aur, amintire a unor vremuri mai bune, şi scrise cu majuscule pe dosul notei: „Să crape idioții din lume! Să nu ne fie milă de ei! Şi să nu-i regretăm!”.

— Ce năzbâtii aşterneți acolo, domnule comisar?

Leuca tresări şi se întoarse; în spatele său, peste umăr, stătea chiar Galdi, se apropiase cu paşi de pisică, altădată, totuşi, Leuca l-ar fi simțit, dar acum...

— Mă spionezi, patroane?

— Nici gând, domnule comisar! Dar v-am adus încă un vinişor. Şi, între altele, sunt de acord cu ceea ce ați scris acolo: „Să crape idioții din lume!”.

Deci patronul era de acord! Biiine... Galdi lăsă pahar vil în fața lui Leuca şi se îndepărtă cu aceiaşi paşi de pisică. Sub masă, pisica aia mică se frecă de picioarele detectivului. Acesta luă nota de plată pe care scrisese „gândirea” amintită, o rupse în bucățele, pe care le aruncă în scrumieră, şi avu senzația bizară că e studiat. Nu! Ceva mult mai complicat: cineva îl *imita!* Un necunoscut, de cealaltă parte a cârciumei, tot singur la o masă, rupea în bucățele mărunte o hârtie, poate tot o notă de plată, poate un răvăşel de amor. Puțin probabil, necunoscutul era de-o vârstă cu Gaston Leuca, adică tot o epavă...

Gaston Leuca îşi încordă memoria lui amorțită Rămase multă vreme la *Ultimul clopot,* până ce individul care-l *imitase* părăsi localul. Leuca se mută imediat la masa lui. Unul din oamenii lui Galdi veni să afle cauza, Leuca spuse că dincolo e curent şi ceru să i se aducă paharul; în timp ce chelnerul se îndepărta, fostul detectiv deşertă în palmă conținutul scrumierei, iar conținutul palmei în buzunar. Treabă făcută bine: sosi şi vinul...

Din ziua aceea, da, gentlemani, din acea zi afurisită începu o blestemată vânătoare. Cine vâna, pe cine? Uneori Gaston Leuca îl vedea pe „imitator” prin locantele vecine, alteori, iarăşi şi iarăşi, la *Ultimul clopot.* Nu se apropia niciodată de

el. Individul dispunea de un veritabil tic, nervos, sau cum doriți a-i zice: rupea hârtii, de mică, de mare valoare, în orice caz nu bancnote de un milion de lire, dar mai ştii!!! Câte ajunseră între labele asprite de oboseală, bătrânețe şi descurajare ale lui Gaston Leuca erau foițe fără însemnătate, *fără valoare.* Individul, pururi absent le defalca iute, cu aceleaşi gesturi nervoase, triste. Le rupea repede, repede, cu o mască sfâşiată pe figură, parcă s-ar fi despărțit definitiv de ceva infinit de frumos, infinit de infinit, – dar, cum avea să constate Gaston Leuca, ce aduna cu încăpățânare aceste palide resturi, nu erau decât note de plată, sau bilete la cinematograf, sau, şi mai lugubru, simple hârtii goale…

Cine ar fi intrat în odăița *privată* a lui Gaston Leuca – dar nu pătrundea nimeni, – ar fi văzut pe duşumea un spectacol – oare e cuvântul potrivit? – demn de un regizor neorealist. Covoarele, ieftine, ce le poseda Leuca fuseseră date la o parte. Într-o simetrie perfectă, – dar, geometrii ne-o afirmă, simetriile nu pot fi perfecte, sau nu vor să fie – se încrucişau două şiruri de hârtii reconstituite cu migală, începând cu *prima.*

Prima hârtie ruptă în bucățele, într-un anumit fel, polițistul Leuca o găsise în urmă cu mulți ani la locul unei crime odioase. Nu-l găsise pe *autor*, şi de-aici începuseră eşecurile sale… În ce-l priveşte pe asasin, îi pierduse definitiv urma. În sfârşit, poate nu chiar definitiv…

În mintea fostului mare detectiv Gaston Leuca se instaurase ideea, şi poate că nu eronată, că poți reconstitui profilul unui individ după:

— forța ce o depun degetele când rup o hârtie;

— forma, sau felul, în care e ruptă o hârtie;

— în câte bucăți sau bucățele e ruptă;

— şi, printre altele, dacă e mototolită după ce e ruptă.

Or, Gaston Leuca, după o „vânătoare" de câteva luni, avea certitudinea că *prima* hârtie ruptă în bucățele şi-ntr-un anumit fel, pe care el o culesese şi o depozitase cu o încăpățânare demnă de o furnică, sau chiar de două furnici, o culesese deci de la locul acelei crime odioase, corespundea, din toate punctele de vedere, cu celelalte hârtii sau hârtiuțe,

rupte, la *Ultimul clopot* sau prin alte locuri, unde-l urmărise pe „client”.

Le măsurase, le numărase, verificase „halul de mototolire”, ajunsese la o concluzie şi-n privința forței – în descreştere – a acelor mâini şi dobândise o certitudine. E mare lucru să dispui de o certitudine, când e vorba de o biată operație criminalistică, dar dacă asta ți-e meseria…

Gaston Leuca, singur în nopțile sale amare, efectuă o adevărată operație artistică, lipi fiecare bucățică de hârtie, dar în aşa fel ca să se vadă clar conturul, puse fiecare bilet sau notă într-un plic şi se duse direct la Miliție, unde nu-l mai cunoştea nimeni, cu excepția unui bătrân portar, ce supraviețuise şi care-l salută milităreşte şi-i dădu chiar sfaturi, refuzând un bacşiş.

Urmând sfaturile, după oarecare aşteptare, pândit de ochi vigilenți ce-l urmăreau prin ferestruici, fiindcă mutra lui Leuca le părea şi probabil şi era suspectă, fostul şef de brigadă criminală fu acceptat în biroul luminos al unui căpitan. Sosise clipa cea mare…

Tânărul căpitan dădu dovadă de bunăvoință, ascultând relatarea cam prelungită a lui Leuca, în cazul cu pricina. Apoi îşi aprinse o țigaretă şi, răbdător, căzu de acord că bătrânul Gaston Leuca îl descoperise pe marele asasin, el lăsase în urma lui trei cadavre, după care ceru prin telefon să-i fie adus dosarul.

Dosarul îi fu adus.

Începu să-l răsfoiască, agale, şi întrebă dacă Leuca fusese şeful brigăzii ce trebuia să elucideze cazul. Leuca făcu eroarea de a mărturisi că da. Atunci ratase cazul, dar adăugă:

— Acum îl am la mână!

Tânărul căpitan mârâi înfundat, frunzări mai departe dosarul, se uită absent la hârtiile, adică hârtiuțele, adunate luni de zile de Gaston Leuca, şi în cele din urmă decise:

— nu se poate stabili identitatea unui asasin doar după felul în care rupe o hârtie;

— nici după forța ce o depune când rupe acea hârtie;

— nici după numărul de bucățele în care este ruptă;

— nici după felul în care e mototolită după ce este ruptă.

— Alte dovezi mai aveți? întrebă tânărul căpitan.

— Nu am...

— Ei, ce să-ți fac?!

— Deci am muncit degeaba?

— Degeaba! De ce degeaba? se răzgândi căpitanul. Există un extravagant cam în felul dumitale...

— Un extravagant?!

— Ei! N-am vrut să te jignesc! Îl cheamă Maximilian Cornea, a fost un mare detectiv, e ahtiat după curiozități...

— Şi unde-l pot găsi?

— În principiu, în clădirea învecinată, dar de obicei lipseşte! Umblă prin țară să culeagă tot felul de năzbâtii...

Gaston Leuca ieşit calm din biroul acela şi ezită în fața unui coş de gunoi dacă să arunce acolo toată munca sa. Iar seara se duse să ia „aperitivul" la *Ultimul clopot.* La cârciuma lui Galdi, de partea cealaltă a sălii, se şi înființase „dublura" sa.

Apoi Leuca scoase din buzunar o hârtie oarecare şi o rupse. Celălalt, „dublura", rânji, scoase şi el o foiță şi, după ce o rupse în mii de bucățele, o aruncă în scrumieră.

Apoi îşi zâmbiră, ca doi vechi complici.

Însă Gaston Leuca, zâmbind, gândea: „Degeaba, amice! N-ai să-mi scapi! Azi, ori mâine, ori poimâine, fie şi peste o sută de ani, pun eu mâna pe tine!".

doi

Chiar şi cărăbuşii, dacă lunecau într-o *asprime* a soarelui, cădeau vâjâind. Aici, în mijlocul oraşului, Maximilian Cornea, Iuga Martin, Adrian Mocanu cuceriseră nişte beri la gheață. Stăteau la grădina de vară şi nu le păsa de nimic. Era prea cald. Poate simțeau că, din pricina zădufului, chiar şi cei rău intenționați şomau...

— Mă simt bine, spuse M.C., marele detectiv, scoțându-şi haina. Numai de nu s-ar întâmpla ceva care să ne tulbure tihna!

— Ce ar putea să se întâmple?

— Imprevizibilul, Adrian, imprevizibilul! Sau inevitabilul...

Şi, deodată, inevitabilul se produse! La intrarea grădinii de vară se ivise o zveltă femeie cu păr „lunatec", de o apreciabilă frumusețe şi cu talie apreciabilă. Privire vagă, neobişnuită, gesturi molatice, dar ferme. O însoțea un cavaler elegant, dar ea îl opri: „Mulțumesc că m-ai condus Corado!" Şi-n acest timp îşi plimba ochii prin spațiu.

— Dar...? încercă elegantul lipsit de farmec.

— Scuteşte-mă de explicații, Corado! Du-te, acum!, şi cu cât mai iute dispari, *poate* ne revedem mai iute! Mai eşti aici?

Bărbatul elegant, „însoțitorul" acela, nu era decât o mămăligă.

El ascultă porunca.

Făcu un stânga-mprejur şi se duse cu tot dichisul lui, mirat că o pradă ce o credea sigură îi scapă aşa, brusc.

— O doamne, ştiam eu! murmură M.C., fără să se explice.

Dar nu era cazul.

Parcă şi berea nu mai avea nici un gust!

— Dacă domnişoara de colo nu este Sibil Bia, atunci eu nu sunt Adrian Mocanu, observă Ad. Mocanu.

— Cred că este chiar ea, spuse încercatul Iuga Martin. Dar parcă şi-a schimbat ochii...

— Ea este, rosti mohorât Maximilian Cornea Nu şi-a schimbat ochii... Dar pariez pe 30 de arginți că va veni la masa noastră. Şi marele detectiv adăugă: dar nu fără ocoluri! Aşa cum îi stă bine unei femei!

Femeia cu păr „lunatec", cu ochi întunecați de hipnotizatoare, abia se descotorosise de un curtezan plicticos, că printre şirurile de mese primi diferite invitații, de genul „un loc liber la masa noastră, domniță!" dar nici nu auzi aceste vorbe, ci înaintă cu pasul ei studiat. Elegant îmbrăcată, nu o „fâşneață oarecare"; ochii i se opriră ca din întâmplare la masa celor trei prieteni.

— Ce coincidență! zise.

— Sibil, nu te mai fandosi! Nici un fel de coincidență! Lasă asta, nu merge cu mine! Iuga Martin, Ad. Mocanu, domnişoara Sibil Bia!

— Ne cunoaştem, rosti Sibil Bia, întinzându-şi mânuța.

— Şi noi vă cunoaştem, rostiră împricinații.

Cu toții zâmbiră bine dispuşi, cu toții, în afară de Maximilian Cornea.

— Sibil, spuse el, după o tăcere plină de tâlc, m-aş fi bucurat să te văd urcând în vagonul unui tren ce pleacă undeva departe... Fiindcă ştiu că apariția unei femei printre nişte bărbați ce stau în tihnă le va complica viața. Mai ales când aceşti bărbați sunt şi detectivi... Iar femeia face şi ea pe detectiva...!

— Nu se găseşte şi pentru mine o bere aburită? ripostă Sibil, prea puțin intimidată. Berea i se aduse, iar femeia cu păr „lunatec" adăugă, blând, ca o *muță* ce-şi ascute ghearele: – Nu vin cu nici o complicație, prieteni! Treceam întâmplător şi...

Chiar atunci, la intrare, într-un spațiu gol năpădit de soarele torid încremeni un individ lung, slab, întunecat la chip, purtând haine întunecate, cu o față veştedă, cu ochii împăienjeniți de insomnii sau chiar de gânduri. Stătea încremenit că o stâncă, iar degetele nervoase îi forfoteau pe lângă trup.

— Pariu pe ce doriți că schizofrenicul de la intrare pe mine mă caută. În sfârşit, pe noi... Tu l-ai adus pe capul nostru, Sibil, acum când ne odihneam atât de bine!

— Acela? Nu-l cunosc! Nu l-am văzut în viața mea!

Între timp, stafia întunecată (contradicție: o stafie *trebuie* să fie albă...) conversa cu unul din băieții ce serveau berile. Îi şi strecură, prea vizibil, un bacşiş.

— Deşteptul de ospătar! zise Iuga Martin. I-a divulgat masa noastră!

Insul cu fața veştejită se apropia împleticindu-se, fără să fie băut însă.

— Pot să vorbesc cu domnul Maximilian Cornea?

— Tocmai a plecat, făcu Sibil Bia.

Individul o privi cu ochii trişti ai unui animal picat într-o capcană din care nu se mai poate ieşi. Apoi i se adresă direct marelui detectiv:

— Prin casa mea bântuie un demon... Îi place să-mi rupă hârtiile, dar nu asta mă deranjează, ci cu totul altceva. Un prieten, pe nume Gaston Leuca, şi el fost poliţai, mi-a scris numele dumneavoastră, domnule Maximilian Cornea, dar demonul a rupt foiţa în mii de bucăţele... Iată-le!

Tristul om puse pe masă un maldăr de hârtiuţe rupte, mototolite, dar un chelner nemilos veni şi le înlătură pe dată.

— Sunt în concediu, spuse M.C. Ia loc undeva pe-aici... (Asta suna: undeva, cât mai departe!)

Individul rămase neclintit, dar mâinile îi forfoteau.

— V-am reţinut numele, v-am căutat şi v-am găsit, spuse cu acelaşi glas funebru.

— Cu ajutorul acestei domnişoare?

— N-o cunosc... În casa mea bântuie mereu acelaşi demon!

— Un demon de femeie?

— Da de unde, ripostă cu voce schiloadă celălalt. Dacă ar avea demonul meu chipul drăgălaş al acestei..., nu-şi mai găsea cuvintele. Demonul meu l-a otrăvit pe şoricelul meu trandafiriu...

— Deci există şi un cadavru! constată Sibil Bia.

— Şoricelul meu trandafiriu, unic în lume, se căina celălalt.

— Nu bănuiam că demonii se ocupă de asemenea fleacuri, făcu plictisit M.C. Uite, domnule, acolo, o masă liberă!

— Demonul ce mă vizitează are figura schimbătoare, dar aceeaşi! Are enorme sprâncene, barbă vişinie, obrazul albastru, ochii sunt de foc! Are degete lungi şi gheare. De câteva ori s-a năpustit către gâtul meu... Am reuşit să mă apăr. Ştiţi cum? Urlând. Cred că demonul nu se sperie de orice, dar îi pune pe fugă urletul omenesc...

— Domnule! Ce reclami, de fapt? Ai fost ucis?

— Cum să fiu ucis?! Arăt eu ca un cadavru?

— Aproape, dar nu chiar... Sibil regretă imediat cuvintele ei demne de un poliţai dur.

— O să-l găsim pe demon, făcu şi mai acru M.C. Nu încăpem toţi aici! Uite, s-a mai eliberat o masă. Şezi acolo. Îţi trimitem noi o cafea. O cafea *antidemon.*

— Sunt fostul inspector Tiberiu Calancea. Vă pot plăti bine. Şoricelul meu trandafiriu... ca să iau mai amintesc de faptul că mi-a rupt hârtiile de prin sertare şi...

— Rezolvăm noi totul, spuse Iuga Martin. Şezi acolo, noi facem un *plan de acţiune.*

Tiberiu Calancea se aşează la masa indicată, frământându-şi mâinile, iar degetele i se mişcau precum coada *decapitată* a unei şopârle în amurg.

M.C. pocni din degete.

— O înghețată *antidemon* şi o cafea *antidemon!*

— Aşa: ceva nu servim... adică nu avem zise chelnerul, neştiind dacă e cazul să zâmbească sau nu.

— Înghețată şi cafea!

— Acum e limpede. Imediat!

Comanda sosi imediat, chiar imediat, ceea ce e de necrezut. Sibil se scotoci în poşetă, scoase două tablete, apoi le amestecă într-un sirop.

— Ce al pus acolo, Sibil?

— Calmante, simple calmante.

— A, da! Marele detectiv îl chemă pe chelner. – Te rog, du toate acestea la masa de colo, unde e individul singur în haine negre.

Ospătarul reveni cu tava, încurcat Tiberiu Calancea, omul cu şoriceii trandafirii, dispăruse, nu înainte de a fi aruncat o privire deznădăjduită spre cei în care-şi pusese speranța că vor fi salvatorii săi.

— Pune aici înghețata! Cafeaua arunc-o pe canal! ordonă Sibil Bia.

Chelnerul se execută.

— Ce fel de Indivizi sunteți voi? se miră Sibil Un om vă cere ajutorul... Când a plecat? Ar trebui urmărit!

— Nu intră în atribuțiile noastre şoriceii trandafirii şi demonii, replică Maximilian Cornea. Ştiam eu, Sibil, că apariția ta ne va aduce complicații! Tu ar trebui să iei calmantele, da!

Frumoasa femeie îi privi pe rând.

— O să aveți destule necazuri cu acest ins şi cu şoriceii lui!

— Ai şi semănat printre noi neliniştea, observă Ad. Mocanu.

trei

Pe uşă era o tăbliță lucitoare pe care un „artist” migălos, dar lipsit de gust, gravase Calancea Tiberiu – inspector. Împrejurul numelui şi al titlului gravorul executase câteva zorzoane îndoielnice. Totuşi, tăblița se prezenta lucioasă, curată, o freca zilnic fie acest Calancea, fie vreo femeie de serviciu.

Tiberiu Calancea – inspector! – evită liftul şi urcă pe scări până la etajul unde locuia. Se temea ca în lift să nu se pomenească iarăşi singur cu demonul. Vreo două persoane îi salutară scurt: nu avea prieteni şi era considerat un individ bizar. Le vorbise unora despre şoricelul trandafiriu, ucis acum, dar ăia căscaseră ochii şi plecaseră iute mai departe.

Calancea deschise uşa (ducea subsuoară un pachet), apoi o încuie la loc cu yalla, cu un drug, cu un lanț de siguranță.

Cu atâtea precauțiuni, cum de mai pătrundeau demonii la el?

În pachet avea lut şi o cutie de acuarele. Bătuse tot oraşul ca să deşt de un lut fin, caolin. Mută chiar în mijlocul sufrageriei o măsuță adusă din odaia învecinată, pe măsuță instală şi sprijini o pictură mare, greoaie, ce înfățişa tot felul de animale, de la elefanți până la... şoareci. Pictura aia, operă a unui desenator într-o doagă sau a unui zoolog, stătea rezemată de un maldăr de cărți grele. Oare le citise cândva? Apoi, după ce puse pe el un halat, studie opera.

Printre picioarele elefanților se zbenguiau trei şoricei şi, bizară chestie, erau chiar trandafirii. Tiberiu Calancea trase un fotoliu, se instală, privi împrejur, nu, demonul nu venise, dar ca precauțiune trase un urlet *antidemon,* apoi alese un şoricel, dintre cei trei, unul mai drăguț şi mai trandafiriu decât toți.

Din nefericire, în materie de sculptură fostul inspector era un ageamiu. După o trudă asiduă îi reuşi ceva ce semăna mai mult cu un păduche mare decât cu un şoarece!

Constată eşecul, frământă iarăşi lutul şi începu să *alcătuiască* un alt şoricel. La a patra sau a cincia încercare izbuti să confecționeze ceva ce arăta mai mult a iepure decât a şoricel, dar Calancea se declară satisfăcut. Se curăță pe mâini de lut, deschise cutia cu acuarele; îşi dădu seama că habar nu are cum să combine culorile ca să iasă un trandafiriu autentic. Prin urmare, dădu telefon unui aşa-zis prieten – deşi nu avea prieteni.

— Mă! urlă acela, tu ştii ce oră e?

— Habar n-am! Pendula în care locuia şoricelul meu trandafiriu...

— La naiba! Ai să trezeşti copiii!

— Păi eu n-am copii, ripostă, absurd, Calancea.

— Deşteaptă scuză! Bine! Acum, că i-ai trezit pe toți, explică-mi ce doreşti!

După ce căpătă indicațiile de rigoare de la acel presupus amic, prof de desen, Calancea luă două pensule, încercă să combine culorile. Acum pe foarte aproximativul şoricel licărea un foarte aproximativ trandafiriu... După ce isprăvi aceste două operații aberante, T.C. se dădu un pas înapoi să constate rezultatul şi dădu din cap mulțumit. Acum se gândea să pună şoricelul de lut în cuşculiță, care cuşculiță se găsea în pendulă, din care cauză aceea tăcea de mult timp, ca să nu deranjeze veghea sau neveghea şoricelului trandafiriu viu – de va fi existat acesta vreodată!

Calancea fost inspector, nu avea gusturi estetice prea exacte. Dar, ne întrebăm, care dintre esteticienii cu acte şi diplome au gusturi foarte exacte? În orice caz, Calancea după ce-şi studie „opera” din mai multe unghiuri (în privința asta imita, cu sau fără voia sa, specialiştii), consideră că reuşise...

Altcineva consideră că nu reuşise!

Două mâini cenuşii, cu vinele umflate, aproape negre, sfâşiară din spate tabloul-paravan. Mâinile acelea urâte, după ce trecuseră prin tablou, apucară şoricelul trandafiriu şi-l făcură bucăți-bucățele. Calancea dădu să urle, dar

flegma groazei îi astupase gâtlejul. Fu doar un început de urlet. Calancea se prăbuşi pe spate. Nu era leşinat, auzea totul, vedea totul, dar nu izbutea să urle! Deasupra ramei acelui, tablou-paravan se ivi o figură. Avea, de consimțiți că există un tipar clasic în această privință, figură de demon.

Linii vinete, pe un obraz neomenesc. Cute în verticală pe o frunte înaltă, sub un păr vâlvoi, groaznic încâlcit şi... cu cornițe parcă! Ochii roşii, sub sprâncene albăstrui, cum poate va fi avut în imaginația noastră *Uriaşul-cu-gât-de-mercur...* O bărbie prelungă, subțire, ca din lemn de teck, iar din bărbie patru fire – numai patru – lungi, negre, amenințătoare. Şi dinți subțiri, ascuțiți, rânjiți. Dinți de vampir? Ei, nu – în cazul de-față, de demon... Se mai petrecură şi altele: un stor la camera dinspre drum căzu cu mare zgomot, fiind din lemn greu. Se răsturnară nişte tingiri în buc.

Zburară în acelaşi timp toate ustensilele sculptoristice ale lui Tiberiu Calancea. Figura de deasupra pânzei sfâşiate se sfâşie şi ea. Apoi se auzi un hohot odios. Apoi, ca trezit de acest hohot, Tiberiu Calancea urlă – şi nu se mai auzi nimic. Calancea îşi istovi toate puterile în acel urlet şi căzu istovit la pământ.

DAR TIBERIU CALANCEA nu avea să moară în noaptea aceea, dovadă că se înființă viu, cel puțin în aparență, la biroul lui Maximilian Cornea.

Acesta fuma, îşi privea ceasul, îşi potrivea cravata şi aştepta să fie căutat de Sibil Bia, aşa cum se înțeleseseră. Aveau o întrevedere cu bere şi înghețată (dar nu *antidemon!).*

Şi iată că în birou pătrunse, într-un hal fără de hal, Tiberiu Calancea, urmat de un om în uniformă, cu privirea descurajată.

— Am vrut să-l opresc, dar mi-a fost impo...

M.C. îi făcu semn să iasă.

— Ce s-a întâmplat, domnule... domnule...?

— Tiberiu Calancea, fost inspector. Eu...

— Mă grăbesc, dar ştiu ceva cu un câine trandafiriu...

— Un şoricel trandafiriu şi un demon!

— Secția şoricei trandafirii şi demoni e alături! Marele detectiv apăsă pe sonerie, omul în uniformă se ivi.

— Du-l la Ad. Mocanu!

Calancea ieşi, însoțit. Un pic mai târziu, marele detectiv îşi dădu seama că făcuse o gafă. Sibil Bia trebuia să sosească dintr-o clipă în alta, iar Ad. Mocanu era şi el printre invitați...

În acest timp, detectivul cu început de chelie, Ad. Mocanu, îşi privea şi el ceasul şi asculta poveştile despre şoricelul trandafiriu şi demon. Pe sub birou, îşi rectifica unghiile. Îl trimise pe Tiberiu Calancea la ofițerul de servici şi la... Registratură, dar înainte de toate îl trimise în biroul alăturat, la Iuga Martin, să-i facă şi lui o bucurie... Apoi Ad. Mocanu se apucă de părul lui rar: şi Iuga Martin era invitat de ziua domnişoarei Sibil! Şi totuşi, totuşi, clar că treburile cu şoriceii trandafirii nu țineau de resortul lor!

Iuga Martin ascultă răbdător, ca un ardelean ce era, povestea, poveştile, dar până la urmă şi el îl trimise pe Calancea la Registratură... Dar acela, nemulțumit:

— Eu sunt inspectorul Tiberiu Calancea!

— Cine nu e azi inspector, sau viitor inspector? întrebă cu o anumită amărăciune Iuga Martin, amintindu-şi că, dintr-o secundă în alta, va fi convocat la un mic festin oferit de clujeanca Sibil Bia.

Toți trei detectivii o îndrăgeau, dar niciunuia din ei nu-i trecea prin cap să...

patru

În acest timp, Sibil Bia, femeia cu păr „lunatec", mergea la întâlnire cu invitații ei. Întârziase cam un sfert de ceas, cum cere protocolul.

Tiberiu Calancea o văzu, o recunoscu, ceea ce dovedea că:

— avea memorie vizuală,

— că poate nu era chiar smintit.

— Domnişoară!

Sibil Bia nu era femeia ce se lasă acostată pe stradă, însă ea-l recunoscu şi se opri.

— Domnişoară! M-a vizitat iarăşi demonul!
— Vorbiți serios?
— Foarte serios! Şi mi-a sfărâmat...
— Îmi pare rău, dar...
— Demonul mi-a ucis şoricelul trandafiriu...
— Domnule! Am înțeles că asta s-a întâmplat mai demult!
— Acesta era alt şoricel. Din lut.
— Din lut?!
— Eu l-am sculptat.
— A! Sunteți sculptor?
— Nu. Am fost inspector.
— Ați fost maltratat?
— Nu... dar am căzut în nesimțire de groază. Demonul arăta ca un...
— Lasă, domnule! Pot şi eu să-mi închipui cum arată un demon!
— E greu să vă închipuiți. Văd că domnii de la poliție vă sunt prieteni, poate cu unul din ei v-ați şi logodit...
— Nu m-am log! Sibil scoase din poşetă un carnețel şi un pix. Numele şi adresa dumitale!

cinci

Cu deosebită grijă, ca o fată deşteaptă ce era, către înserare, după bere şi gustare, Sibil Bia puse în fața celor trei adresa omului cu şoriceii, trandafirii şi demonii. Îi convinse.

Uşa era zăvorâtă, nimeni nu răspundea la sonerie. Iuga Martin zâmbi superior în fața acelui yalle. Dar uşa avea zăvor şi lanț de siguranță. De zăvor se ocupă Ad. Mocanu, iar lanțul de siguranță fu un fleac pentru M.C. Ai fi zis că demonii sunt chiar ei!

Ce fac nişte detectivi, veritabili când constată ca au ajuns prea târziu, deşi au fost avertizați? Îi apucă remuşcările? Iau decizia de-a face dreptate? Poate şi una, şi alta.

— Sibil, du-te-n cealaltă odaie, ordonă M.C.

Sibil îl ascultă, dar numai pentru a trece în revistă locuința spațioasă a celui ce *fusese* inspectorul Tiberiu

Calancea. Apartament frumos, aranjat cu gust, deşi trăise burlac toată viața Dar o nevastă nu se prea împacă uşor cu demonii... Dar dacă e acelaşi lucru?

— Argintărie, serviciuri de bun gust, covoare deosebite, raportă Sibil, revenind.

— Aha, fată, ți-ai lăsat amprentele peste tot! constată M.C.

— Posibil, făcu Sibil, privind dezastrul din sufragerie.

În centrul dezastrului – Tiberiu Calancea.

— De ce rămâi aici? o întrebă M.C. pe Sibil. Nu pricepi că ne încurci? N-ai drept legal... Îți povestim noi...

— Nu plec pentru nimic în lume! răspunse încăpățânată Sibil, iar M.C. ridică resemnat din umeri. Avea remuşcări?

Avusese loc o luptă, sau „demonul", după ce-i lichidase pe Calancea, dar mai întâi şoricelul de lut, distrusese la repezeală, din răutate pur „demonicească", atât cât izbutise. În jurul corpului lui Calancea zăceau mobile sparte, pendula şi colivia fuseseră doborâte, dar, ciudat, deşi limba aurie a pendulei se desprinsese, mecanismul continua să țăcăne...

Marele detectiv – încercând să aducă din străfundurile memoriei ceva... ceva..., dădu telefon şi imediat se iviră experții cu amprentele, cu foto, cu armele „albe" şi alți experți. A doua zi, la prima oră, din laboratoare veniră diferite rapoarte, iar printre ele că – în toată locuința existau:

— amprentele lui Tiberiu Calancea (firesc lucru!);

— amprentele lui Sibil Bia (ce căutase ea acolo?);

— amprentele inspectorilor Iuga Martin şi Ad. Mocanu:

— şi cam peste tot, amprentele lui Maximilian Cornea.

Experții aceştia cunoşteau metodele marelui detectiv, aşa că unul zâmbi:

— Ar trebui să vă puneți cel dintâi pe lista suspecților domnule maior...

Chinuit de o amintire neclară, marele detectiv examina fotografiile luate, şi ştia că ştie, dar încă nu ştia ce anume ştie...

Medicul legist găsise pe cadavrul lui Tiberiu Calancea numeroase vânătăi. Fusese, deci, o încleştare, între inspectorul Calancea şi „demon". Dar, în acest caz, şi *celălalt* trebuia să prezinte „urme"! M.C. fugi acasă şi, urmărit de

acelaşi gând neclar, scotoci prin sertare, peste tot, blestemând neglijența sa proverbială de a nu ține în ordine hârtiile, corespondența.

Se întoarse la birou, nu răspunse la nici o întrebare, ci se instală şi aprinse o țigaretă. De câteva ori uşa se deschise, îl căutau, dar ei făcu semne să fie lăsat în pace. Biroul lui se umplu de fum. Sufletul lui se umplu din ce în ce de necaz. Scrumiera în față, bricheta alături, coatele puse pe birou. Avea un birou cochet, cu sticlă groasă pusă deasupra, iar sub sticlă ilustrate, câteva fotografii, în sfârşit, amintiri... Deodată observă ceva ciudat ieşind de sub cotul drept. O, doamne, nu era nimic ciudat, era chiar vârful Turnului Eiffel. Privi cu ochi critic ilustrata colorată: câtă muncă pentru un turn, pentru un *simplu* turn! Apoi îşi aminti că pe sub arcada Turnului zburase un pilot îndrăzneț. Asta da! Sau făcea o confuzie, evenimentul se petrecuse la Londra, sub unul din podurile ei celebre?

Îşi stinse țigara, aprinse alta, săltă uşor sticla ce acoperea biroul, extrase Turnul Eiffel şi, uluit, constată că sub ilustrată se afla o altă hârtie.

„Domnule Maximilian Cornea,

pot demonstra că:

se poate stabili identitatea unui asasin după felul în care rupe o hârtie;

după forța ce o depune când rupe acea hârtie;

după numărul de bucățele în care este ruptă;

după felul în care mototoleşte hârtia după ce o rupe;

şi, eventual, după amprente.

Pot aduce numeroase dovezi în acest sens, dacă veți binevoi să aveți o mai îndelungată convorbire cu mine, cu stimă, Gaston Leuca."

Dar Maximilian Cornea nu binevoise să-i acorde o întrevedere lui Gaston Leuca!

Mai examină o dată fotografiile experților. Cadavrul lui Tiberiu Calancea era înconjurat de sute de bucățele de hârtie!

Marele detectiv apăsă dintr-odată pe trei sonerii.

— Am o bănuială... ba sunt chiar sigur! Căutați-o la hotel pe Sibil Bia!

— Iarăşi ne încurcăm cu ea? întrebară cam dezamăgiți Iuga Martin şi Ad. Mocanu.

— Să considerăm că ea e mascota noastră!

N-a fost greu să găsească locuința lui Gaston Leuca. Stătea acasă, singur, fumând, aşteptând să se facă ora pentru a merge la *Ultimul clopot...*

— Ce mai faci, domnule Leuca? întrebă amabil M.C., căutând pe fața acestuia ceva zgârieturi, vânătăi, urme de lovituri.

— Mă cunoaşteți? întrebă Leuca.

— Mi-ai trimis cândva o scrisoare cu unele constatări ciudate, spuse marele detectiv.

— Aşa e! făcu Leuca. Şi ați dat mare importanță scrisorii mele!

M.C. îl privi ostil. Leuca îl privi ostil, bătrâneşte însă *Ultimul clopot* nu era un stabiliment potrivit pentru întinerire!

— Ați venit pentru e consultație polițienească?

— Nu! Eşti fost polițist. Suntem, aşadar, colegi. Chiar şi domnişoara e aproape o detectivă. N-am venit pentru consultație. Pun cărțile pe masă. Te bănuiesc de crimă!

Gaston Leuca râse trist, îşi privi ceasul.

— Asta e bună! Şi pe cine am ucis?

— Poate că pe „demon", râse şi M.C. Ce-ți spun aceste fotografii?

— Ce sunt acestea? întrebă Leuca, alegând una dintre foto.

— Bucățele de hârtie, rupte mărunt-mărunt...

— Mărunt-mărunt? Unde sunt ochelarii?

Se zăpăcise, Gaston Leuca.

— Iată-ți ochelarii, domnule, făcu Sibil.

Împreună cu ochelarii îi întinse un pahar cu apă.

Gaston Leuca râse lung şi, de data asta, învingător.

— Mărunt, mărunt... mototolite într-un anumit fel... dar ăsta e omul meu! Dreptatea nu e de prisos nici când se face cu întârziere! E omul meu, dublura mea, care şi-a bătut atâta timp joc de mine! Vă duc la el. Lasă-ți aici pălăria aia elegantă, domnule Maximilian Cornea! Ciufuleşte-ți părul, să

cadă peste ochi. Şi dumneavoastră, domnilor, lăsaţi-vă cravatele la mine. Mergem la un local ce se numea odinioară *Ultimul clopot*, acum îi zice *Crama nr. 132,* dar tot local de duzină e, iar dumneavoastră, domnişoară, nu credem că...

— Ba, vin şi eu! decise Sibil.

— Ne vom aşeza în puncte diferite, decise Gaston Leuca, brusc întinerit.

În seara aceea, descinderea la fosta tavernă *Ultimul clopot* se dovedi inutilă. Şi în seara următoare, la fel. Marele detectiv se gândea că intrase – şi nu pentru întâia oară – într-o poveste ridicolă, dar în seara a treia „imitatorul" apăru. În cealaltă parte a sălii, privindu-l ţintă, Gaston Leuca începu să rupă mărunt, mărunt o bucată de hârtie. Parcă sfidându-l, „imitatorul" făcu rost de un ziar şi începu să-l rupă, şi-n vremea asta rânjea. „Nu m-ai prins, prostule!" „Ba de data asta te-am prins, ticălosule!" gândea bătrânul Gaston Leuca.

Dintr-un alt colţ al cramei, M.C., supraveghea scena. Erau acestea dovezi concludente, chiar dacă „imitatorul" avea o mare vânătaie sub ochi?

Apoi marele detectiv îşi aminti cum se apăra de „demon" bietul Tiberiu Calancea: *urlând.* Îi veni o idee. Poate că era eronată, dar ar fi fost oare prima sa greşeală? Se sperie un om de-un simplu urlet? În mod normai, nu, dar un om care are ce are cu şoriceii trandafirii şi rupe orice bucată de hârtie în bucăţi mărunte, mărunte... Să încercăm, îşi zise, şi-l privi pe Ad. Mocanu, care şedea în altă parte, alături de un pahar cu vin. La altă masă, Iuga Martin îi ţinea tovărăşie Sibilei Bia.

Nu, îşi zise marele detectiv, băieţii mei sunt oameni prea demni ca să se dea în spectacol. Apoi îl privi pe individul de la masa lui. Acesta părea îndeajuns de cherchelit.

Marele detectiv pocni din degete şi ospătarul mai aduse un pahar plin, M.C. îl puse în faţa cetăţeanului de lângă el.

— Ce e asta, domnule?

— Trăscău. Fac cinste! zise marele detectiv.

— Nu încercaţi să mă mituiţi, domnule, făcu acela, privind totuşi cu jind paharul. Nu mă mai ţin de rele...

— Te ştiu prea bine, zise marele detectiv. Te-am arestat odinioară de două ori. Ai ocazia să-ți răscumperi toate păcatele, dar mai întâi bea paharul acela...

După unele parlamentari, fostul client al marelui detectiv traversă crama, ducându-şi cu el şi paharul. Se trânti pe un scaun chiar alături de „imitator". Dădu pe gât ultimul strop din pahar, apoi începu să geamă, ba nu, chiar să urle! Toți întoarseră capul, mirați, dar asasinul lui Tiberiu Calancea sări în picioare, alb de groază, şi dădu s-o şteargă. Dar n-avea cum...

*

* *

— Şi acum, Sibil, o ultimă întrebare! spuse a doua zi M.C. Tu l-ai adus acolo, la grădina de vară, pe Tiberiu Calancea?

— Poate da, poate nu... Acum nu mai are importanță.

*

* *

Într-o altă seară, Gaston Leuca, singur, se duse la fosta tavernă *Ultimul clopot*.

Se aşeză liniştit la o masă liberă, într-un colț, aşteptă să i se aducă obişnuita jumătate de vin roşu, îşi turnă în pahar, apoi scoase pachetul cu țigări. Mai avea o singură țigară, o aprinse, trase un fum, luă un gât de vin, apoi puse mâna pe pachetul de țigări, golit acum.

Îl rupse în bucățele mărunte, mărunte, le mototoli şi, când să le arunce în scrumieră, îşi revăzu gesturile, înțelese brusc esența cuvintelor „deodată, inevitabilul!". Privi în cealaltă parte a sălii, dar acolo nimeni nu-i mai imita gesturile. Simți acut absența inamicului său de o viață!

Şi abia acum constată că e, cu adevărat, bătrân...

PERSOANE CU MEMORIE PERICULOASĂ

unu

„Dragă Maximilien!

Sunt mai mult decât sigură: nu te vei necăji observând că folosesc numele tău franțuzit, aşa cum o făcea cu atâta gingăşie şi drăgălăşenie marchiza de Yholdy, din povestea ce mi-ai relatat-o cândva. Tu mi-ai *desenat* pe larg victoriile tale, atât din punct de vedere polițienesc, cât şi sentimental. Între altele, trebuie să-ți spun fără ocolişuri că un bărbat ce se laudă cu succesele lui sentimentale e un indiscret şi nu merită laude! Însă tu, în privința succeselor, ai fost totdeauna o persoană cu memorie primejdioasă şi un lăudăros! Ceea ce nu te-a împiedicat să ajungi şi un mare detectiv. Nu te umfla în pene, şi eu sunt suficient de încrezută. În plus, prezența ta aici este absolut necesară! Ți-o spun eu, Sibil Bia – şi nici eu nu sunt chiar oricine! Între timp, am aflat unele amănunte privind prețioasa ta persoană, amănunte ce m-au uimit. Ştiu acum că ții un jurnal în care notezi, pe înserate:

— Câte izbânzi ai obținut;

— câte înfrângeri ai încasat (ce modestie! Să-ți recunoşti *tu* înfrângerile!);

— câte minciuni ai tras (culmea!);

— şi de câte ori ai reuşit să vorbeşti pe tonul acela neutru, impersonal;

Întrebare răutăcioasă: câte greşeli de ortografie mai faci?

Despre toate acestea, şi mai ales despre altele, mult mai grave, vom discuta dacă vii în grabă în mica stațiune B. Repet, în grabă! Am întâlnit aici o stranie enigmă! Demnă de competența ta. Aici înot, fac plajă şi fac pe marea detectivă, până ce apari tu. Te aştept, dar iute! Mă găseşti lângă bazinul trei. Dacă observi o tipă bine, frumos bronzată, în plină formă, mereu curtată însă respingând cu promptitudine propuneri deosebit de spirituale, delicate, cum

ar fi: „nu doriți, frumoasă domnişoară, să învățați de la mine un crawl *special?”* – să ştii că eu sunt. Ochii tăi de mare detectiv mă vor recunoaşte.

Te rog să vii singur!

De ce nu?

La Baia Mare, ai fost îndrăgostit de mine aproape trei zile şi jumătate. La Cluj, nu mai ştiu sigur. Dar eu oare te voi recunoaşte? Să nu-mi spui că ai îmbătrânit!

Te aştept, cu drag, Sibil”

doi

Marele detectiv citi, reciti epistola, după ce-şi puse pe furiş ochelarii, să nu-l vadă nimeni, îşi făcu delegația cuvenită, şi se îmbarcă în cel dintâi tren pentru acea mică stațiune B.: scrisoarea venea de la frumoasa Sibil, la care el ținea În continuare, fără a mai fi îndrăgostit de ea. Străbătu ştrandurile bine adăugite şi reparate, nu văzu nici o fată care să se asemene cu Sibil.

„Puştoaica!” gândi, nu fără amărăciune, fostul şef al Brigăzii a treia criminale. „Iarăşi am picat în capcana ei!” Privi lung împrejur. Se gândi la băieții pe care-i formase, în ciuda erorilor sale, se gândi la Iuga Martin, la Adrian Mocanu. Regretă că nu adusese pe nici unul dintre ei acolo. Nu-l amuza să facă plajă... Totuşi, îşi puse un slip, fireşte unul cochet, bine înfiorat, şi se întinse alene pe burtă pe o pătură cam tristă – fiindcă se simțea singur! – şi încercă să nu se gândească la nimic. Se auzi chemat:

— *Maximilien!*

Şi ce văzu el? O vampă bronzată foc, în costum de baie cât se poate de sumar, bine dispusă, care-i zâmbea promițător. Această femeie purta ochelari de soare albaştri, mari cât nişte castroane, şi o pălărie de pai ce-i umbrea figura.

— Luați loc, duduie! Pe mine mă căutați?

— Pe cine altul?!

— *Dar eu sunt incognito...*

— Se înțelege… Iar eu sunt…

— Sibil! Puştoaico! Nu ți-e ruşine să-ți baţi joc în aşa hal de un om bătrân?!

— Tu, bătrân?!

Marele detectiv se ridică de pe pătura lui, care acum nu mai era tristă fiindcă apăruse Sibil. Maximilian Cornea rămăsese zvelt, în ciuda vârstei ce o păstra de asemenea… *incognito.* Şi el bronzat, impunător şi, fără discuție, teribil de încrezut, de parcă te-ar fi costat un milion de pesos onoarea de a da mâna cu el. Totuşi, marele detectiv întinse mâna către Sibil, chiar şi fără milionul acela. Ea râse:

— Nici acum n-ai învățat că femeia e cea care prima întinde mâna, dacă are chef, bineînțeles!

— Nu mai face pe nebuna, puştoaico! De unde ştii tu despre jurnalul meu cu înfrângeri, victorii, minciuni şi toate celelalte?

— Am să-ți spun numai dacă rezolvi enigma pe care am de gând să ți-o ofer!

— Credeam că m-ai chemat pur şi simplu din prietenie. În orice caz, nu pot suferi să stau nemişcat la prăjeală. Te aştept de atâta timp!

— Mă aştepți de numai un ceas, anume te-am lăsat să aştepți, fiindcă nici să numeri nu ştii. Acesta e bazinul patru!

— Nu aritmetica elementară e specialitatea mea, Sibil!

— Dar care?! Ai cronometrat totuşi exact cele şaizeci de minute, *Maximilien!* Asta ai învățat de la mine, ținerea în evidență a fiecărui minut!

— De la tine? Nu ştiam! Dar tu ce ai învățat de la mine, Sibil?

— Să fac, sau să mă prefac că aş fi nițel detectivă… Din păcate, nu-mi prea reuşeşte! Dar ție – da. Măcar să te prefaci…

— Deci m-ai chemat aici pentru a mă insulta!

— O, nu, *Maximilien!* Prea e veche prietenia ce ne leagă!

— Din păcate, numai prietenia!… Şi care e urgența, frumoasa mea?

— Eu te consider un adevărat anchetator, cu toate erorile tale. M-am izbit aici de un caz…

— Te-ai *izbit* de un caz! o ironiză marele detectiv. Ce jargon, folosit de tine, o iubitoare a „cuvintelor potrivite”! Frumos „potrivite”.

— Oh, la, la! nu se lăsă mai prejos Sibil. L-ai citit de curând pe Arghezi?!

— Bineînțeles! În ce mă priveşte, credeam că ai venit aici să te odihneşti... eventual să te inspiri.

— Să mă odihnesc! Cine te-a cunoscut pe tine, *Maximilieu,* nu mai cunoaşte odihna. Ai microbul detectivicesc în sânge, şi microbul ăsta se ia uşor! Prea uşor! Dar, cine ştie, poate mă voi şi inspira, cum se spune, direct din viață. Prefă-te că nu vezi nimic, dar priveşte într-acolo, treizeci de grade nord-nord-est...

— Da, văd două doamne care încearcă zadarnic să-şi ascundă vârsta.

— Lasă, deocamdată, doamnele! Cinci grade mai la stânga!

— Nu cunosc limbajul acesta marinăresc, dar nici tu nu-l cunoşti, Sibil. Te prefaci numai. Văd un bătrân cu mâna stângă lipsă. I-a fost amputată cam de la umăr.

— Aşa e.

— Un bătrân, vorba vine... Are cam vârsta mea...

— Posibil însă un *dandy* ca tine ştie să se păstreze. Mai foloseşti cele zece soiuri de creme şi loțiuni pentru față?

— Zece? Credeam că numai cinci. În orice caz, eşti o persoană cu memorie primejdioasă, Sibil. Ei bine, ce e cu omul acela ciung?

— Te întreb eu pe tine, *Maximilien.* Am aflat doar că numele lui e Vasile Crişan şi că e în relații ciudate... sau încâlcite... cu o doamnă pe nume Marietta Gomescu, pe care sper s-o vezi.

— Ce înțelegi tu prin relații ciudate sau încâlcite?

— Va trebui să stabileşti tu, mărețe detectiv!

— M-ai chemat aici fără Iuga Martin şi fără Ad. Mocanu. Nu pot face mai nimic fără ei!

— Ce năzbâtie! Poți face totul singur. Dar, *mai ales, ajutat de mine!*

— Mă băiete! striga M.C. către un puşti ce trecea cu o tavă. Lasă aici două sucuri reci!

— Aş prefera o bere, pe căldura asta, spuse capricioasa Sibil. Fac eu cinste!

— Nu te mai da grozavă, spuse marele detectiv şi plăti, lăsând un bacşiş princiar, ca să facă el pe grozavul, cum îi şedea bine. Ciocniră sticlele, iar M.C. spuse: – M-ai invitat, deci, la plajă! Nu crezi că va bate la ochi diferența de vârstă dintre noi?

— No, şi ce? De fapt, te-am invitat într-adevăr la o anchetă!

— Splendid! Tocmai eram în ajun de concediu!

— E un caz deosebit, *Maximilien!* Îți vei petrece concediul rezolvându-l. Sibil Bia se întinse mai aproape de el. Tu *pari* a fi un cuceritor, *încă!* Şi apoi ce, crezi că mi-a făcut deosebită plăcere să stau ceasuri în fața oglinzii, machiindu-mă ca să mă fac cu zece ani mai bătrână?! Asta pentru „a nu bate la ochi". Să părem o pereche potrivită... Te rog, scoate din buzunarul halatului...

— Nu port ochelari în public, Sibil!

— Ştiu şi asta! Dracu ştie ce nu cunosc despre tine! Ai acolo, în buzunar, luneta telescopică asemănătoare cu un trabuc. N-o părăseşti nicicând! Te foloseşti de ea pentru a cerceta femeile frumoase!

— Te rog, Sibil!

— Acum nu vei privi o femeie frumoasă. Scoate luneta!

— Bine. Te ascult ca un novice, fetițo. Încotro să cercetez?

— Plimbă-ți privirea peste tot, prefăcându-te că fumezi! Te ajut eu să lămurim cazul, am încercat singură, dar m-am împiedecat la picioare...

— N-am observat nici o vânătaie la picioruşele tale, Sibil. Sunt convins că miros a orhidee! Picioruşele...

— Da' de unde! Miros a *Anotimpuri* şi a săpun. Uite acolo o brunetă plină de viață, uite o blondă superbă, îți vine să-i împleteşti cu degetele părul din cap. Acum ce mai observi?

— Un câine doberman superb, negru ca un diavol.

— Dar stăpâna acelui câine?

— O fi bătrânica de lângă el, sever îmbrăcată?

— Nu e chiar atât de bătrână... În orice caz, îşi pierde multe dimineţi încercând să se întinerească. Nu ştiu la ce-i foloseşte! Te-am chemat să afli tu!

— Deci, m-ai chemat? Iată-mă iar la ordinele tale! Şi care e, mă rog, marele mister?

— Dacă nu e un mister, îţi plătesc amendă!

— Mă tem că nu e nici un mister şi că am să te amendez straşnic, Sibil! Şi mă plictisesc să rămân mult la soare, inactiv.

— Nu vei rămâne mult timp inactiv! Spune-mi de ce doamna înaltă, uscăţivă – deşi pun pariu, că e numai fibră – aduce resturi de mâncare şi le aruncă tuturor potăilor? Nu aici, rar aici, mai ales prin parcuri...

— Nu dă mâncarea dobermanului ei?

— Dobermanul acela nu e o potaie. Pare să fie un câine demn. Nu se atinge de hrana altora.

— Grozavă enigmă, Sibil! Poate e o femeie singuratecă şi iubeşte câinii.

— Fii atent ce se întâmplă!

— Văd! Văd!

Domnul cu braţul stâng amputat se ridicase. Înainta cu mare sfială, dacă nu chiar cu o anumită teamă faţă de posesoarea marelui doberman negru. În picioare, cu un aer de umilinţă, o întrebă ceva. Ea îi aruncă o privire rece, ascuţită

— Ce zici de privirea ei? întrebă Sibil.

— Nimic, spuse M.C. Poate e privirea unei cucoane ce nu doreşte să fie inoportunată.

Bărbatul ciung întrebă ceva femeia rosti trei cuvinte, ceva de genul „nu mă deranja!”, dar bărbatul rosti o lungă şi probabil plângăreaţă pledoarie şi proprietara dobermanului îi făcu semn să ia loc.

— Vezi acum că se cunosc? întrebă Sibil. Şi de ce are braţul stâng amputat?

— O fi fost pe front, săracul!

— Dar de ce e atât de slugarnic, umil şi chiar înfricoşat?

— Simple ipoteze, Sibil! De ce să fie înfricoşat?

— Tu vei afla! Vezi bine că obrazul îi tremură, are buze subțiri şi mereu pare că o imploră ceva, şi ea refuză.

— Iarăşi te aventurezi cu ipotezele, Sibil. Poate că şi el e un singuratec. Poate vrea s-o ia de nevastă.

— N-are nici un pic de mândrie. Discuția dintre ei s-a repetat de mai multe ori, şi ea mereu refuză. Şi are o privire rea, femeia asta!

— Cum poți să-i desluşeşti privirea de la distanță, Sibil?

— Dar şi tu o desluşeşti, *Maximilien!* Vezi că are ochii răi, gesturile scurte, categorice. Ea îl urăşte, iar el îi ştie de frică. O cumplită frică, aş îndrăzni să afirm. Mai adaug că în ograda acestei femei se află un automobil vechi, o rablă, o rămăşiță... Acum e de nerecunoscut...

— O fi uitat să-l predea la fier vechi. Aceasta e enigma?

— Alta, este enigma! Simt că e ceva negru, foarte negru, la mijloc.

— Imaginația ta de romancieră, Sibil! Dar, ca să nu pierdem vremea, să ieşim din ştrand. Să văd şi eu rabla aia de automobil – deşi nu ştiu de ce mă obosesc. De bună seamă ca să-ți fac ție plăcere, Sibil!

— Vrei să pătrunzi în livada femeii cu ochi răi şi cu dobermanul ca un diavol?

— De ce nu?

— Şi dacă apare stăpâna?

— Inventez eu ceva... Îmbracă-te Sibil!

trei

Poarta era încuiată, dar pentru marele detectiv fu un fleac s-o descuie. Trecură printre câțiva arbori. Acolo ruginea epava. O scânteie de curiozitate se aprinse în ochii lui Maximilian Cornea.

— Ca să vezi, Sibil! Aceasta nici nu e rămăşița unui automobil!

M.C. examină îndelung fierăria ruginită, printre care se iviseră ierburi şi chiar flori – delicatele flori izbutiseră să *treacă* prin tăblăria epavei.

— Aceasta este, vorbi M.C., carlinga unui avion de vânătoare german. Desigur, un Messerschmitt. Dar cum a ajuns aici? Probabil din întâmplare.

— Nu există întâmplare, măreţe detectiv!

— Uneori trebuie să admiţi şi rolul întâmplării, puştoaico!

— O admit, dar numai provizoriu!

— Şi totuşi, eu ce caut aici, Sibil? Am forţat poarta şi...

— Ce dovezi ai că sunt resturile unui avion?

— Mă pricep, nițel. În vremea războiului am însoțit-o la Berlin pe actrița Mariela Simionescu, iar de la Berlin am fugit tot cu un avion. E un capitol destul de încurcat al vieții mele.

— Îl cunosc, ripostă ea. Mi l-ai relatat, cu toate înfloriturile necesare. Îți place *poza!*

— Cum adică poza, puştoaico?

— Nu-mi mai spune puştoaico! *Terminus!* De la *am terminat...* măcar în această privință! De unde ştii că acesta e un avion de război?

— Ia priveşte! spuse marele detectiv. Restul unul *Messer.* Te pricepi? Nu cred! Uită-te la panou, la comenzi! Sunt acolo scobituri, pedalele, iată şi locul unde a fost manşa.

— Manşa? Nimic nu-mi spune nimic!

— Marea mea detectivă! Eşti o mică începătoare! Ai zburat de la Cluj la Bucureşti şi înapoi. N-ai avut acces în cabina piloților – firesc lucru! E un *rest* de automobil?! Iată, repet, locul unde a fost manşa. Chiar dacă nu înțelegi! Iată şi comenzile flapsurilor. Planurile înclinate care obligau un avion să urce sau, mai ales, să coboare!

— Ştiu ce sunt flapsurile, măreţe descurcător în ale tuturor enigmelor! Însă eu te-am chemat aici numai pentru o singură enigmă!

— M-ai chemat! ripostă marele detectiv, încercând să fie blajin ca o enigmă care nu se mai cere rezolvată. Nu-i reuşea câtuşi de puțin. În fața unei femei frumoase, precum Sibil Bia, se simțea la fel de dezarmat ca un *pistolero* căruia i s-au şutit blestematele de arme din *tocuri* şi a rămas numai cu providența alături de el. Providența!

— Uite cum stau lucrurile, *Maximilien!* La începutul, sau pe la mijlocul războiului, această doamnă, numele ei este

Marietta Gomescu, era în bune relații cu un... *sturmbannführer* – o, nu, ăsta a fost un fel de grad în SS-ul lor. Cu un simplu maior de aviație german. Poate un as.

— Orice fel de as poate să fi fost, chiar şi as de treflă, Sibil. Pentru aşa ceva nu i se poate aduce o culpă, acum! Care este enigma?

Poarta nu scârțâi, cineva avea grijă să fie bine unsă, totuşi se auzi ceva... ceva. Dobermanul negru, uriaş, se repezi la intruşi.

— Cuminte, Max! La mine! spuse cucoana care intrase, aceeaşi femeie înaltă, uscată, numai ligamente, rece şi aspră, şi poate – dacă e să luăm în seamă considerațiunile Sibilei – cu o privire rea, sau poate chiar pe de-a-ntregul rea. Dobermanul-diavol o ascultă, i se supuse, şi abia acum marele detectiv o examină cu atenția cuvenită. Înaltă, ciolănoasă şi tristă. Aşa crezu că descifrează marele detectiv. Dar este, oare, tristețea, o mare enigmă?

O examină încă o dată, mai necruțător, cu obrăznicia lui de vechi anchetator. Sibil nu se înşelase. Această femeie, nu tocmai tânără, se afla într-o bună dispoziție, atât psihică, cât şi fizică. Părea să fi practicat sporturile Care? Alpinismul. Avea ochi mari, frumoşi, de un catifelat diafan, şi totuşi, prin ceva... prin ceva, respingători şi chiar răi. Nişte ochi nu prea uşor de *domesticit!* Însă marele detectiv nu se lăsă în prada unor amănunte minore... Înregistră iute şi bastonul de bambus, fabricație veche şi frumoasă, de care se sprijinea doamna probabil fără să fie neapărată nevoie. Femeia cu ochi duri nu părea să aibă nevoie de un sprijin. Bastonul de bambus avea sus îndoitura căptuşită cu argint greu, iar partea inferioară era învelită cu un strat de aramă. E de presupus că ar fi fost în stare să se apere cu bastonul acela şi-n fața unui tigru. Purta la gât o eşarfă verde presărată cu mici podoabe argintii, ce aduceau de departe cu o zvastică... De ce purta fularul acela verde, de dragul podoabelor, din cochetărie sau pentru a-şi ascunde ridurile de la gât? Ochelarii de soare nu-i acopereau ochii, ci şi-i ridicase sub părul bogat, blond, dacă nu cumva era vopsit. Îi privi drept în față pe vizitatorii inopinați. Avea ochii limpezi şi nu purtase

pesemne niciodată ochelari de vedere. De unde o fi scos Sibil că are ochii *răi?* se întrebă Maximilian Cornea, continued s-o examineze şi el fără sfială pe doamna Marietta Gomescu.

Ce vârstă o fi avut? Depăşise desigur şi a doua tinereţe, dar nu era nicidecum respingătoare, şi cu ani în urmă fusese probabil o frumuseţe de femeie – totuşi, medită iar M.C., Sibil o fi având pe undeva dreptate. Această femeie are probabil un suflet de fier... Oare cum o fi arătând un „suflet de fier"? Dacă îl îndoi, scârţâie, se frânge?

— Întreaga mea stimă, doamnă Marietta Gomescu, se înclină în faţa ei marele detectiv. Femeia nu-i răspunse. Avea ochi limpezi, străvezii, tineri încă, dar ochii limpezi străvezii şi încă tineri, nu pot fi nişte ochi răi? se întrebă iar M.C. Nu, categoric, ochii nu erau răi, dar întreaga atitudine – la care contribuia şi bastonul acela! – era prin ceva ostilă – dar, îşi spuse marele detectiv – cum să nu te manifeşti ostil faţă de nişte necunoscuţi care-ţi pătrund în curte nechemaţi?

— Cum aţi intrat la mine? vorbi, în sfârşit, doamna Gomescu. Avea glas baritonal.

— Iertaţi-ne impertinenţa, interveni Sibil. Poarta era deschisă...

— Oare? Nu am obiceiul să uit poarta deschisă!

— Însă acum...

— Continuaţi, *Freulein! Freulein...?*

— Mă numesc Sibil Bia. Vărul meu, domnul Cornea, fost automobilist, e mare amator de relicve vechi...

— O relicvă nu poate fi decât veche, *Freulein!* Iar aceasta nu e relicva unui automobil!

Doamna Gomescu îşi rimela ochii limpezi cu un verde deschis ce se potrivea cu fularul.

Frumosul doberman negru o urma pas cu pas. Dacă un câine poate fi inteligent şi plin de fantezie, acesta era. Dar câinii inteligenţi îi simt pe oamenii răi, şi atunci ce rămânea din teoria Sibilei? se întrebă M.C.

— Vărul dumneavoastră, hm, cum îl cheamă? La vârsta mea, memoria dă chixuri...

— Maximilian Cornea, fost automobilist, fost pilot cu faimă mare.

— Pilot de automobile sau de avioane?

— Pilot automobilist, doamnă.

— E chiar aşa cum bănuiam! Cu toată nuanța baritonală a glasului, vocea era a unei femei cultivate, o voce suficient de catifelată, dacă ne putem exprima astfel. Acest domn Cornea vă face curte, *Freulein?*

— E un văr...

— Asta nu împiedecă nimic. Totuşi, vizita dumneavoastră inopinată...?

— Am fost pilot de curse, doamnă, vorbi M.C. Această localitate e mică şi am auzit că posedați resturile unui automobil foarte vechi, aşa că am îndrăznit să...

— V-am observat la ştrand! Vorbeați despre mine? De ce nu mi-ați cerut acolo permisiunea de a intra la mine în curte? Cum explicați o astfel de purtare?

— În nici un fel de explicație nu intră şi scuzele, doamnă, spuse Sibil, iar lui Maximilian Cornea i se păru că acum „aghiotanta" sa are ochi răi! Vărul meu, Maximilian, e un impulsiv!

— Ca şi dumneavoastră, *Freulein,* nu e aşa?

— Verişoara mea a încercat să mă calmeze, dar viața mea foarte agitată din tinerețe, până ce am avut un grav accident, care m-a dus la pensionare... înțelegeți, în loc să pilotez automobile mi-am petrecut vremea prin birouri, am strâns chiar şi timbre, ceasornice, tot felul de obiecte, orologii seculare, epave ale unor vechi automobile...

— Nu arătați a fi pensionar! i-o tăie scurt femeia cu ochelarii sus pe frunte, aşa cum poartă uneori aviatorii.

— Viața sportivă din tinerețe m-a ajutat..., îngăimă marele detectiv, dându-şi seama că în ochii acelei femei, dacă nu răi neapărat, oricum pătrunzători, face o figură jalnică.

— În orice caz, nu am nimic de vânzare, spuse ferm doamna Gomescu. Am de toate, dar nu vând nimic. Intrați în casă... dacă tot ați venit fără invitațiune! Poate vă prepar o cafea. Vă pricepeți la avioane? La câini?

— La aparate, da, doamnă. La câini, nu tocmai.

— Totuşi, dobermanul meu nu v-a atacat!

— Ar fi făcut-o, dacă nu-l stăpâneați!

— Nu l-am *stăpânit,* domnule! Nu aveam nimic împotrivă dacă vă sfâşia! Nu accept să se intre aşa la mine în casă!

— Dar câinii deştepți au însuşirea de a-i deosebi pe răufăcători de oamenii cinstiți, stimată doamnă Gomescu!

— Să înțeleg că vă încadrați în rândul oamenilor cinstiți?

— Dar cum altfel, stimată doamnă?!

— În orice caz... stimate domnule... hm, îmi scapă numele... stimate domnule fost automobilist, ce vedeți aici nu este epava unui biet automobil!

— Cum, nu?

— Domnule... hm!

— Maximilian Cornea.

— Da. Să zicem că acesta e numele dumneavoastră. Fierăria asta veche este rămăşița glorioasă a unui avion de luptă *Messerschmitt.*

O spusese răspicat, limpede, rece, cu un anumit fel de duritate în glas, aşa cum rareori unele mari actrițe pot să-l însuşească M.C. ciuli urechile, încercând să *citească* şi cu ele ceva. Nu izbuti mare lucru.

— Cum se face, urmă, necruțătoare doamna Marietta Gomescu, că dumneavoastră, un specialist, nu puteți deosebi epava unui automobil de carlinga unui avion de luptă?

— Dar abia am intrat, doamnă!

— Şi ați intrat nepoftiți, forțând poarta!

— Ne-am cerut scuze, doamnă! făcu umilă – pe cât îi reuşea să facă pe umila – mândra Sibil Bia.

— Nişte simple scuze! Credeți că e suficient? Îi privi pe ambii cu ochii ei necruțător de limpezi.

— Ne cerem încă o dată scuze, doamnă! făcu M.C., mult mai puțin umil. Deci, aveți aici rămăşița unui *Messer!* Cu atât mai mult îi creşte prețul!

— Nu mai vorbiți de prețuri, domnule! Nu vând nimic! Sunteți cumva polițist?

— Nici vorbă de aşa ceva, doamnă!

— Dar cum nu?! Mirosiți a polițist cale de o poştă?

— Mulțumesc de compliment! Nu ştiam cum miroase un polițist, făcu M.C. şi, cu toate eforturile sale, politețea i se topise din glas.

— Exact ca dumneavoastră! făcu femeia, cu glas rece, şi abia acum marele detectiv crezu că desluşeşte în vocea ei, ca şi în lucirea, acum cam nebună a ochilor, ironia, sarcasmul, dacă nu şi ceva mai rău. Dar ce poate fi mai rău? Îşi îndulci sarcasmul şi eventualitatea acelei bănuite ironii sub un zâmbet ce se voia melancolic. Zise: – Nu-mi pasă de nimic! În tinerețe, m-am îndrăgostit de pilotul de aviație Rudolf Stulpangel. E o culpă gravă, credeți?

— De ce, doamnă? Iubirea...

— „...e un lucru foarte mare", cum spunea Topârceanu – dacă l-ați cetit cumva. Vă place, poezia? Nu cred! Îi ignoră pentru o clipă pe mosafirii nepoftiți pentru a-şi mângâia dobermanul. Acesta scânci şi i se lăsă la picioare, aşa cum nu-i stătea bine unui câine cu talia şi înfățişarea lui.

— Acest pilot Rudolf Stul...

— Stulpangel. Nu i-ați uitat numele, vă prefaceți doar! Mă iubea şi-l iubeam! A fost lovit, ciuruit, şi cu avionul în flăcări a reuşit să zboare până aici, să se prăbuşească în grădina casei mele!

— De necrezut! spuse Maximilian Cornea.

— Cum ați spus? De necrezut? întrebă înrăita Marietta Gomescu.

— Spun şi eu, cât mă pricep... cu toate că mă pricep extrem de bine! De ce domnul Rudolf Stulpangel n-a încercat să se paraşuteze?

— Nu întotdeauna piloții reuşesc să sară cu paraşuta! ripostă femeia cu ochii deschişi, transparenți şi totuşi răi. Se întâmplă mai totdeauna câte ceva neprevăzut. Imprevizibilul... Se înnoadă frânghiile paraşutei... alte complicații... sau, pur şi simplu, piloții nu văd altă ieşire decât prin moarte...!

— Acest domn Rudolf voia să moară?

— Nu unul ca el! Ar fi dorit să mă iubească!

— E o afirmație riscantă!

— Cum vă permiteți, domnule?

— Domnul Maximilian Cornea îşi permite mereu prea mult! interveni, pacificatoare, Sibil Bia. Vă rog eu să-i treceți cu vederea! Vă rog!

— Nimic nu trec cu vederea!

— Aveți dreptate, doamnă, îşi domoli glasul M.C. Nu totdeauna piloții izbutesc să se paraşuteze, chiar în primejdie de moarte. Se blochează ceva, se încâlcesc frânghiile… sau, pur şi simplu, aceşti piloți ai unei cauze pierdute preferă să moară.

Urmă o tăcere. Marele detectiv reluă:

— Domnul Rudolf voia să moară? Dorea neapărat să se prăbuşească în grădina casei dumneavoastră?

— Întrebări de polițist, domnule!

— Îmi cer scuze! Voi încerca să fiu rezonabil… pe cât îmi e cu putință. Acest pilot Rudolf… Stul…

— Rudolf Stulpangel! Nu i-ați uitat numele, vă prefaceți doar. A fost lovit, ciuruit şi cu *Messer*-ul în flăcăii a izbutit să zboare până aici, să se prăbuşească în curtea casei mele.

— A murit?

— Cum vă închipuiți altfel?! Mormântul lui e pe deal, la cimitirul eroilor. Amici sau inamici, tot eroi au fost. N-am dreptate?

— Întreaga dreptate, doamnă. Pot să iau o mică amintire?

— O ce?! Nu permit să se atingă nimeni de aceste rămăşițe! Destul le-au răscolit copiii răi!

— E vorba numai de o simplă fotografie, doamnă! În mâna lui M.C. răsări un obiect minuscul – E un *Leika,* doamnă. Aparat german îmi permiteți?

— Fie, domnule.

Maximilian Cornea execută nu una, ci trei poze. Sibil Bia era convinsă că în aceste fotografii e cuprinsă şi doamna Gomescu.

— Dacă vă întreb…

— Nu mai răspund la nici o întrebare! Sunt obosită!

— Iertați-mă! Nu-mi pot stăpâni curiozitatea. Cum a reuşit pilotul Rudolf Stulpangel să zboare cu avionul în flăcări şi să cadă exact aici, sub fereastra iubitei sale?

— Romantic, nu?! chicoti neaşteptat de tinereşte bătrâna. Nu domnule, nu! Rudolf era plin de viață, nu accepta moartea, dar ştia că nu are şanse. Era un pilot extraordinar,

a izbutit să manevreze în aşa fel aparatul ca să pice chiar aici, ca un suprem omagiu adus iubitei sale.

— Dar dacă i-a pregătit cineva sfârşitul?

— Nu înțeleg!

— Dacă îi dorea cineva moartea?

— Prin urmare, sunteți chiar polițist! Cine să-i dorească moartea lui Rudolf al meu, as între aşi? A fost decorat personal de Goering.

— Un as! Poate îi dorea cineva moartea din invidie.

— Spuneți prostii, domnule!

— Ați zburat vreodată pe aparatul său?

— Regulamentele, la noi, în aviație, erau foarte stricte!

— Ați spus „la noi”! Trebuie să deduc cum că şi dumneavoastră erați aviatoare?

— Deduceți ce aveți poftă şi lăsați-mă în pace! Rudolf şi cu mine alcătuiam aceeaşi ființă. Nu ştiu câte locuri avea un *Messer* de luptă. Probabil unul singur. Abia dacă încăpea pilotul. Aceste scumpe rămăşițe nu sunt de vânzare. Max! i se adresă ea dobermanului. Condu-i la poartă pe aceşti „mosafiri”!

patru

— Tragi concluzia că şi doamna a fost aviatoare?

— Am să aflu. N-ar fi exclus. E posibil. Din gelozie, rivalitate, sau spune-i cum doreşti.

— S-au mai văzut cazuri. Totuşi, presupunerea ta e hazardată. Ai observat că pe doberman îl cheamă Max? Ce coincidență! Sau a încercat să-şi bată joc de tine?

— Nu. Pe câine îl cheamă cu adevărat Max. În ce horă absurdă m-ai vârât, Sibil!

— Oare întreaga ta viață, printre asasini şi crime, n-a fost o horă absurdă?

— A fost o horă în care predomina elementul logic, spuse net Maximilian Cornea, iar Sibil îl examină uimită.

Totuşi îşi permise:

— Pentru prima dată te aud vorbind ca un intelectual, *Maximilien!*

— Ai să mă mai auzi vorbind astfel, Sibil. De altfel, şi până acuma am fost un intelectual, dar tu n-ai observat! De ce n-ai acceptat să intrăm în casă, la o cafea, să vedem interiorul... pozele.

— Tu n-ai acceptat, Maximilian. Tu ai speriat-o pe doamna Gomescu cu întrebările tale de polițist.

— Nu părea speriată. Totuşi, am pus întrebări deplasate. Trebuie să mă mai şlefuiesc... şi eu! Dar şi tu!

— Se prea poate! Dar eu am impresia că această doamnă Marietta Gomescu şi-a cam bătut joc de noi. Şi aş mai opina că îşi bate joc de toată lumea. Chiar şi de Rudolf al ei.

— Exagerezi.

— Oare? De ce şi-a bătut joc şi de domnul cel bătrân, ciung?

— Dar tu n-ai auzit discuția, Sibil!

— Reieşea din gesturi. Din priviri. Ce planuri ai, mărețe detectiv?

— Am să cercetez rămăşițele acelui avion de luptă. Noaptea.

— Eşti nebun! Dobermanul...

— Câinii mă ascultă! Iată ceva ce nu ştii despre mine. Iar când nu mă ascultă, o doză bună de somnifer...

— Însă dobermanul Max – ha, ha! – nu acceptă să mănânce decât din mâna stăpânei sale.

— Aşa fac toți câinii credincioşi. Dar tu de unde ştii, Sibil?

— Tot de la tine...

— Voi trece şi peste acest mic amănunt. Ai să constați, Sibil. Uneori puterile mele sunt nelimitate.

— Te rog, nu vorbi ca Monte-Cristo!

— Sibil, eu vorbesc cum vreau, zise blajin M.C., încercând să-şi amintească cine fusese Monte-Cristo.

Se plimbau, meditând, pe strada principală a micii stațiuni. În calea lor, o cofetărie. O copilă nurlie în halat impecabil şi cu ecuson destul de fistichiu pe care scria Doina Duțu, gestionară, le zâmbi. Era cochetă, dar fără ostentație,

poate cu excepția părului bogat pe care şi-l legase în „coadă de cal”.

— Poftiți! li se adresă. Tocmai am primit trei sorturi de înghețată şi prăjituri proaspete!

— Aşa ceva nu întâlneşti oriunde, suspină marele detectiv. Vânzătoare simpatice care să te şi invite. Vino, Sibil! Soarele şi discuția cu doamna Marietta Gomescu mi-au trezit apetitul de dulciuri.

M.C. făcu operativ comanda şi la fel de operativ Doina se prezentă cu tava. Pentru Sibil, înghețată de fistic, porție dublă, cu frişcă, şi un doboş. Pentru el, înghețată de vanilie şi cafea.

— Eşti aceeaşi persoană cu memorie primejdioasă, *Maximilien!* Nu mi-ai uitat preferințele!

— Aşa e, după cum şi tu eşti o ființă cu memorie primejdioasă, Sibil. N-ai uitat că-mi plac situațiile încâlcite, fără dezlegare. În orice caz, nu uit nimic. Țin minte totul, dar duc lipsă de idei.

— Ideile ți le voi da eu, făcu, încrezută, Sibil Bia.

— N-am descoperit nimic la doamna Marietta Gomescu. În tinerețe s-a amorezat de un pilot german. E vina ei?

— Totuşi, Goering...

— Da, Goering, reluă M.C. A fost, cândva, un vestit pilot, comandant de escadrilă. Marele detectiv contemplă chipul drăgălaş al „colaboratoarei” sale. Zise: – Mai târziu, Goering, îngrăşat de nu mai încăpea într-un avion de luptă, s-a mutat în castelul Karinhall, fapt ce i-a adus aspre critici din partea Führerului. Acesta îi reproşa chiar şi faptul că s-a îngrăşat ca un porc.

— Mai vreau înghețată cu fistic!

Îi fu adusă.

— Există un punct nevralgic, Sibil.

— Ştiam. Aşteptam ca tu să-l descoperi.

— Acel pilot, Rudolf...

— Rudolf Stulpangel.

— Încă o persoană cu memorie primejdioasă, rânji Maximilian Cornea. Cum de a reuşit pilotul, cu avionul ciuruit, să cadă exact în ograda iubitei sale?

— Eu am o teorie. Cam săracă, de altfel. Cred că doamna Gomescu a adus în fața casei ei resturile aparatului, din motive pure...

— Crezi că e o persoană sentimentală?

— Poate era... în tinerețe. Găseşte martorii, strălucite detectiv! Eventual, oamenii ce au ajutat la transportul epavei.

— Foarte greu, după atâta amar de vreme! Şi-apoi, ce rost mai are?

— Ce rost are să cercetezi iarăşi carlinga?

— Numai ca să am impresia că nu mi-a scăpat nimic, Sibil.

— Prin urmare, vechea ta țâfnoşenie...

La acest punct al disputei, în cofetărie pătrunse un cățel, unul mic, nu în sensul că era pui, ci că era de rasă minusculă. Avea ochi mari, melancolici, poate gânditori. Drăguț cățel, dar vai... era şchiop. Îi lipsea laba stângă din față.

— Cuțu-cuțu! îl chemă Doina.

Micul animal aruncă o privire parcă suspicioasă către cei doi clienți, apoi alergă în trei labe spre cofetăreasă, care şi scosese dintr-o pungă oscioare şi altele, aduse de-acasă. Îi aranjă totul într-o farfurioară metalică, într-un colț al cofetăriei.

— E drăguț, observă suav M.C. Desigur, e al dumneavoastră. Cum îl cheamă?

— Nu-i al meu, spuse fata. Habar n-am ce nume o fi având, dacă are vreunul.

— Dar ce a pățit la picior?

— De unde să ştiu eu? Poate vreun automobilist neatent...

— Un automobilist, spuneți?

— Presupun, spuse fata, şi tonul ei deveni ceva mai distant. Când cățelul a apărut aici, era încă rănit, mai sângera. Mi s-a făcut milă. I-am dat să mănânce. De atunci, îi aduc zilnic, de mâncare, iar el apare cam pe la aceeaşi oră.

— Şi nu se teme de dumneavoastră? întrebă M.C.

— De ce s-ar teme?

— Dar de cine se teme? întrebă marele detectiv, bântuit de o bănuială confuză, ca o galaxie pe care n-a descoperit-o încă nimeni.

— Nu ştiu dacă se teme de cineva, zise Doina.

— Ar trebui să-i puneți un nume!

— Şi dacă vine adevăratul proprietar?

— Ceva îmi spune că n-are să mai vină.

— Vorbiți cam în dodii, domnule! Ce nume propuneți să-i dau?

— Ştiu eu?! Poate că „Enigmaticul”.

— Prea lung nume pentru un cățeluş. Ce părere aveți, domnişoară?

— Prietenul meu este un pic detectiv şi are totdeauna idei năstruşnice.

— Vai de mine, sunteți detectiv, domnule? Doar nu vreți să-l arestați pe bietul cățel?! Apoi fata încercă – dar nu-i reuşi – să surâdă larg. Ştiu că nu-i adevărat, domnule. Avem aici, în stațiune, un plutonier şef, om simpatic, dar i se spune d Artagnan, cred că din cauza mustății. D'Artagnan, un detectiv din romanele americane, ştiți?

— Cum să nu ştiu?! Aş putea să afirm că suntem vechi prieteni.

— De ce nu v-aş crede, domnule?! spuse fata, redevenind rece. Dar ăsta, plutonierul de la noi, Dohanu îl cheamă, n-a intrat o singură dată în cofetărie, să ia şi el un dulce. Cred că nu i-ar strica! Nu le plac dulciurile detectivilor? Sau înghețata? Vă rog să mă scuzați!

Doina se duse la alți clienți, care de bună seamă nu erau „flici”, căci comandară doboşuri. M.C. scoase din buzunar unul din carnețelele sale pline de enigme. Scrise, fără să se ascundă de ochii lui Sibil:

— Înfrângeri: nu ştiu cine e Marietta Gomescu şi nici nu prea mă interesează.

— Presupuneri eronate: că ea l-ar fi ucis pe Rudolf... acela.

— Nu ştiu cine este individul ciung care se leagă de doamna Gomescu, dar de care el se teme.

— Victorii: am ajuns cu bine în stațiunea B şi am revăzut-o pe Sibil. E încântătoare ca-ntotdeauna. Dar – prea multă fantezie.

— Minciuni: cred că n-am tras nici una prea gogonată.

M.C. închise carnețelul.

— Ai văzut ce am scris, Sibil?

— Dar cum altfel? Nu tu ra-ai învățat să citesc şi pe de-a-ndoaselea? Am mai observat ceva: a dispărut cățeluşul.

— Domnişoară Doina! A dispărut „Enigmaticul”!

— Cine, domnule?

— Cățeluşul acela pe care-l hrăneşti. Nu l-ai urmărit?

Doina îl privi ostil.

— Nu e decât un biet câine de pripas. Vine, îşi capătă mâncarea şi pleacă, numai el ştie unde. De ce să-l urmăresc?

— Am înțeles că iubeşti câinii. Nu ai unul acasă?

— Am o pisicuță. Mama o chinuieşte. Vrea să-i facă educație.

Doina se îndepărtă iar.

— O întâlnire cu tine, Sibil, e o veritabilă desfătare, murmură M.C. Am făcut viața întreagă de toate, pe omul legii sau pe copoiul, ca s-o spun pe şleau. Am descoperit oameni răi, ucigaşi, corupători, şantajişti, hoți de toate categoriile. Am scormonit prin gunoaie. Am fost şi înjurat, şi amenințat, şi m-am expus la de toate. Pe unii dintre cei răi a trebuit să-i bag la răcoare – nu fără o strângere de inimă – chiar dacă nu mă crezi, fiindcă am şi eu latura mea sentimentală. Dar am ieşit totdeauna bine. Victorios. Dar dacă…

— Dacă nu erau alături de tine Iuga şi Ad. Mocanu, nu obțineai totdeauna izbânzi. Tinerii tăi colaboratori…

— Nu mai sunt nici ei aşa de tineri, oftă Maximilian Cornea. Dar, de cele mai multe ori, rezultatele bune ale cercetărilor mi s-au atribuit mie. Băieții sunt mândri că fac parte din echipa mea.

— Totdeauna ai fost un mare încrezut!

— Aşa m-am născut, Sibil. Nu mă pot schimba. Nu pot modifica „genele” – sau cum le zice. Totuşi, parțial, mi-am revizuit părerea. Poate că fără băieții ăia ai mei nu făceam mare lucru. Dar acum voi rezolva totul singur – dacă e ceva de rezolvat. Fireşte, cu ajutorul tău neprețuit. Acum că văd că Doina nu mă mai simpatizează, te duci la ea şi comanzi o cafea amară, tare, fără strop de zahăr.

Sibil îl ascultă şi, după cafea, marele detectiv fumă o țigaretă *Winston.* Sibil aprinse şi ea una, dar se înecă şi

începu să tuşească. Atentă Doina, care pe Sibil o simpatiza în continuare, veni cu un pahar cu apă.

— Aşa se întâmplă, duduie, când nu eşti obişnuit cu asemenea ţigări. Apoi îl fixă pe M.C. cu o privire limpede şi răutăcioasă. – Acum cred că sunteţi cu adevărat detectiv!

— Dar e un secret ce rămâne între noi, Doina, făcu blajin marele M.C.

— Ştiu să păstrez secretele! Cunosc toate secretele din târg. De ce nu luaţi legătură cu plutonierul Dohanu?

— Toate la timpul lor Doina. Ştii câte ceva despre doamna Marietta Gomescu?

— Vă place să puneţi întrebări! Doamna Gomescu e o femeie respectabilă, iar în ograda ei se află rămăşiţele unei maşini vechi.

— Nu e vorba de rămăşiţele unei maşini. Acolo e carlinga unui avion de luptă german.

— Nu mă pricep! ripostă scurt gestionara. De altfel, aceasta e şi părerea lui Dohanu. Însă cred că le născoceşte.

— Poate că şi eu le născocesc. Totuşi, o cunoşti bine pe doamna Gomescu?

— Aici, la noi, toată lumea se cunoaşte. Doamna Marietta? O femeie bună ca pâinea caldă. Se plimbă prin Crângul Mălinilor, uneori la ştrand. Mănâncă îngheţată, uneori cumpără prăjituri pentru căţei...

— Dar şi tu hrăneşti căţeii Doina.

— Un singur căţel. Şi o singură pisică. Iar căţelul a venit aici singur şi „nesilit de nimeni”.

— Aşa e. Cunoşti Codul Penal?

— Ce să cunosc?

— N-are importanţă. Şi-acum, o ultimă întrebare, dacă-mi permiţi.

— Parcă n-aş permite.

— Te rog, Doina! interveni Sibil. Răspunde-i domnului maior... te rog!

— Are legitimaţie?

— Evident! Are!

— Cred în ce spuneţi dumneavoastră. Domnul e chiar detectiv de-adevăratelea?

— Cel mai bun din lume!

— Fie. Vă cred! Crângul Mălinilor vine pe malul...

— Ştiu unde e, spuse M.C.

— Nici acest răspuns nu-mi place. Nu-mi plac bărbaţii ceşi închipuie că ştiu totul! Şi nu cunosc decât un singur detectiv, pe Hercule Poirot!

— Tot din filmele americane, nu, Doina?

— Garantez eu pentru domnul maior aici de faţă! spuse Sibil.

— Eu n-aş garanta pentru nici un bărbat! Uitaţi-vă la dumnealui cum-se îmbracă!

— Aşa e moda la Bucureşti, Doina!

— Hm! Da? Am mai văzut eu bucureşteni, dar... Acest domn detectiv aduce a seducător de minore!

— Vorbă aspră, Doina!

— Dar poate că şi adevărată!

— Să mergem, Sibil! interveni marele M.C. Poate ne aşteaptă neprevăzutul!

cinci

Abia ieşiră, că Doina luă telefonul.

— Cu domnul plutonier Dohanu! Urgent!

Brrr... brrr... brrr...

— Plutonierul Dohanu la aparat!

— Aici e Doina. De la cofetărie.

— Ţi-am recunoscut vocea. E ceva bai?

— Ei doi au plecat. Ziceau că-i aşteaptă neprevăzutul!

— Care ei doi? Care neprevăzut?

— Nu ştiu! O cunoşti pe Sibil Bia?

— Poate da, poate nu... E o vedetă de cinema?

— Domnule plutonier major Dohanu...

— Tovarăşe plutonier Dohanu! Sunt în serviciu! Plutonier numai. Sper să fiu avansat în toamnă.

— Ajungi general?

— Nu te pricepi la grade, Doina. Voi fi avansat pur şi simplu. Dar care-i baiul?

— Îi aşteaptă neprevăzutul, n-ai înțeles?
— N-am înțeles!
— Ascultă-mă, domnule plutonier Dohanu...
— Tovarăşe plutonier Dohanu!
— Bine! Uite ce este. Prin oraş se plimbă o domnişoară Sibil Bia, însoțită de un domn cam pestriț îmbrăcat.
— Nu ți-au achitat nota?
— Nu e vorba de aşa ceva. Dar bărbatul e dubios.
— Cum ai zis?
— Dubios!
— Aşa e când citeşti tot felul de cărți deochiate! Ce e cu omul ăla?
— Pune tot felul de întrebări. Şi are mai mult de un metru optzeci.
— Eu sunt plutonier. Şi nici princhindel nu sunt!
— Vezi cum procedezi! Dacă e, într-adevăr, un şef din Bucureşti, cum pretinde?! Nu te lua cu el, că se lasă cu perdaf!
— Ce e aia perdaf?
— A... Un fel de spanac. O mâncare de peşte. Du-te după ei la Crângul Mălinilor. Ai grijă, iubitule!
— Mi-ai spus iubitule? S-o iau în serios? Nu? Păcat! Bine!
Plutonierul, om descurcăreț, o luă discret către Crângul Mălinilor, convins că are de-a face cu nişte simpli turişti. Mergea alene, nu se gândea la nimic rău. Într-o mică staținune balneară de faimă județeană... Dulce fată, Doina, doar că nu mă iubeşte...

şase

La Crângul Mălinilor era cu adevărat răcoare şi bine, alături curgea Someşul Rece, arborii foşneau. Maximilian Cornea îşi aprinse o țigaretă înainte de a zice:
— Ne-a trădat!
— Cine?

— Doina. Fata de la cofetărie. Uite-l colo pe plutonierul Dohanu. Fumează şi se uită în direcție opusă. Nu-l privi, Sibil!

— Crezi că se ține de noi?

— Stai un pic, Sibil!

— Sigur că stau. Ce mai e?

— Iat-o şi pe doamna Marietta Gomescu, cu dobermanul ei negru. Şi, tot lângă ea, două javre mai pricăjite. Le dă de mâncare.

— Dar nu-l hrăneşte şi pe doberman?

— Nu. N-ar mânca alături de javre. E un îngâmfat, dobermanul.

— Deci e totuşi o femeie inimoasă, făcu, dar cu un anumit regret, Sibil Bia. M-am înşelat, dar la fel te-ai înşelat şi tu, bănuind-o că l-a ucis pe Rudolf Stulpangel.

— O greşeală trebuie dusă până la capăt.

— *Cum adică, Maximilien?*

— Spală-ți gura de trei ori pe zi. Nu neapărat pe dinți. Pe limbă!

— Acum eşti un măgar!

Fata îl privi şi observă cum ochii i se înăspriseră. Pe lângă doamna Marietta, dobermanul ei fioros şi cele două mici potăi pe care le hrănea, trecu iute, ca gonit de o mare spaimă, un cățel.

— Ai observat, Sibil?

— Cum nu, Maximilian? Cățelul ce părea fugărit de hingheri avea un picior amputat. Abia a zărit-o pe doamna Gomescu, că a şi luat-o în goană spre râu. Ce se întâmplă?

— Încă nu ştiu, dar voi afla! De ce bietul cățel, în trei lăbuțe, nu s-a dus şi el la doamna Marietta Gomescu, marea iubitoare a animalelor... şi a oamenilor?

— De ce oare?

— Poate că aici este enigma, neprevăzutul!

— Neprevăzutul!

Neprevăzutul! Marele detectiv, folosind metode speciale, cercetă carlinga avionului prăbuşit în faţa ferestrei Mariettei Gomescu. Apoi prinse să-şi consulte memoria, şi chiar încercă un telefon la Ad. Mocanu. Ajunsese oare la unele concluzii?

În dimineaţa următoare, da, seniori şi senioare, Sibil şi Maximilian Cornea se ciocniră cu un domn respectabil, care numai că nu plângea. Ducea în braţe un pudel alb, o splendoare însă pe albul imaculat curgeau şiroaie de sânge M.C. îl opri.

— Nu vă supăraţi, ce s-a întâmplat?

— Mare nenorocire, domnule! Căţelul meu, acesta, a fost lovit de o blestemată de maşină. I-a retezat un picior!

— Ce ghinion, domnule! clătină din cap marele detectiv, privind rana urâtă.

Merseră direct la postul de miliţie. Plutonierul Dohanu nu părea pus pe glume, mai ales că era foarte tânăr.

— Actele dumneavoastră! Vă urmăresc de câtva timp!

M.C. îşi prezentă legitimaţia.

— Tovarăşul Maximilian Cornea?! păru să se mire, şi chiar se miră. Păi am auzit multe despre dumneavoastră! Dar domnişoara Sibil Bia?

— Îi place să scrie despre cazuri deosebite. Acum încearcă să mă ajute.

— E vorba de un „caz”?

— Poate da, poate nu…

— Aţi venit să ne învăţaţi câte ceva?

Oare se strecura şi o urmă de ironie în cuvintele tânărului plutonier?

— Ce pot eu să vă învăţ? Mai degrabă dumneavoastră pe mine…

— Luaţi vă rog loc. O cafea?

— Am şi luat două, zâmbi cât putu de binevoitor M.C. Nu prea e timp. Nu vreau să fac caz de „misiunea mea specială”, dar te întreb, dacă vrei să-mi spui, ceştii despre doamna Marietta Gomescu.

— Sigur, o ştiu. Doamna aceea bătrână cu un mare doberman negru. Mare iubitoare a animalelor. Trăieşte

singură. Se spun despre ea multe, dar nu cred că intră în sfera mea de activitate. Se zvoneşte chiar că a pilotat avioane germane în timpul războiului. N-am verificat acest amănunt, şi mă întreb la ce ar folosi? Poate că dumneavoastră aveți alte ordine...

— Eu? Nu prea am o misiune oficială. Sunt chiar în concediu. Mare iubitoare a animalelor? Ce fel de animale?

— Câini, pisici, iepuri, poate chiar şi oameni... Deşi, scuzați, oamenii nu sunt animale. Are o cuşcă de iepuri în ogradă.

— Şi are, în grădina ei, resturile unui avion de luptă german.

— Aşa e, tovarăşe maior! Se spune că avionul s-a prăbuşit chiar acolo. Că pilotul o cunoştea pe doamna Gomescu.

— O cunoştea! Şi ce se mai spune?

— Vă dați seama, tovarăşe, că la vârsta mea nu pot şti chiar totul. Cum vă ziceam, doamna Gomescu a pilotat şi ea.

— A pilotat?

— Aşa se spune. N-am primit însă ordin să fac cercetări în acest sens!

— Şi ce face doamna Gomescu în vremea ei liberă?

— N-am primit nici un ordin să cercetez. E o femeie bătrână...

— Dar bătrân sunt şi eu! Te rog, dă un telefon la dispensarul veterinar.

— Dacă ordonați.

— Nu e un ordin. Te rog! Nu am dreptul să dau ordine aici, nu-mi eşti subordonat.

opt

Maximilian Cornea bău un pahar mare cu apă rece.

— Iată ce te rog, plutonier Dohanu. Ia vreo trei dintre oamenii dumitale. Instalează-i discret peste tot. De la Doina ți s-a telefonat, nu e aşa?

— Da, să trăiți!

— Te rog, fără „să trăiți”! Lucrăm şi ne ajutăm ca nişte simpli colegi. Doamna Gomescu a fost aviatoare şi amica unui pilot german.

— E chiar aşa, dar ce vină i se poate face din asta?

— Deocamdată, nici una. Totuşi, am să fac o descindere în casa doamnei Gomescu.

— Să vă obțin un mandat de percheziție?

— Nu te obosi. Îl am. Ştiai că unii dintre militarii germani, mai ales cei mari, sau deseori şi piloții, purtau într-un dinte o minusculă fiolă cu otravă... pentru orice eventualitate, să zicem în cazul torturilor, să se poată sinucide, pentru a nu trăda secretul?

— Dar cine-i tortura, tovarăşe maior? În război, aşa ceva era interzis.

— Da, în principiu. Dar nu chiar pe toate fronturile.

— Am auzit câte ceva despre asta, însă nu-mi venea să cred. În orice caz, sunteți foarte operativ!

— Dacă nu eşti operativ, nu ajungi general! spuse M.C. şi se duse, lăsându-l pe Dohanu în prada nedumeririi.

M.C., fără nici un fel de ceremonie, deschise poarta cunoscută, a doamnei Marietta Gomescu, fostă aviatoare, fostă amică a maiorului Rudolf Stulpangel. Marele detectiv ocoli resturile *Messer*-ului, ocoli casa, se orientă şi merse direct către garaj. Acolo nu se afla nici un fel de automobil, în schimb se afla Marietta Gomescu, legănându-se cu nonşalanță într-un balansoar.

— Iarăşi dumneata! strigă femeia.

— Iarăşi eu! repetă M.C. Apoi schimbă tonul: Domnişoară Gomescu! Vă rog, cu tot respectul, să deschideți gura! Larg!

— Eşti nebun!

— Nu chiar cu totul! Faceți aşa cum am spus!

— Nu ascult de unul ca dumneata!

Marele detectiv încălcă grav toate regulamentele. Aşteptă ca fosta aviatoare să se ridice, să înainteze către el, şi numai după aia îi trânti un pumn năucitor în falcă. Puternica Marietta Gomescu se întinse pe jos, leşinată.

— Deschide-i gura, Sibil!

— Mă muşcă!

— Nu. Un minut e inofensivă…

Sibil Bia, care de fapt deschisese acest „joc”, îl ascultă. Cu ajutorul lanternei, Maximilian Cornea studie dentiția doamnei sau domnişoarei Gomescu. Pentru vârsta ei, aceasta părea perfectă, dar la o măsea, pe partea stângă, marele detectiv descoperi o obturație adâncă, care nu fusese necesitată de vreun tratament dentar.

— Iată! A fost neutralizat şi nervul! Aici a fost plasată o fiolă cu cianură, sau cu stricnină, sau cam aşa ceva. Moarte instantanee, în caz că eşti obligat să vorbeşti şi nu vrei şi ai destul curaj!

— E pe ghicite, *Maximilien?*

— Nu Fasciştii prevedeau acest sfârşit „uman”. Cum de nu ştii?

— De fapt, ştiu. Şi unde e fiola cu otravă?

— Va trebui s-o căutăm şi s-o găsim. Până ce nu vom găsi încă un cadavru. Pe cine putea să-l convingă doamna Gomescu să ia fiola?

— Spune-mi tu, măreție detectiv!

— Nu. Aştept intuiția ta, Sibil.

— S-o stropim cu apă. S-o obligăm să vorbească.

— Nu va vorbi. Se pare că a fost o nazistă din convingere! O fanatică!

nouă

Subordonații lui Dohanu primiseră instrucțiuni precise de care se achitară cu vrednicie.

— Sibil! vorbi M.C. Tu cunoşti locurile de pe-aici. Ai habar de vreun loc ce s-ar putea denumi „Cimitirul Elefanților”?

— Maximilian! Eşti în toate mințile?

— Nu te preface, fetițo. Ştii bine că, atunci când sunt pe moarte, elefanții se retrag în locuri bine ascunse.

— Parcă ştiu… Tot de la tine? Locuri bine ascunse? E plin de trecători, grote, peşteri pe-aici. Cine crezi că vrea să moară? Ce elefant?

— N-am idee. Dar mă gândesc, e o logică întortocheată, la domnul Crişan. L-am văzut cerşind ceva acelei femei, doamna Marietta. Ce îi cerşea? Dragoste? Ar fi prima idee, cea mai ieftină, dar nu garantez că ideile mele ieftine sunt şi fără valoare. Fac speculații de logică.

— Iarăşi te aud vorbind ca un intelectual. De când logica...?

— Să lăsăm logica, deocamdată, cel puțin. Să ne gândim unde s-ar fi dus acel nefericit domn Crişan cu fiola de otravă?

Mergeau pe străzi lăturalnice, urmăriți de priviri curioase sau mai puțin curioase. Marele detectiv exclamă:

— Iată! Iată-i urmele!

— De unde poți şti că sunt urmele sale? Că doar nu e şchiop şi nu poartă cârje!

— Am şi alte semne, Sibil! Un om căruia-i lipseşte tm braț păşeşte într-un anumit dezechilibru. Are mers inegal şi calcă mai apăsat cu piciorul pe partea căruia-i lipseşte brațul. Dar trebuie să ai ochi versat...

— Tu ai descoperit asta?

— În parte, da. Am şi scris nişte articole, făcând analiza problemei.

— Tu – ai scris? Tu, care nici acum nu ştii cum şi când se scrie copi, copii sau copiii?

— Nu am scris-o eu. Am dictat-o.

— Aha! Domnul a avut o secretară?!

— Să nu-mi faci pe geloasa, Sibil! Să ne grăbim! spuse M.C., scormonind cu ochii săi de mare detectiv urmele din mijlocul uliței ce ieşea din orăşel.

— Acolo e grota ducelui de Savoia, spuse Sibil, ironică. Am intrat în grotă acum vreo săptămână.

— Într-acolo ne duc urmele!

— Nu cred, protestă Sibil Bia. Prea e pe ghicite, măreațe detectiv! Nu cred că în grotă se află nefericitul domn Crişan, şi nu cred că la el e fiola cu otravă, şi nici nu cred în existența acelei fiole!

— Poți să nu crezi. Totuşi, să ne grăbim!

Presupuşii paşi ai domnului Crişan duceau exact spre intrarea unei mici peşteri. Iată că marele detectiv nu se înşela chiar totdeauna! Nu se înşela... În capătul acelei strimte grote, scobită în calcar, la lumina unui lămpaş, domnul Crişan întinsese două ziare. Hrănea doi căţei: adusese cu el de-ale gurii. De asemenea adusese şi o butelie de vin. De bună seamă, nu pentru căţei. Oare pentru ca să-şi facă şi el curaj? Ambii căţei erau schilozi, le lipsea câte un picior...

Pe un colţ de ziar, un obiect minuscul, alb-sticlos, reflecta lumina.

— Poftă bună tuturor! spuse Maximilian Cornea, făcând un efort să zâmbească. Şi, în aceeaşi clipă, se şi aplecă. Dar domnul Crişan fu aproape la fel de iute. Se luptară câteva secunde. M.C. izbuti să pună stăpânire pe fiola pe care Crişan urma s-o sfarme între dinţi, după ce va fi hrănit căţeii şi după ce va fi prins curaj cu ajutorul acelui vin.

— Cu ce drept vii peste mine aici, străinule?! răcni Crişan. Înapoiază-mi fiola! Imediat!

— Nu e nici o grabă, domnule! Moartea nu cere grăbire! Vine ea către noi, mai repede sau mai încet...

— Încetează cu filozofia ieftină, străinule! Pentru mine, nu există dreptate. Îmi dai fiola sau nu?

— Nu sunt chiar atât de străin precum îţi închipui. Reprezint dreptatea! Această fiola e destinată altcuiva.

— Cum adică? Nimeni nu mai e stăpân pe propria-i viaţă?

— Nu totdeauna, domnule Crişan! Nu vrei să-mi povesteşti şi mie câte ceva deşi, te previn, ştiu totul.

— Dacă ştii... dacă ştii, de ce să-ţi mai povestesc?

— Am nevoie de un martor. Domnişoara Sibil Bia, aici de faţă.

Crişan o examină pe fată cu ochi mari, foarte atenţi, poate înfricoşaţi.

— Iar eu sunt Maximilian Cornea, maior...

— Puţin îmi pasă cine eşti! Marietta mi-a dat fiola, din dragoste.

— Frumoasă dragoste! O mai iubeşti şi acum?

— Da! Se mai întâmplă şi-n zilele noastre. Dragoste pentru totdeauna.

— Dar ea te iubeşte?

— Nu te interesează! Important e că o iubesc eu! Te miră?

— Ce anume să mă mire?

— O asemenea iubire... fără speranță.

— Nu mă mai miră nimic. De unde ştii că n-am trecut şi eu printr-o astfel de iubire?

— Nu-mi pasă de dumneata! Nu-mi pasă de voi! Să-mi înapoiezi fiola! A fost dorința ei s-o înghit.

— Poate ți-o înapoiez, poate nu. Fiecare are dreptul la o moarte, dar dumneata nu vei folosi această otravă. Îi este destinată altcuiva. Ştiu că pe la optsprezece ani te-ai îndrăgostit nebuneşte...

— M-am îndrăgostit definitiv. Era frumoasă ca un vis... ca o zeiță. Frumoasă şi gingaşă.

— Gingaşă?

— Ce poți să înțelegi dumneata?! Dă-mi fiola!

— Dacă-mi povesteşti!

— E un preț prea mare. Nu povestesc nimic!

— Atunci nu capeți fiola!

— Marietta nu e vinovată cu nimic.

— De acord.

— Iubirea nu se pedepseşte!

— De acord. Ce e cu brațul dumitale lipsă?

— Nu e de vină Marietta!

— De acord. Aştept povestea.

— Nu există nici un fel de poveste. Eram orbit de dragoste. Credeam în această fată.

— Mai crezi şi acum?

— Da! Da! Da! Şi ce vină are ea? M-a chemat la ea, spunându-mi că-mi pregăteşte o frumoasă surpriză.

— Frumoasă, cu adevărat!

— M-a dus într-un fel de garaj. M-a legat la ochi. Ce vină avea dacă eram orbit? Marietta nu e vinovată cu nimic.

— De acord. Dar, în loc de sărut, te-ai trezit cu brațul lipsă!

— Şi ce vină are Marietta? Dacă eram orb!

— Cum eşti şi acum, domnule Crişan! Când ți-ai revenit, ai găsit în garajul acela o seceră ascuțită ca briciul. De ce n-ai făcut nimic ca să te răzbuni?

— Să mă răzbun pe femeia ce o iubeam? Înseamnă că nu înțelegi nimic, domnule... cum te cheamă...

— Chiar, nu prea înțeleg! Iubeai o femeie ce chinuia oamenii, animalele. Nu ştiu cum se numeşte maladia asta.

— Am iertat-o! suspină Crişan. Pe dobermanul ei l-a cruțat. Era un alt câine. Tot doberman...

— Bineînțeles Şi se numea tot Max.

— De unde ştii?

— Ți-am spus că am aflat totul. Şi dumneata, domnule Crişan, suferi de un fel de nebunie...

— Dacă dragostea e o nebunie! Dă-mi fiola!

— Nu, domnule Crişan. Otrava are să ajungă la persoana care o merită!

zece

Maximilian Cornea, urmat de Sibil, reveni la „reşedința" doamnei Gomescu Ajutoarele plutonierului Dohanu dădeau târcoale pe-acolo M.C. intră direct în garaj Marietta se balansa în acelaşi scaun Avea ochi neîndurători, însă parcă mai întinerise...

— De ce ai urât oamenii, animalele, domnişoară? Ai ajuns să te urăşti şi pe dumneata, însă n-ai avut destul curaj pentru a înghiți fiola cu otravă I-ai dat-o domnului Crişan L-ai ucis până şi pe Rudolf, pe care de fapt îl iubeai.

— De unde ştii? întrebă ea, ridicându-se.

— Am cercetat în timpul nopții epava.

— Dar dobermanul meu ce păzea?

— Am ştiut eu să-l îmblânzesc!

— Născoceşti, străinule!

M.C. medită o clipă asupra termenului de „străin". Îl folosise şi bietul domn Crişan.

— Da, l-ai ucis pe Rudolf! Nu pricep de ce-i doreai moartea, dar voi afla Numai fiindcă era un pilot mai bun

decât dumneata?! E şi aceasta un fel de gelozie Nimeni nu te-a obligat să lupți în aviația germană! A) prea multe ticăloşii la activ! Poftim fiola!

— Ce fiolă?

— Otrava ce i-ai dat-o domnului Crişan După ce i-ai nenorocit viața, l-ai condamnat şi la moarte De ce?

— Mă plictisea!

— Iată un motiv grozav! Acum vei lua dumneata fiola!

— Nu mă poți obliga, străinule!

— Te aşteaptă, în cel mai bun caz, închisoarea pe viață Ai intrat în *Messer*-ul lui Rudolf Ai umblat la maneta de gaze Ai reuşit să provoci o scurgere, dar nu ți s-a părut suficient, ai plasat în fuselaj un detonant Asta e adevărata moarte a lui Rudolf Şi nu e decât una – minoră – din numeroasele dumitale crime, tăinuite până acum Nu mă obliga, doamnă Gomescu, să operez o mare arestare ca să-mi măresc gloria! Nu-mi lipseşte gloria! O am Iată fiola! Maximilian Cornea i-o aruncă la picioare Nu mă grăbesc! Aştept în fața casei, fix un ceas Nu, mai mult!

M.C. avu un zâmbet trist şi ridică de undeva secera ascuțită ca briciul.

— Un ceas, doamnă Gomescu Nu mai mult!

Apoi ieşi împreună cu Sibil Aceasta lăcrima.

— Nu cred că ai dreptul de a proceda în felul acesta, Maximilian!

— Eu consider că da! Naziştii aveau otrăvuri blânde... Adormeai şi gata.

Cei trei milițieni aşteptau la poartă Dar nu reuşiră să-l oprească pe marele doberman negru – Max! – care trecu în iureş printre ei şi năvăli în garaj Puțin mai târziu, se auziră scâncetele câinelui.

— Cred că s-a terminat, oftă M.C.

— Nu te credeam atât de crud!

— Ai fi preferat s-o vezi altcumva?

Mai trecu puțină vreme Poarta garajului se deschise Ghearele Mariettei Gomescu râcâiră canaturile uşii, căutând un punct de sprijin În fața morții, fosta aviatoare nazistă arăta atât de tânără încât Maximilian Cornea se cutremură,

găsind parcă o asemănare între ear şi Sibil Acum fantezia lui o lua razna...

— S-a făcut, domnule, murmură femeia înaltă, voinică, susținându-se cu greu S-a făcut! Acum ce ai mai dori?

În spatele ei se auzi plânsul marelui doberman.

— Nu l-a omorât, şopti Sibil Bia.

— Aşa e Dar asta n-o scuză cu nimic.

Se auziră strigăte pe stradă Milițienii încercau să-l rețină pe domnul Crişan.

— Sprijiniți-o! urlă el Altfel cade!

Poate că vederea lui o făcu pe Marietta Gomescu să se prăbuşească.

— Da, A luat fiola care-i era destinată, spuse Maximilian Cornea Totul s-a terminat.

— S-a terminat şi cu mine..., spuse Crişan

— Preferai să înghiți chiar dumneata fiola, domnule Crişan?

— Da! Da!

Omul izbucni în plâns.

„Iată ce înseamnă dragoste pentru totdeauna!", murmură M.C. „Dar eu, oare, n-am trecut prin aşa ceva?"

Apoi, ochii lui cenuşii redeveniră, o clipă, albaştri.

— Şi cum îți spuneam, dragă Sibil, zâmbi marele detectiv unor gânduri doar de el ştiute, îndepărtând-o cu blândețe pe tânără de locul dramei, nu ştiu cum, imprevizibil sau nu, dar ai un talent formidabil de a redeştepta în memoria mea primejdioasă lucruri şi fapte, ce le credeam uitate pe vecie...

LEGENDA AMAZOANELOR ABSENTE

UN PLIC ROZ (plic de amor? – de când aştept aşa ceva!): Domnişoarei Sibil Bia, Cluj etc

Exp: Maximilian Cornea, Bucureşti etc,

„Dragă Sibil

«Ți-am auzit chemarea, lupoaico! Sosesc!» Îți aminteşti de aceste cuvinte ale amiralului Salamanca? Un filozof care face pe filozoful e mai dăunător decât doi filozofi... Nu ştiu cui aparțin aceste cuvinte, poate chiar mie!"

Mai departe, într-un răvaş îmbogățit de greşeli ortografice, marele detectiv mă informa că, de cțrând, mă căutase la Cluj, nu mă găsise, şi mă ruga, cu prima ocazie când trec prin Capitală, neapărat să-l caut. Vrea să-mi povestească el ceva, ca între vechi prieteni. Mai preciza că, dacă nu mă cucerise la Baia Mare, când cu anchetarea cazului Alin Bia, şi nici în alte câteva ocazii, acum, când îmbătrânise, puteam să-l vizitez fără grijă... Îmi dădea noua adresă şi numărul de tele.

Am notat aceste amănunte într-un carnețel, apoi am uitat de invitație, până ce, într-o zi, când mă aflam la Bucureşti, căutând un alt număr de telefon, am, dat de numele marelui detectiv. L-am sunat. Mi-a răspuns imediat, întrebându-mă în cât timp pot să ajung la el. I-am propus să ne întâlnim la o cofetărie. La o cofetărie! a replicat el, şi parcă i-am văzut grimasa. Acolo, a zis, nimeni nu te poate servi cu ce am eu acasă! Bine, am acceptat, cam în 20 de minute. Răspunsul i-a convenit, pun pariu că îi trebuia un răgaz ca să se facă elegant – şi chiar aşa era!

L-am găsit la etajul patru al unui bloc central, proaspăt bărbierit, la cravată, într-un costum şic. (Bineînțeles, M.C., nu blocul!) Nu părea să fi îmbătrânit. M-a servit cu o băutură aleasă şi cu ciupercuțe într-un sos delicios. El le pregătise, şi-n felul acesta descopeream că e un bucătar deosebit!

Mi-a spus că se ocupase, în urmă cu nişte ani, de o întâmplare interesantă, şi chiar încercase s-o aştearnă pe hârtie, dar nu-i mergea. O povestire detectivicească nu poate fi simpla relatare a unui conținut de dosar (constatare de bun simț!) şi că el stă rău cu ortografia şi nici acum nu prea ştie când se scrie *copi, copii, sau copiii...* Cred că exagera, modestul de el!

Am încercat să-l liniştesc, afirmând că şi alţii întâmpină dificultăţi în această privinţă. El a râs şi m-a întrebat dacă am timp. I-am răspuns că e în funcţie de ceea ce vrea să-mi povestească. El a precizat: Am ţinut să-ţi încredinţez ţie acest subiect, fiindcă se petrece chiar în perimetrul ce-l îndrăgeşti: Cluj, Muntele Gutin, Baia Mare, Sighet...

CINE COLINDĂ munţii maramureşeni, toamna, rămâne fermecat.

Orga de culori e fără seamăn

Pâlcurile de arbori suprapuşi, după marea înţelepciune a Naturii, îşi schimbă de la ceas la ceas nuanţele. Chiar şi stâncile sunt când argintii, când aurii» sau se albăstresc, sălbatice, dar prietenoase.

Un mârâit metalic tulbură pacea dimineţii. Camioneta hodorogită – un *Fordson* parcă – părea înjghebată din piese nepereche, legate între ele cu sârme şi sfori.

În spate, o încărcătură neobişnuită, în mijlocul căreia trona o veche motocicletă BMW, vehicul mult încercat.

Persoana ce stătea la volanul camionetei se pare că trecuse de asemenea prin de toate, o femeie nu prea tânără, în mod sigur nu prea tânără, totuşi încercările care o asaltaseră nu o *erodaseră* cine ştie cât. Ştia să-şi ascundă *timpul,* datorită machiajului, datorită permanentului optimism, a unei generozităţi faţă de iarbă, faţă de câini (dar nu totdeauna şi faţă de oameni), datorită felului în care se îmbrăca. Purta pantaloni de catifea neagră, bine ajustaţi pe o talie de femeie voinică, înaltă, totuşi o talie atrăgătoare, arbora, în acel moment, bluză roşie, iar la gât un străveziu şi mare fular alb care-i dădea înfăţişare de artistă, sau amazoană, sau ambele, cum vă place. Avea un păr blond, oxigenat. Era şi artistă, şi amazoană! Pe laturile camionetei scria cu litere mari, nu tocmai bine tocmite: „Veniţi cu mic, cu mare să vedeţi ZIDUL MORŢII!!! Spectacol unic în lume! Intrarea aproape gratuită!"

O coloană de abur ţâşnind din radiator dădu de ştire că motorul rablei se supraîncălzise. Doamna Antonioni (numele ei de artistă şi amazoană) trase pe dreapta şi răsuci cheia de contact. Şi ce credeţi că făcu imediat după asta? Scoase

oglinda, rujul, şi alte spanacuri, şi se dichisi. Abia apoi sări din cabină, sprintenă, condiție fizică de atletă – ceea ce şi era – şi puse câte un bolovan mare sub roțile Fordson-ului, să n-o ia înapoi la vale, fiindcă ştia că nu se poate încrede nici în frâna de mână, nici în cutia de viteze.

Privi împrejur, respiră adânc. Era sănătoasă şi dornică de viață. Dar era singură...

Lăsă apa fierbinte din radiator să se scurgă, răsucind un robinet special, ridică tabla veche pentru ca răcoarea să ajungă la blocul motor, apoi alese iute un loc cu iarbă, pe care deja se odihnea soarele, întinse un şervet alb, curat, şi aranjă cea mai simplă şi mai gustoasă mâncare din lume: pâine albă, de țară, urdă, caş, slănină, ceapă şi o sticlă cu țuică adevărată. Sorbi cu grijă, măreție, dar şi venerație, apoi dădu un ocol rablei, să constate dacă nu şovăia vreo roată – nu şovăia – şi abia atunci începu să îmbuce cu mare poftă. Nu mai era tânără amazoana asta încă frumoasă, însă marea ei şansă era că nu prea-şi făcea probleme în viitor, sau pentru viitor. Ignora pur şi simplu viitorul.

Să admitem că era o prostănacă fără viziune? De admis, se poate, dar greu. Nu admitem. Prea multă sete de viații izbucnea din ochii ei deschişi la culoare şi mari. O fi fost o filozoafă? Dar să decidă filo...

Se mai, uită la sticlă, dar se abținu. Mai luă urdă, brânză, slană şi încheie micul dejun. Strânse totul într-o sacoşă, o „turbinkă", şi o puse în spate, sub prelata motocicletei, la umbră.

Se lungi în iarbă şi fumă o țigară. Fumul zbura drept în sus într-o şuviță vulcanică, trimisă din pieptul ei puternic. Fuma cu mare poftă şi tot ce făcea, făcea cu mare poftă. Apoi umplu radiatorul cu apă rece din cel mai apropiat izvor. Când isprăvi corvoada asta, doamna Antonioni avu impresia că prinde un sunet diferit în orchestra diversificată a muntelui. Curios lucru, nu fusese niciodată prea sensibilă la „concertul" naturii, probabil că între hârâitul camionetei şi păcănitul BMW-ului – pe care ea îl călărea – timpanele i se desensibilizaseră. La început, crezu că sunt izvoarele, țipetele vreunei păsări, geamătul vreunui animal sugrumat de alt

animal, dar instinctul – un instinct de neexplicat la o ființă ca ea – o avertiză: e un copil.

Umblă încolo şi-ncoace, ba auzind, ba pierzând sunetul acela şi, când s-o lase baltă, îl găsi. Nopțile sunt reci la munte, mai ales toamna. Copilul se prezenta gol-goluț, avea doi sau trei ani, era plin de răni şi vânătăi, se târa în iarbă ca o mică şi tristă jivină, pipăind cu mânuțele, mestecând iarbă, buruieni, pământ, cine mai ştie ce? De câtă vreme se afla acolo? Cum de mai trăia?

Greu de spus dacă amazoana, saltimbanca Antonioni, era o femeie miloasă. Nici cu ea nu fusese niciodată nimeni milos. Nici chiar viața nu o cruțase. Al cui o fi copilul? Ce să facă ea acum cu acest plod? Puse mâinile căuş şi hăuli în stânga şi-n dreapta. Îi răspunse doar ecoul. Din cauza situației neprevăzute, începu să transpire. Cine ştie în ce dandana va intra şi, har domnului, dandanalele n-o evitaseră. Dar nici ea pe ele!

Înveli pruncul într-o veche pătură, urcă muntele, apoi îl coborî şi opri în primul sat de la poale, Mara. Fu luată-n primire de milițian şi de medicul de la dispensar. Clar, considerau că e vinovată – dar din ce punct de vedere? Medicul dădu un verdict aspru: câteva ore. Poate îngrijiri speciale la un mare spital, o transfuzie, etc... O lăsară să plece...

Înhămată la o treabă, doamna Antonioni nu se lăsa uşor. Opri la Dej, la Gherla, dar o trimiseră la Cluj. Găsi Spitalul de copii nr. 5, trecu de un portar ursuz, care încerca s-o oprească, şi depuse „coletul" în fața unei tinere doamne, în halat alb, o duduie frumoasă, înaltă, voinică aproape ca şi amazoana Antonioni, dar foarte tânără.

— Iată ce cadou v-am adus! zise.

Frumoasa tânără examină rapid copilul, opri o infirmieră şi-i zise:

— Instalezi copilul în salonul unu! Perfuzie, transfuzie, antibiotice, ceai. Pregăteşte totul, vin imediat.

— Nu primesc dispoziții decât de la medicul de gardă, spuse infirmiera.

— Acum primeşti dispoziţii din partea mea, altfel te ia drakku! spuse voinica şi tânăra femeie în halat alb.

Infirmiera se supuse. Ştia că altfel ar fi încasat-o.

— Vă mulţumesc, doamnă doctor! spuse amazoana.

„Doamna doctor” era asistenta Aura Feraru, de fapt domnişoara Aura, renumită prin devotamentul ei faţă de copii, dar şi prin duritate.

Infirmiera plecă, luând copilul, urmărită de privirile ca nişte cuţite ale Aurei Feraru.

— Cine eşti dumneata?

— Nu tatăl, răspunse saltimbanca, şi nici mama. N-am avut copii, se poate verifica medical. Vorbea greu, era obosită. Am găsit copilul sus pe munte, părăsit şi gol. Totul e consemnat în procesul-verbal al miliţiei din Mara. N-au vrut să-l primească pe copil nici la Dej, nici la Gherla. M-au mânat aici.

— Dar cum te numeşti?

— Arabella Antonioni, artistă de circ şi varieteu.

Foarte obosită, amazoana scoase de sub dolman o sticlă şi trase un gât.

— Nu doriţi să gustaţi? Ţuică de Maramu. Vă rog!

— Ce fel de artistă de circ şi varieteu eşti dumneata?

— ZIDUL MORŢII şi alte chestii periculoase. Mă învârtesc cu motocicleta de jos până sus şi înapoi, şi iarăşi sus...

— Totdeauna *aşa?*

— Cum adică, *aşa*, doamnă doctor?

Aura Feraru arătă către sticlă: – *Aşa.*

— Da, totdeauna, cam aşa...

— Şi, de ce?

— Altfel nu am curaj, dădu un răspuns curajos Arabella Antonioni. Apoi plecă. Veniră specialiştii, chirurgii. Doi îşi declinară orice răspundere; acest micuţ nu rezista la o intervenţie dificilă. Al treilea zise da, îmi asum riscul. Al treilea nu mai era tânăr şi nu beneficia nici pe departe de faima celorlalţi doi.

Operaţia, cu şansă de reuşită de unu la un milion, reuşi.

Între timp, se luase legătura cu miliţia. Părinţii copilului fuseseră găsiţi. Tatăl, un muncitor forestier, mai mult

forestier decât muncitor, îşi luase odrasla în pădure. Acolo, din motive neclare, îl ciomăgise cumplit pe băiat. Apoi, considerându-l mort, îl lăsase pe loc, dar îi luase hainele – păcat de ele, poate avea şansa de a le vinde. Cât despre mamă... dar ce importanță avea! Tatăl a fost amendat cu 2 880 de lei. Atât. Nu e nici o greşeală, scrie în hârtii! Părinții n-au vrut să-şi vadă copilul, să-l recupereze.

A rămas la Spitalul de copii nr. 5 din Cluj. Aura Feraru l-a îngrijit cu ambiție, cum îi îngrijea pe toți copiii. Cum el nu avea nici mamă, nici tată – *legali* – a început să-i spună Aurei „MAMMA!". Îl chema Petre, dar el îşi zicea Pepe, şi aşa a rămas, Pepe-Copilul Pădurii.

Când a fost dus la *Casa Copilului* din Gherla, personalul medical al Spitalului 5 a pus mână de la mână şi i-a alcătuit un „trusou" împărătesc.

ORAŞUL GHERLA ARE un parc mare, o catedrală mare, clădită de armeni prin o mie şaptesute, o statuie mare, un ştrand mare (pe Someş), dar în rest nu e un oraş mare. Amazoana Arabella Antonioni nu mai avea succes în oraşele mari. După o vreme, ea poposi în Gherla. La ZIDUL MORȚII veniră, cu şirul, micuții de la *Casa Copilului.* Doamna Antonioni îl recunoscu pe Pepe şi-l înfie. Neverosimil, dar aşa s-a întâmplat. Îl înfie cu toate actele necesare, şi n-a fost uşor, au fost proteste, ce garanție poate prezenta o asemenea saltimbancă? În sfârşit, îl înfie, şi-l luă cu ea... în lumea largă...

Eu: Chiar neverosimil! Nu o lega nimic de acest „Copil al Pădurii!"

Maximilian Cornea: Neverosimil, da, Sibil, aşa am zis şi eu, dar am aici copiile tuturor documentelor. Îți dau dosarul. Ți-am spus că aveam de gând să scriu şi eu o carte.

— *Eu:* Da! Şi ce te-a împiedicat?

M.C.: În primul rând, nu ştiu cum şi când se scrie *copi, copii,* sau *copiii...* În al doilea rând, ştii care e marele necaz cu o carte?

Eu: Nu! S-auzim!

M.C.: Acesta e: fiecare cuvânt, fiecare, trebuie scris! Te apucă pandaliile.

Eu: Aşa e! Dar oamenii sunt de părere că viaţa de scriitor e o sinecură. Bani cu ghiotura, glorie, şi umbli mereu în străinătate...

M.C.: Spanac! După ce am alcătuit transpirând prima pagină, am rupt-o şi am aruncat-o. Dar în legătură cu adoptarea lui Pepe de către amazoana Antonioni, eu am o teorie... nu o teorie, ci o certitudine. Uite cum e: doamna Antonioni îşi desfăşura spectacolele în aer liber, nu-i dădea mâna să construiască un gard, şi cu atât mai puţin un circ. După spectacol, umbla cu pălăria ei de amazoană să ia mărunţiş de la cei ce o văzuseră. Evident, majoritatea o ştergeau. S-a gândit că un copil, umblând după hani, nevinovat şi drăguţ cum era Pepe, îi va folosi...

Eu: Consideri că ea l-a adus aproape mort de pe munte, sperând în viitoare foloase?

M.C.: Asta, nu. Atunci a făcut ce a făcut deliberat, fiindcă avea şi latura ei bună. Avea şi alte laturi, vei vedea.

MAI TRECU O VREME. Nu prea multă. În perindările lor, Arabella Antonioni şi Pepe poposiră doar câteva ore în oraşul Cluj. Amazoana opri nu departe de Spitalul nr. 5 şi întrebă de asistenta Aura Feraru. Era pe la ora 13, iar Aura trebuia să intre în serviciu la 14. Arabella Antonioni o aşteptă fumând liniştită, aşezată pe scara vechiului *Fordson.*

Apăru Aura Feraru, frumoasă, elegantă, o femeie despre care ai fi putut zice că e o îngâmfată – şi poate că nu greşeai Amazoana se ridică şi merse în calea ei. Aura o privi absentă. Doamna Antonioni îi întinse o sticlă.

— Ţuică de Maramureş. Adevărată.

— Mulţumesc. Mă dau în vânt după ţuică. Dar pentru ce?

— Nu vă mai amintiţi de mine?

Aura Feraru n-avea chef s-o jignească pe această individă cu înfăţişare „tropicală”, dar spuse sincer că nu.

— Dar pe acela îl cunoaşteţi?

Rezemat de bătrânul *Fordson,* stătea un puşti.

— Pepe! strigă Aura Feraru.

Într-un elan de nestăvilit, copilul năvăli spre ea.

— MAMMA!

— Pepe! Ce mai faci! Arăți bine! L-ați adus pentru analize, doamnă... doamnă...?

— Arabella Antonioni. Nu. Ce fel de analize? E sănătos tun. Treceam pe aici. M-am gândit să vă mulțumesc, dumneavoastră şi doctorului care l-a operat. Am şi pentru el ceva bun...

Aura Feraru se încruntă uşor.

— Probabil tot țuică de Maramu... Ei! Dacă ar şti doctorul acela, ar veni din mormânt... A murit. Doctorul ce a îndrăznit să-l opereze pe Pepe a murit. Pe el... nimeni n-a îndrăznit să-l opereze...

— De ce n-ați îndrăznit dumneavoastră?

— Nu sunt chirurg, nici măcar medic, sunt asistentă pediatră.

— Dar e adevărat ce se spune?

— Ce anume se spune?

— Că ați fost actriță!

— Ce legătură are?

— Păi ați lucrat în branşa mea, îşi umflă pieptul cu Mândrie amazoana. Păi ce, eu nu sunt artistă?

— Cine zice că nu eşti?

— Ați fost vreodată la Sighet? Eu plec iarăşi acolo. Acolo totdeauna pică la buzunar. De ce nu veniți cu mine şi cu Pepe?

— Şi ce să fac eu acolo cu voi?

— Pentru o femeie frumoasă e totdeauna câte ceva de făcut!

— Îmi pare rău, nu pot, Pepe, vino să te sărut...

— De ce nu vii cu noi, MAMMA?

— Îmi pare rău, Pepe nu pot...

Aura Ferara se îndepărtă. Abia făcu vreo câțiva paşi.

— Când plecați la Sighet?

— Îndată!

— Aşteptați! Imediat sunt gata!

— Urrra! strigă Pepe.

— Eşti nebună! comentă asistenta-şefă, când preluă halatul şi medicamentele. Nu ai concediu!

— Taci, scorpie! Îți bâțâie inima de bucurie că scapi de mine!

— Eşti nebună!

MAREA PIAȚĂ DIN SIGHET a fost cândva loc de întâlnire pentru contrabandişti. Acum mişunau aici mărunți negustoraşi de zaharicale şi fel de fel de lume pestriță, Arabella Antonioni obținu, nu fără oarece dificultăți, dreptul de a-şi instala ZIDUL chiar la marginea pieții.

— Pepe Antonioni! proclama cu mândrie amazoana Antonioni. Nume predestinat pentru un mare artist. Te voi duce la circ, cunosc vreo doi directori ce abia aşteaptă să-mi sară-ntr-ajutor. Te fac acrobat şi trapezist. Ai tocmai corpul necesar.

Aura îl examină iar pe Pepe. Habar n-avea cum trebuie să fie corpul ideal al unui trapezist.

— Şi acum, la lucru, Aura! spuse doamna Antonioni.

Asta însemna că urcau pe motocicletă, iar Aura Feraru învăța să conducă şi, pe un teren denivelat, să deprindă meseria-de cascador. La început, Arabella îşi manifestase unele rezerve:

— Eşti destul de voinică, dar mă tem că eşti prea uşoară!

— E numai o aparență. Nu uita că ştiu să merg şi cu bicicleta.

Amazoana râsese şi, împreună cu cealaltă amazoană, continuau antrenamentele.

Eu: Iată o situație ce-mi dă de gândit! Cum e posibil ca o fată cu meserie frumoasă, pe care o iubea, să se aventureze în aşa hal? A fost într-adevăr actriță?

Marele detectiv: Şi mie toate acestea mi-au dat de gândit, dar încetul cu încetul, cercetându-i viața, am înțeles-o. De altfel, vei afla probe în acest dosar. Da, Aura Feraru urmase cursurile unei şcoli populare de artă şi apărea în spectacole de amatori. Era chiar vedetă a ansamblului sanitar din oraş Dar era capricioasă şi se plictisea iute. Nu era nici uşă de

biserică, şi se descotorosea rapid de curtezanii ei, fiindcă se plictisea iute de orice. Aventura alături de amazoana Antonioni prevestea o schimbare.

Eu: Hm! Hm!

Talentată la orice, Aura învăță cu uşurință ce e cu frâna de mână, de picior, cum trebuie folosit şi când schimbătorul de viteze, ajunse să conducă perfect, iar pe terenul acela denivelat de la marginea oraşului efectua viraje spectaculoase.

Într-o noapte, când nimeni nu mai mişuna prin piață, tânăra porni motorul motocicletei, sui în şa şi puse-n viteza-ntâia. Porni cu precauțiune, dar fără teamă, rotindu-se jos, la baza ZIDULUI MORȚII, cu înverşunarea de a ajunge unde dorea: Sus!

Următoarea seară adăugă primilor paşi încă unul, se învârti pe ZID în poziție aproape oblică. Arabella Antonioni o povățuia şi mai trăgea din aia, cum îi zice, şi presimțea că înlocuitoarea ei – inevitabila înlocuitoare – o va duce către un maldăr de bişari.

Eu: Altceva nu mai presimțea?

Marele detectiv: Nu cred! Era prea încrezută această Arabella Antonioni, frumoasă încă, încă apetisantă.

PESTE VREO CÂTEVA săptămâni apăru afişul: „Prima femeie din lume ce escaladează ZIDUL MORȚII!!! Veniți cu toții! Prima femeie din lume sub douăzeci de ani! Nu pierdeți ocazia!!!”

Aura Feraru trecuse de douăzeci de ani, nu mult, dar arăta ca o fecioară, şi poate că şi era.

Doamna Antonioni angajă pe nimic, sau pe altceva, vreo doi supraveghetori. Taxa se dublă, apoi se triplă. Mințea afişul? Cine să mai ştie!!!

Cine nu cunoaşte un ZID AL MORȚII, cu motocicleta, nu pierde mare lucru, e chiar în favoarea sa, mai ales că şi *execuțiile* se fac tot la zid, pe scurt, în ZIDUL MORȚII se

porneşte de jos, dintr-un puț de lemn. Totdeauna se porneşte de jos, Şi aşa mai departe.

Lăsând pe seama tinerei amazoane Aura Feraru greu] programului, „directoarea" spectacolului, Arabella Antonioni, se afunda în crama de la *Grădina Morii*. Teribil ce-i mai plăcea crama aia, şi ieşea greu de acolo, niciodată neîntovărăşită. În cramă a aflat şi despre accident, dar, de bine dispusă ce era, nu i-a acordat cine ştie ce importanță.

AURA FERARU, CIUDATA FIINȚĂ, fie că apărea pe o scenă, fie că salva viața unui copil, fie că escalada ZIDUL MORȚII pe motocicleta aia veche, pe bolidul acela nenorocit (BMW-ul), ea, ca o amazoană ce se dorea să devină (oare de ce?), îşi procurase un deghizament adecvat, pantaloni de piele lucioasă, cizmulițe roşii, un jerseu vişiniu, aşa cum poartă unii portari de fotbal, ca să atragă atenția când se cred în stare de cascade formidabile, dar refuzase să-şi pună pe cap o cască. Cele două femei începuseră să se-nfrunte. Observație: probabil că maestra Antonioni crezuse, sperase, că o asemenea cască, acoperind mare parte din figura frumoasă a Aurei Feraru, va face ca farmecele ei de patroană să nu pălească prea mult...

Aura îşi pusese la gât un fular lung, multicolor, ce se desfăşura spectaculos în vremea ascensiunilor pe ZIDUL MORȚII.

Dar nu de la fular i s-a tras accidentul.

ÎNSUŞINDU-ŞI TAINELE CONDUCERII ACELUI BOLID, Aura Feraru, nu avu vreme să cunoască îndeaproape şi tainele unui mecanism, ale unui motor. Ar fi fost imposibil. Nu ştia mai nimic despre pinioane, rulmenți, tije, arbori cotiți şi alte asemenea spanacuri. Dar nu sunt spanacuri! Poate că Aura Feraru rar fi fost în stare să înlocuiască o bujie, dar nu mai mult.

De aceea, în spectacolul trei al zilei, o simplă zvâcnire a motocicletei, la pornire, nu i-a dat de gândit, cu toate că ambreiase cu finețe.

Mai departe, nu s-a întâmplat mai nimic, până la mijlocul ZIDULUI, cam pe-acolo sau pe dincolo. Acolo ceva se întâmplă în mecanismul bătrânei rable.

Se pare că roata din spate se blocase...

Aura văzu cerul deasupra ei, un cer pustiu, fără păsări, cerul depărtându-se de ea, fundul acelei „fântâni" apropiindu-se, nu mai văzu nimic.

Spectatorii urlară. Aşa cum le şade bine. Deh, orice Mare Spectacol trebuie plătit!

DESPĂRȚIREA FU SCURTĂ şi seacă. Ieşind din mahmureală, amazoana Arabella Antonioni veni la spitalul orăşenesc şi cu greutate o recunoscu pe mumia bandajată dintr-un pat de sub fereastră. Îşi aprinse, calmă, o țigară, numai Pepe-Copilul Pădurii începu să plângă.

— MAMMA!

Strigătul lui avu darul de a o enerva pe amazoana principală.

— Stinge imediat țigara! strigă o infirmieră, de pe culoar. Şi mai aveți doar un minut, accidentata n-are voie să se obosească!

Această intervenție o enervă şi mai tare pe Arabella. Totuşi stinse țigara. Pe cât de mieroasă fusese vocea ei când o ademenise pe Aura în această aventură, pe atât era de uscată acum.

— Mi-ai paradit motocicleta şi nu ştiu dacă o mai pot repara! Eu te-am instruit bine, dar ai condus ca o netoată. Consider că nu-ți datorez nimic, totuşi îți las ceva bani! Haide, Pepe!

Amazoana Antonioni ieşi țanțoşă, gătită țipător, foarte rujată şi machiată. Pepe o urmă plângând. Cealaltă amazoană rămase şi ea „machiată", de nerecunoscut în bandajele multe care-i protejau fracturile.

Începând unele investigații, autoritățile ajunseră la concluzii uimitoare. În primul rând, amazoana cea tânără Aura Feraru, nu poseda permis de conducere şi, deci, cu atât mai mult, nu avea dreptul de a face exhibiții periculoase.

La rându-i, Arabella Antonioni – să continuăm a-i spune astfel, deşi avea un nume mult mai puțin italienesc – culmea!, nu avea nici ea dreptul de a conduce un autoturism sau o motocicletă. Cu atât mai puțin avea dreptul de a face acrobații!

— Nu avea dreptul de a colinda din târg în târg cu dubioasa-i caravană, fiindcă nu ceruse de nicăieri autorizație şi nu plătise nicăieri vreun impozit. E adevărat că ea prezentă un maldăr de hârtii îngălbenite, dar un funcționar meticulos, inuman şi care nu *marşa* defel la farmecele amazoanei, declară că individa nici măcar nu avea dreptul de a exista!

Un lung şir de abateri, atât-de multe că aproape se anulau una pe alta. Ar fi moral să afirm că Arabella a fost izgonită din orăşelul maramureşan, aşa cum altădată indivizii indezirabili erau alungați cu hulă din aşezările Far West-ului, punându-li-se-n vedere ca de vor mai reveni...

Adevărul e că, părăsindu-şi „colaboratoarea" la spital într-o stare precară, doamna Antonioni, la volanul aceluiaşi *Fordson,* avându-l alături pe întristatul Pepe, fu condusă până către marginea târgului de o ceată de derbedei ce o fluierau, dar o şi ovaționau. Ce ți-e lumea! Arabella nu părea defel şocată de ultimele întâmplări. Incredibil, nu se alesese nici măcar cu o mică amendă. Acum se îndrepta către un nou capitol al destinului ei şi fluiera optimistă.

Printre multele încălcări ale legii lunecare ca un peşte. Dar aşa procedase întreaga viață.

Aura Feraru încă nu-şi revenise din şoc, din comoție iar amazoana Arabella o tulea către alte meleaguri, însoțită de un copil cu ochii întristați. Pepe-Copilul Pădurii, care-şi făcuse iluzii că o regăsise pe MAMMA.

De îndată ce medicii permiseră, la căpătâiul bolnavei se perindară autorități care încercau să elucideze accidentul. Rămăşițele BMW-ului zăceau undeva într-un şopron, doamna Antonioni le abandonase, ieşea mai ieftin dacă-şi procura altă motocicletă. Aura nu ştia mare lucru, se blocase roata din spate – aceasta era părerea ei.

Primi o vizită neaşteptată: directoarea adjunctă a Spitalului de copii nr. 5 din Cluj. Aceasta intră, însoțită de directorul spitalului din Sighet.

— Aura! Mă recunoşti? întrebă cu o anumită voioşie conferențiara, altfel o femeie severă, ce rar zâmbea.

AURA: Da! Am dat împreună câteva bătălii straşnice... Ce bine era în zorii zilei, printre prieteni, cizmă lângă cizmă...

Directorul: Aiurează! Accidentul acesta nenorocit! După ce se mai întremează, o trimit la ergoterapie.

Conferențiara: Nu aiurează! Era o foarte pricepută asistentă, şi făcea parte din echipa de teatru a cadrelor sanitare din Cluj. Ce a spus e din „partitura" Ioanei d'Arc, dintr-o piesă în care a interpretat rolul principal. Aura! După ce te faci bine, te aştept! Şi te aşteaptă micii tăi pacienți!

SE PETRECU UN FAPT CIUDAT – în sfârşit, nu din cale-afară de, ciudat: pe măsură ce bandajele erau luate de pe figura Aurei Feraru, fosta amazoană devenea tot mai frumoasă. Devenea iarăşi frumoasă.

Mai veni un anchetator, încă unul, şi apoi aceste vizite încetară.

Avu alte vizite. Un psihiatru, care totuşi veni, la îndemnul directorului aceluiaşi, spital, îi puse întrebări, destul de sofisticate, iar peste vreo două zile se prezentă cu o întrebare şi mai sofisticată: n-ar binevoi domnişoara asistentă să-i devină soție *legală?* El zise că e văduv, are atâția ani, descrise casa frumoasă ce o posedă şi în amănunt situația sa financiară, zise că e un om perfect normal etc.

Aura Feraru se înduioşă, dar îşi spuse că un om perfect normal n-ar cere-o de nevastă. Deci, cu mare delicatețe, dar decisă, respinse cererea.

BUUUUZZ!!!

Aşa cum necazurile nu vin niciodată singure, se pare că nici cererile în căsătorie nu vin una câte una, ci mai multe deodată, înghesuindu-se. Apăru directorul spitalului, cu două propuneri: ştie că domnişoara asistentă are o temeinică pregătire medicală. N-ar binevoi, după ce se restabileşte cu totul, să rămână acolo, în Maramureş? La spital e un post de

asistentă principală... A doua pro: el e necăsătorit. Domnişoara Aura n-ar dori să întemeieze cu el o familie?

Răspunsuri poate, la prima întrebare. Nu, la a doua.

MAI TRECU UN TIMP. O ilustrată, ce venea de departe, cu ştampila ştearsă, glăsuia: „Îmi este tare dor de tine, MAMMA". Iscălit: „Pepe".

În plină convalescență, situația Aurei Feraru se înrăutăți brusc. Se făcură tot felul de analize, fiece analiză deschidea cale către altă analiză.

Şi aici începe partea neagră a narațiunii.

Altă ilustrată, la fel de şifonată:

„Arabella moartă. Aceeaşi defecțiune. (Făcea oare aluzie la o defecțiune mecanică, sau alcoolică?) Îmi este tare dor de tine, MAMMA! Pepe".

Altă ilustrată:

„MAMMA, ți-am scris că Arabella a murit în accident? Sunt singur şi îmi este dor de tine. Acelaşi accident, dar a avut mai puțin noroc decât tine. A murit aproape imediat. Dragă MAMMA, nu vrei să te căsătoreşti cu mine? Pepe."

Aura râse, cu toate că se simțea foarte rău.

Apoi, datorită probabil unei septicemii, cu grave complicații, „amazoana" Aura Feraru *plecă.* Nici antibioticele, nici medicii din acel spital, unii foarte pricepuți, n-o putură salva.

MULT DUPĂ DECESUL AUREI FERARU, la acel spital sosi un plic.

Iată răvaşul, reprodus exact, cu toate greşelile:

„Ledi! Amazoano! Am fost toată viața o păcătoasă. Cel mai mare păcat a-l mieu a fost că team asociat în viața mea destrăbălată. Acu mi-am frânt şi eu gâtu. Re cunosc că te-am ademenit din interes. Dar cel mai mare păcat al mieu..."

Alt scris, alte greşeli: „Arabella na izbutit să termine scrisoarea. Pepe. Mie tare dor de tine, MAMMA. Pepe".

După ce a citit această scrisoare, directorul spitalului, unul din cei care o ceruseră de soție pe Aura Feraru, anunță

organele. Unul dintre anchetatorii meticuloşi din oraş, analizând scrisoarea amazoanei Arabella Antonioni, emise cu toată seriozitatea că accidentul ce provocase rănirea gravă, iar apoi moartea Aurei Feraru, nu fusese întâmplător… Cazul Alin Bia mai era viu în memoria tuturor şi se deciseră să ceară sprijinul aceluiaşi specialist vestit şi cu mare experiență.

NUMELE ACESTUIA ERA, BINEÎNȚELES, MAXIMILIAN CORNEA M.C. sosi voios în Sighet, convins că va rezolva în treacăt acest fleac de „caz", dar de la început se poticni de felurite obstacole. Cum, deşi el ştia totul, nu se pricepea la mecanică, adună vreo patru dintre cei mai serioşi meseriaşi din oraş, solicită şi unul din B.M. şi făcură o „disecție" a vechiului BMW. Din acesta rămăsese o grămadă de fier frânt, ruginit. De mirare că fierul se făcuse bucăți, iar amazoana Aura-Feraru supraviețuise şi fusese chiar la un pas de a scăpa cu viață. Expertiza – să-i zicem aşa – mecanicilor nu dădu nici un rezultat. Se întâmplă dese accidente ale autovehiculelor din cauza defecțiunilor imprevizibile ale unui sau altui mecanism. Marele detectiv mulțumi mecanicilor, semnă foile prin care aceştia urmau să fie despăgubiți pentru timpul pierdut şi se duse să prânzească la restaurantul *Tisa.* Se ospătă copios. Aşa cum unii, după o masă bună, trag către somn, după o mâncare gustoasă, marelui detectiv îi veneau idei. Scoase din mapa lui sofisticată fotografiile celor două amazoane, Arabella Antonioni şi Aura Feraru, le puse în fața lui şi mai ceru o votcă. Chelnerul aduse păhărelul şi privi şi el pozele.

— Le-am cunoscut pe-astea două! Au murit, dar… nimic rău despre morți, bune bucățele!

— Adică la ce faci aluzie? fu aspru M.C.

— Amândouă alergau cu limba scoasă după bărbați.

— Nu invers?

— Cum adică invers, domnule?

— Bărbații nu alergau după ele?

— Şi păcătoşii de bărbați alergau, dar mai ales dup-aia tânără.

— Mulțumesc pentru informație! Plata.

Iarăşi blestemata de gelozie? se întrebă marele detectiv, plimbându-se alene prin oraş, încercând să descifreze arhitectura specifică locului. Nu recunoştea niciodată că există domenii în care era „absent", totuşi abandonase câteva cărți bune ce debutau cu lungi şi laborioase descrieri arhitecturale, ale unor case sau oraşe. Se duse iarăşi în piața oraşului şi încercă să-şi biciuiască imaginația de lup-singuratec-ce-ştie-totul. Se învârti în jurul locului unde fusese instalat ZIDUL MORȚII. Imaginația nu-i şoptea nimic. Trecu o țigancă ce ducea spre vânzare flori, dar văzând un gentleman atât de înțolit, nu îndrăzni să-i ofere florile ei de câmp. Unuia ca ăsta i-ar fi trebuit ceva de la orhidee în sus.

Dacă accidentul fusese provocat de Arabella Antonioni, din cauza unui bărbat, vechea formulă *„Cherchez la femme"* se schimba, devenea *„Cherchez l'homme!".*

Din discuțiile cu mecanicii convocați să-l ajute, învățase câte ceva – nu mare lucru – totuşi ştia că la unele motociclete, cum ar fi MZ-urile, IJ-urile, *Jawa,* transmisia de la motor la roata din spate, roata care *trage,* se face printr-un *lanț,* pe când la motocicletele în patru timpi, cum ar fi *Simson, BMW, Honda,* totul se petrece cu ajutorul unei pârghii metalice, agrenată într-un sistem de pinioane... Or, era vorba, pe cât se părea, de blocarea roții din spate... Dar băiatul Pepe-Copilul Pădurii scria că, şi Arabella Antonioni suferise de „aceeaşi defecțiune"...

La hotel, marele detectiv reciti mâzgălelile lui Pepe, apoi scrisoarea neterminată a amazoanei Arabella. „Dar cel mai mare păcat al mieu..." Poate că voia să comunice un fapt deosebit, poate un fleac. Marele detectiv avu o discuție cu un procuror de prin partea locului, apoi se duse la poştă şi ceru să se identifice locul expedierii şi data de pe acele ilustrate mototolite şi şterse.

Apoi, descurajat, având impresia că toate aceste cercetări nu duc nicăieri, se duse la crama de la *Grădina Morii,* un local nici luxos, nici pretențios, nici mare, nici scump. O semi-pivniță unde lumea venea să bea vin, să mănânce friptură de oaie, grasă şi sățioasă, şi să mai petreacă nițel. O

„orchestră” alcătuită din aproape trei lăutari înviora atmosfera, dar e de precizat că responsabilul acestui local nu le admitea să vină piliți, în ținută necorespunzătoare şi să se dezlănțuie în cântece deşănțate.

Acelaşi responsabil, un om trecut de a doua tinerețe, făcuse totul ca micuța cramă să nu devină o tavernă ordinară. Mesele erau grele, ca şi scaunele, din lemn cioplit, existau buchete de flori, de pereți atârnau becuri în formă de lumânări, o fată mătura din oră în oră, vinul se servea din trei butoaie de diferite calibre, vin roşu, vin sec şi demi-sec, fripturile se pregăteau afară, pe un grătar mare; dar probabil figura cea mai pitorească era chiar şeful localului, un ins scund, slab ca o scrumbie şi cu mutră evidentă de oriental. Dacă ar fi aflat că se numeşte Fu-Manchu marele detectiv nu s-ar fi mirat, dar ştia dinainte că îi cheamă Ionescu. Deh!

M.C. comandă un canceu cu vin roşu. Două fete, drăguțe, spălătețele, oficiau în cramă, dar canceul cu vin roşu fu adus chiar de către patron. Marele detectiv îl examină fugar, gândindu-se: „Să mă ia drakku dacă ăsta nu e japonez, dacă nu are câteva mii de ani, cum au toți japonezii, şi dacă nu el a pus prima piatră la temelia Marelui Zid!”[4] (Cel vizibil şi de pe Lună!)

Ionescu zise: – Avem mici, dar specialitatea noastră e friptura de oaie. Merge bine cu acest vin.

— Mă dau în vânt după friptura de oaie, nu sunt ca acei fandosiți ce zic cum că fleica de oaie are un miros specific.

Fu-Manchu, în picioare, fără să se întoarcă, ridică mâna şi execută un semn cabalistic, ce fu desigur recepționat de cineva undeva şi, desigur, în clipa aia, afară, pe grătar, se şi pusese pe jar o bucată specială de carne, pentru un client special, fiindcă evident Ionescu ştia cu cine are de-a face.

— Mujdei cu usturoi împănat cu usturoi, sau salată combinată?

— Mujdei, zise marele detectiv.

Un alt semn cabalistic.

---

[4] M.C. făcea, firește, o confuzie...

M.C. îl examina pe micuțul personaj în costum negru, neşifonat, cu o cămaşă proaspătă, cravată, şi cu părul rar, bine lins.

— E bun vinul? întrebă acesta.

— Serveşte şi dumneata un pahar?

— Eu nu beau, spuse Fu-Manchu. Ce doriți a şti despre doamna Arabella Antonioni?

— De unde ştii că mă interesează această doamnă, care de altfel a şi murit?

— Sunteți un om practic, spuse politicos, dar sigur, Ionescu. Nu pierdeți timpul pe la o cramă ca ăsta degeaba. Vă ştiu. V-a mers faima.

Exact cuvintele care să-i meargă la inimă marelui detectiv. După ce le puse pe inimă, şi le luă de pe inimă şi întrebă:

— Ce făcea aici Arabella Antonioni?

— Bea, domnule Cornea, Ce să facă altceva?!

— Se făcea cui?

— Aici nimeni nu se face cui, domnule Cornea. Imediat ce un client dă semne de *nelinişte,* nu mai e servit.

— Frumos, frumos formulat, aprecie M.C. Doamna Arabella dădea deseori semne de „nelinişte"?

— Nu. Era în stare să-nghită şi un butoi. O nelinişteau doar glandele endocrine.

— Era moartă după aventuri cu bărbați, vrei să spui?

— Nu vreau, ci o şi spun. De când îşi găsise o înlocuitoare la ZIDUL MORȚII, petrecea aici fiece seară Numai cu bărbați.

— Printre cei prezenți aici, acum, e vreun amorez de-al ei? Fii atent, nu privi împrejur!

— Îi ştiu pe toți cei ce se află acum în sală. E meseria mea! Acum nu e nici un prieten de-al doamnei Antonioni aici. Mai veniți şi-n serile următoare.

Marele detectiv deveni un client al cramei de la *Grădina Morii.* Avu iarăşi discuții cu Ionescu, patronul. „Aici nu se-ntâmplă, totuşi, întrebă M.C., ca unii dintre clienți să devină *nelinişțiți?"* „Se întâmplă, rareori, dar atunci îi potolesc eu!" M.C. privi cu neîncredere fizicul fragil al patronului. Acesta traduse *privirea.* „Datorită staturii mele, a trebuit să învăț judo", explică, zâmbind vag, oriental, Ionescu.

Într-o seară, Fu-Manchu, supraveghind grătarul, îl văzu venind.

— Masa din colț în stânga. Un roşcovan. A ieşit cel mai des cu doamna Antonioni.

— Unde mergeau?

— De unde sa ştiu unde mergeau, şi ce făceau?

— Perfect! Acelaşi canceu cu vin roşu şi aceeaşi friptură de oaie sau de berbec. Şi când discut cu individul, fă, te rog, domnule Ionescu, să nu fim deranjați!

M.C. ochi pe loc masa, individul şi merse direct. „Liber?" „E o masă liberă acolo!" răspunse roşcovanul, solid şi gras, dând unele semne de „nelinişte".

— Eu prefer masa aceasta, replică marele detectiv şi se aşează, apoi puse pe fața de masă fotografiile amazoanelor, Arabella şi Aura.

— Le cunoşti?

— Da! Pe asta – o indică cu un deget butucănos pe Arabella. Am umblat prin pădure, în camera de la hotel, şi am făcut tot ce am dorit cu ea!

— Eşti un porc! zise aspru marele detectiv.

— Cum ai zis? Te iau la bătaie!

— Eşti un porc ordinar. Un adevărat bărbat nu divulgă secretele sale confidențiale în legătură cu femeile. Dar tu nu eşti un adevărat bărbat, ci o mămăligă!

— Te bat de te zvânt!

— Ia încearcă! Acuma spune repede, şi nu te-nvârti ca un cățel în jurul propriei cozi, pe fata asta din poză, pe asta mai tânără, o cunoşti?

— Domnişoara Aura? O cunosc.

— Şi te lauzi şi cu ea?

Roşcovanul cel solid şi gras se pleoşti.

— Nu mă mai laud cu nimic. Adevărul este că domnişoara nici nu a vrut să discute cu mine.

— Dar, în legătură cu doamna Antonioni, ai avut încurcături?

— Ce fel de încurcături?

— Se legau şi alții de ea?

— Toți! Din cauza ei m-am şi bătut – cu nătărăul din mijlocul camerei, cu profesorul de lângă peretele celălalt, cu alții. Dar ne-a despărțit la timp domnul Ionescu. Ia priviți aici!

Roşcovanul arătă o porțiune de gât unde oarecândva fusese o straşnică vânătaie. Zise: – Are nişte metode... Din cărți, ştiu că japonezii au inventat genul ăsta de bătaie *invizibilă.*

— Dar la mine de ce n-ai sărit la bătaie?

— Ştiu cine sunteți... toată lumea ştie! Dacă vreți ca într-un orăşel să treceți neobservat, puneți-vă haine simple, iar pe cap, neapărat, o şapcă.

M.C. rumegă o clipă acest sfat.

— Ai fi avut vreun motiv s-o ucizi pe domnişoara Aura?

— A murit în accident, îl corectă roşcovanul.

— Accidentul putea fi provocat. Nu l-ai provocat dumneata?

— Eu sunt zidar, spuse roşcovanul. Nici eu, nici alții nu ştiau cum să provoace un accident de un asemenea soi! O singură persoană s-ar fi priceput.

— Cine?

— Bătrâna Doamna Arabella Antonioni.

— Pentru ce?

— Pentru că, de când apăruse domnişoara Aura, îşi tot pierdea clienții...

DE LA POŞTĂ, marele detectiv primi următorul raport: ilustratele şi plicul fuseseră trimise din Tecuci, Botoşani, Dorohoi, Moldova. M.C. plecă într-acolo. Descoperi peste tot urmele trecerii de cometă a amazoanei Arabella Antonioni. Ultima scrisoare venea de la Dorohoi. Acolo, marele detectiv apelă la ajutorul căpitanului Climescu, un milițian isteț. Merseră la spitalul unde murise Arabella. Directorul, oarecum intimidat, aduse toate fişele, hârtiile. Pe detectivi nu prea îi interesau acestea. Din ce cauză murise amazoana? Fractură a şirei spinării şi alte leziuni. Imposibilă supraviețuirea. Mai apucase, înainte de a muri, să aştearnă

câteva rânduri pe care le dăduse unui băiat, poate fiul ei, căci avea acelaşi nume.

Cu ajutorul lui Climescu, îl găsiră pe băiat. Vindea roşii şi zarzavat în faţa unei prăvălioare ce părea bine aprovizionată.

— Climescule, zise M.C., acum te rog să mă laşi, trebuie să discut ceva, între patru ochi, cu acest băiat.

— Înţeleg, spuse căpitanul de miliţie.

— Dar, reveni M.C., te invit la un şpriţ, diseară, la ora opt. Îţi convine?

— La ordin! răspunse acela, zâmbind.

— Nici un ordin. Bem un şpriţ şi, probabil, am să te rog ceva...

MARELE DETECTIV, din dosul unui copac, îl urmări, pe băiatul Petre Antonioni. Să fi avut vreo doisprezece ani, era drăguţ, blond, deşirat, fiindcă în ultima vreme crescuse dintr-o dată mult M.C. ieşi din umbră, intră în prăvălie, discută cu şeful dughenii. Apoi ieşiră împreună.

— Petre, du-te un pic cu domnul! zise şeful. Lasă aici halatul, că e cam pătat.

Blondul Pepe, cu ochi albaştri, nevinovaţi, îl urmă pe marele detectiv.

— Bei cu mine o bere, Pepe?

— De unde ştiţi că mi se spunea Pepe?

— Ştiu totul. Bei o bere?

— Eu nu beau!

— Dar poate o îngheţată? Unde găsim şi bere, şi îngheţată?

Pepe, puţin încruntat, indică o grădină de Vară aproape pustie. Chelnerul aduse o bere şi o îngheţată specială, fistic, ciocolată, stafide M.C. bău berea, aşteptă ca Pepe să-şi termine îngheţata şi puse brusc pe masă cele două fotografii. La fel de brusc, lacrimi izvorâră din ochii copilului.

— MAMMA! şopti el.

— Care e MAMMA? întrebă M.C.

Pepe o indică pe Aura Feraru.

— Sunteţi poliţist?

— Odinioară, am fost comisar.

— Ce fel de comisar?

— Cel mai mare din câți au existat.

— Şi ce doriți de la mine?

— Eu ştiu totul, dar aş vrea să aud chiar din gura ta, Pepe! Hei, ospătar, încă o bere şi o înghețată specială.

— Nu e nevoie să mă cumpărați, spuse Pepe-Copilul Pădurii. După moartea MAMMEI, doamna Antonioni nu mai era aceeaşi. Şi-a cumpărat o altă motocicletă şi am colindat prin țară, dar ea se îmbăta tot mai rău şi, într-o seară, fiind mai criță ca oricând, a bâlbâit că nu mai poate trăi aşa, că ea a pus la cale accidentul, blocarea roții, după care a murit MAMMA. Din cauza unui blesternal de amorez, pe care i l-ar fi suflat MAMMA.

— Unul solid, roşcovan?

— Da, cred că da. Însă nu e adevărat! MAMMA nu se uita la proşti ca acela. A doua zi, fiindcă doamna Antonioni spusese că nu mai poate trăi aşa, am ajutat-o să nu mai trăiască. Am făcut aceeaşi „glumă", la motocicleta ei, dar nu la pinioane, ci la frâna de picior... Şi am umblat şi la schimbătorul de viteze... După atâția ani, învățasem câte ceva...

Pepe-Copilul Pădurii întinse mâinile.

— Ce vrei? întrebă marele detectiv.

— Ştiu că polițiştii poartă la ei cătuşe, totdeauna.

— Pepe! Du-te acum la prăvălie şi vezi-ți de treabă.

— Nu mă arestați?

— Du-te şi vezi-ți de treabă!

Eu: Nu trebuia dus cel puțin la o casă de corecție?

M.C.: Procedez totdeauna după inspirație. Iată ultima scrisoare primită recent de la Copilul Pădurii":

„Stimate Domnule Comisar, am terminat liceul seral şi acum sunt ajutorul responsabilului prăvăliei unde m-ați găsit. Ați fost foarte bun cu mine, ați înțeles cât de mult am iubit-o pe MAMMA. Am citit o serie de cărți în care era vorba de răzbunare, dar, în ce mă priveşte, cred că a fost altceva... altceva... Aş dori să vă mai întâlnesc.

Pepe”.

M.C.: În dosar am scrisorile căpitanului Climescu. El, fără să ştie exact ce s-a întâmplat, I-a ținut mereu în supraveghere pe „Copilul Pădurii”. Am scrisorile directorului de liceu unde Pepe a făcut seralul. Am procedat bine, am procedat, rău?

SCRIIND ACESTE RÂNDURI, stau şi mă gândesc, mă întreb. Chiar, marele detectiv a procedat corect? Dar Pepe avea dreptul să facă ce a făcut? Scriind aceste rânduri e noapte târziu, sunt singură şi mă întreb: Dacă venea la mine o altă doamnă Antonioni şi-mi propunea aventura cunoaşterii vieții prin prisma ZIDULUI MORȚII aş fi acceptat? Cred că da!

Dar Amazoana Antonioni ce scuză morală avea? Dar amazoana cea tânără ce minte a avut, suflându-i patroanei tipii? Sau era cu adevărat inocentă?

A dispărut amazoana unu, a dispărut amazoana doi, şi parcă a dispărut eventuala amazoană trei: eu.

Am plâns, aşa cum a plâns şi Pepe-Copilul Pădurii, şi m-am simțit foarte *absentă.*

Lei 7,50

ISBN 973-24-0064-1